

บทบรรณาธิการ

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เข้ารับการประเมินคุณภาพวารสารในฐานะข้อมูลดัชนีวารสารไทย (TCI) เมื่อเดือนมกราคม 2558 ที่ผ่านมา การประกาศผลประเมินคุณภาพวารสารวิชาการไทย รอบที่ 3 (พ.ศ. 2558-2562) วันที่ 31 พฤษภาคม 2558 วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ผ่านเกณฑ์คุณภาพจัดอยู่ในวารสารระดับชาติ กลุ่มที่ 2 ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีอายุ 5 ปี (พ.ศ. 2558-2562)

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ฉบับนี้เป็นปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (มกราคม-มิถุนายน 2558) เป็นวารสารระดับชาติ บทความในวารสารนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 12 บทความ เป็นบทความสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวน 7 บทความ และบทความสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 5 บทความ

กองบรรณาธิการขอขอบคุณผู้เขียนบทความทุกท่านที่ส่งบทความมาให้พิจารณาตีพิมพ์ และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาบทความทุกท่านที่ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบทความให้มีความถูกต้องและมีคุณภาพจนสามารถได้รับการรับรองคุณภาพและอยู่ในฐานดัชนีวารสารไทย ตลอดจนผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีให้การสนับสนุนในการจัดทำวารสาร และคณะผู้จัดทำวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มุ่งหวังที่จะพัฒนาวารสารให้ดียิ่งขึ้นไปและเข้าอยู่ในกลุ่มที่ 1 ในอนาคต

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.นิพนธ์ สุขปรีดี

บรรณาธิการ

Journal of Kanchanaburi
Rajabhat University

สารบัญ

บทความวิจัย

ELEARNING MANAGMENTS

Nipon Sookpreedee, Jutawon Kacha

4

บทความวิจัย

TOURISM DEVELOPMENT : AN OVERVIEW OF MICRO-LOGISTICS IN CHIANG MAI, THAILAND

Grace Morelos, Paisarn Kanchanwong

5

การศึกษาความต้องการที่แท้จริงของการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาของนักศึกษา
สาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
นันทวัน หัตถมาศ

14

การตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ผ่านการสื่อสาร
บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก
เพียงอัปสร ยาปาน และไพศาล กาญจนวงศ์

24

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
อานนท์ วันลา

33

ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการกับผลการปฏิบัติงาน
ของทรัพยากรมนุษย์ สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ชฎาพร โพคัยสุวรรณค์ พรนภา เตียสุธิกุล และบุญเลิศ ไพรินทร์

43

พฤติกรรมการเล่นพนันของเด็กและเยาวชน ในเขตกรุงเทพมหานคร
กิตติวงศ์ สาสวด และสุพัฒน์ เศรษฐคุณกุล

54

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
บุรพพร กำบุญ ชลกนก โฆษิตตณิน และจรินทร์ นามขาน

67

การพัฒนาระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสนับสนุนการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนของ ตำบลสามบัณฑิต
อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ชุตินา นิมนวล

75

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษเพื่อเข้าสู่อาเซียนศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนวัดศาลาท่าทราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 อำเภอบางปลาม้า
จังหวัดสุพรรณบุรี
ณิชภาพร เฟื่องทอง

83

การศึกษาแนวโน้มความต้องการศึกษาต่อ ในสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม
ระดับปริญญาตรีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
กนิษฐา สักขนะ และมงคล พชรวงศ์ศิริ

92

การพัฒนาแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากาญจนบุรี เขต 8
อัครรัตน์ สีหานาจ

101

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิถีชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนวัดไผ่ลูกนก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
พัสดราภรณ์ เฟื่องทอง

110

ELEARNING MANAGERMENTS

Professor Dr. Nipon Sookpreedee

Expert in Computer Education Technology

Candidate Dr. Jutawon Kacha

Expert in Management Systems

What in Elearning? Education Technology Dictionary : “ Elearning is Interactive Instruction by Electronics Devices ”. 1. Advantages (1.1) Learners could be learning all times, all places (1.2) No constraints by times and numbers of learners 2. Types of Elearning : (2.1) Programmed Instruction (2.2) Simulation (2.3) Virtual Reality 3. Theories used in Elearning : (3.1) Curriculum & Instruction theories (3.2) Psychology of Instruction theories (3.3) Theories of Electronics Devices (3.4) Theories of Media Perception 4. KPIs of Elearning are : (4.1) Gradual Approximation of Contents or Step-by-Step Learning for Individual Maturity (4.2) Active Participation of learners by Leading of the Prompt for Learners background and immediately Feedback or Respond (4.3) Best of ELearning should give Positive Reinforcement for Successive Experiences to learners (4.4) Elearning should give Rewards by Maslow Theory to the learners 5. Management Systems for Elearning uses Balanced Scorecard : (5.1) KPI (5.2) Learners are happy to learn (5.3) All relevant staffs are happy to work (5.4) The Management Systems has KM (Knowledge Management) 6. Elearning Management Systems Theories are : (6.1) Input as Team Works (6.2) Process as Balanced Scorecard (6.3) Output as Learners Growth 7. Expectations of Elearning : Effective Elearning should develop good people who have : (7.1) Good Communications = good IT, good personality (7.2) Good Computerization = good data memory, good logicity (7.3) Good Civilization=good morality , good value. Elearning develop good people for sustainable Asian Community in 2015 and develops good man for World Society at last.

TOURISM DEVELOPMENT : AN OVERVIEW OF MICRO-LOGISTICS IN CHIANG MAI, THAILAND

¹Grace Morelos, ²Paisarn Kanchanwong (Ph.D.)

¹Master Student, School of Tourism Development, Maejo University, Sansai, Chiang Mai, Thailand, 50290

²Assistant Professor, School of Tourism Development, Maejo University, Sansai, Chiang Mai, Thailand, 50290

Noted to be one of Thailand's highlighted tourist attractions, Chiang Mai is a tourist hub that welcomes millions of tourists annually. According to an article published by the Climate and Development Knowledge Network, written by Kyoko Kusakabe, Pujan Shrestha and S. Kumar of the Asian Institute of Technology, there were approximately about 5 million tourists in Chiang Mai Province in 2012 alone (Kusakabe, Kyoko, 2014). Despite being more than 700 kilometers away from the country's capital, tourists still flock to Chiang Mai, thanks to the logistical possibilities the government and private sector have offered. On those numbers alone, it is easy to see that logistics is a very important factor in Chiang Mai's tourism industry.

Chiang Mai : Rose of the North

Founded by King Mengrai in 1296 AD, Chiang Mai has its own distinct culture compared to the rest of Thailand. This is all due to the fact that Chiang Mai has boasted a long history as part of the Lanna Kingdom. Well-renowned as the "Rose of the North," (Tourism Authority of Thailand, 2014). Chiang Mai has lived up to its name as one of the country's most beautiful provinces. Not only is it due to its picturesque natural landscapes, but also to its distinctly colorful ethnic and cultural identities.

Chiang Mai has this unique blend of old-and-new and natural-and-state-of-the-art that really distinguishes it from any other city in Thailand. This area of 20,000 square kilometer of land claims not only the natural sights of the Ping River Valley, but the green forested mountains and the endless rice paddies, as well (Tourism Authority of Thailand, 2014). Besides from that, Chiang Mai is also a bustling metropolis that offers different malls, department stores, and markets that sell not only world famous brands, but local handicrafts as well. Because of this

Figure 1 Rice Paddies on the Outskirts of Chiang Mai

distinctive balance, it is easy to see why Chiang Mai is such a hub for tourists from all over the world. Besides from that, the ethnic and cultural variety in Chiang Mai also allows tourists a much larger option to explore. Like most of the northern parts of

Thailand, Chiang Mai also has its own local culture that can be seen its distinct dialect, traditions, arts and lifestyles (Tourism Authority of Thailand, 2014). These can be seen the cuisines, ways of life and even ancient arts and architecture.

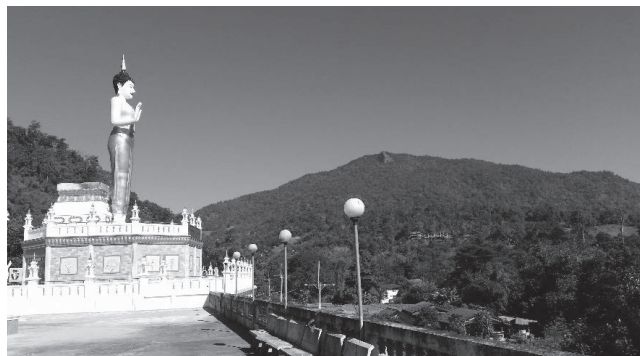

Figure 2 This Buddha serves as a reminder of peace among the people of this village

Tourism in Chiang Mai

With such a plethora of resources, human, natural or otherwise, it becomes easy for the tourist industry to boom in this city. The natural attractions can pull in tourists interested in adventure and eco-tourism, while the indigenous groups of the provinces can attract visitors who want to learn more about the local cultures and lifestyles. Ancient

temples and monuments satisfy the curiosity of the history buffs. The offers of luxury hotels and fancy shops can definitely entice anyone willing to pay well for excellent experiences and services, not to mention the shopping opportunities. As mentioned, this well-balanced city offers an inimitable variety for tourists of all ages.

Figure 3 This trekking trip is also a form of merit-making

In terms of natural tourist locations, Chiang Mai has an abundance of options to choose from. From trekking, elephant ridings, white-water rafting, zip-lining, and other jungle adventures, tourists can enjoy the beautiful natural sceneries Thailand has to give. Tour agencies can offer set deals or

even customize a package according to a tourist's wants and needs. According to a Malaysian TAT brochure, jungle trekking is considered to be one of Chiang Mai's most popular tourist activity (Tourism Authority of Thailand, 2014).

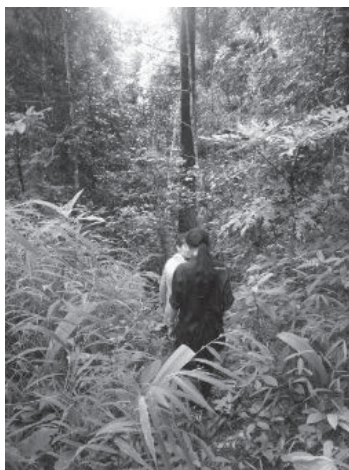

Figure 4 A literal jungle trek

As for the indigenous groups here in the North, tourists can meet and even experience the local lifestyles of not just local Thai people, but also the six tribal groups of the North which are the Karen, Hmong, Lisu, Lahu, Yao and Akha. As each group each have their own idiosyncratic custom, belief, attire, language, rituals, dances and even

agricultural practice, visiting a tribe or two is most definitely a worthwhile trip. Home stays, cooking schools, and handicraft centers can show visitors the local's ways of life. The cultural learning experiences offered are so eye-opening, it is no wonder many tourists return to visit over and over again.

Figure 5 These tribal shopkeepers were kind enough to let us listen to their songs

As mentioned, other avenues offered in Chiang Mai's tourist attractions include the arts and architecture in Lanna style. Temples built in ancient times are highlights for history aficionados. Some indoor museums and cultural centers are also available for those who want to escape the heat, but still wanting to know more about Chiang Mai's history.

Lastly, the luxury experience is definitely another view of the bustling modernity of Chiang Mai. Five-star hotels, state-of-the-art shopping malls, many great places to eat and drink coffee, and boutique restaurants cater to both locals and tourists who want to experience a more contemporary side to Chiang Mai.

Figure 6 Coffee shops in Chiang Mai

With such a variety of choices to pick from, tourists in Chiang Mai will never run out of options. The next question is however, how do tourists move from one area to another? Are the current systems of transportation working? What can be done to develop these various modes of transportation both within the city boundaries of Chiang Mai and beyond to the city districts?

Logistics plays important role in Tourism development

Before going into the definitions of logistics, addressing what the supply chain is would be most helpful. Despite the variety of definitions, according to The Logistics Handbook A Practical Guide for the Supply Chain Management of Health Commodities by the USAID Deliver Project, the supply chain not only encompass

“the planning and management of all activities involved in sourcing and procurement...and all logistics management activities,” but it also coordinates and collaborate with partners, whether than would be the suppliers, third party service providers, customers and all others that fall in between. If anything, the supply chain management incorporates the “supply and demand management within and across companies”. As for the logistics management, it has been defined as a part of the “supply chain management that plans, implements and controls the efficient, effective forward and reverses flow and storage of goods, services and related information between the point of origin and the point of consumption in order to meet customers’ requirement”. It serves an integrating function that organizes and improves logistical activities, while

integrating said activities with other functions that would include finance, sales manufacturing, marketing and information technology. If anything, the logistical activities are “the operational component of supply chain management, including quantification, procurement, inventory management, transportation and fleet management and data collection and reporting”. In other words, the supply chain management is pretty much the “logistics activities plus the coordination and collaboration of staff, levels, and functions” (USAID, 2011). While the supply chain covers and connects the supply and demand dynamics and the international manufacturers, logistics focuses on the details within a particular program within the supply chain system.

It is no surprise to see the great importance of logistics and supply chain within tourism. The tourism industry involves a great of participants.

Asides from the service suppliers, operators and travel agencies to clients, the industry also involves the transportation, accommodation, restaurants and even entertainment (Tigu and Călărețu, 2013) aspects of the industry, as well. As logistics can be used as a tool to help save a business both money and time, it can also help the tourism industry to grow and be competitive not only within a regional level, but also in the global market.

Micro-Logistics in Chiang Mai

To start off, it is important to discuss the logistics of how tourists can first arrive in Chiang Mai. Because it is such a tourist hub, Chiang Mai offers many different ways for tourists to get here.

By air, the Chiang Mai International Airport hosts various flights from all over Thailand and other countries. Airlines such as Thai Airways, Bangkok Airways, Nok Air and other low-cost airlines are available for any passengers’ needs and budget.

Figure 7 Aerial View of Chiang Mai

As for the land transport, trains and buses are available for use. The State Railways of Thailand offers daily services from Bangkok and other nearby stations. As for buses, while they may extend up to 10-hour rides between Bangkok and Chiang Mai, it is a safe and convenient option for visitors to use.

In terms of local transportation, Micro-Logistics, the most common form of transportation in Chiang Mai among tourists is “Songtaews”. It covered pick-up trucks with rows of seats in the back that transport people along set routes (Suzanne Nam, 2014). There are many colors Songtaew in Chiang Mai. While the red functions

more like a taxi, the songtaews of other colors serve as routed buses around the city and even towards the sub-districts on the outskirts of the Chiang Mai's city district. There are two types of green songtaews that passes by Maejo University that goes to town. White Songtaews follow a route towards the Sankampaeng District. Blue Songtaews head towards Sarapee and Lamphun in the south. Yellow Songtaews travel either towards Mae Rim

or DoiSaket areas. Also, some Yellow Songtaews towards Sanpatong and ChomThong districts. Other forms of transportation include tuk-tuks and metered taxis. Though it says 'meter', most services don't count the meter. Instead, the drivers and clients reach a mutual price before pick-up. This service is provided through calling in the center. This is the best option if it's late at night and there are no more songtaews available.

Figure 8 Songtaews are very convenient in Chiang Mai

Trishaws are one of transportation services in Chiang Mai. They're slow, so tourists can have a relaxing journey to your destination. So one of their main customers seem to be older ladies who've just been to the market, returning home with their food and who probably don't fancy getting in fast-moving transport (Chiang Mai 2014).

Asides from the transportation needed by the tour service suppliers and the accessibility that will allow tourists to reach their travel destinations which are normally outside city districts, logistics play an important role in the tourism industry of Chiang Mai.

While the public transportations available are better than nothing, unfortunately songtaews may be contributing to the problem of Chiang Mai's transportation system. Because it lacks standardization, many songtaews, especially the un-routed ones, are just wandering around the city, looking for potential clients, all the while contributing to the carbondioxide emission problem of Chiang Mai. At the same time, some of these vehicles are so old and under-maintained, they seem to emit more carbondioxide than the normal vehicle. If the current standardized system of transportation in Chiang Mai is not improved, the province may have to face an environmental decline.

Figure 9 Thapae Gate

Micro-Logistic and Tourism Development in Chiang Mai

Due to the rapidly increasing number of population, both tourists and locals alike, Chiang Mai is facing a dilemma. Unplanned urban expansion, poor development practices and a substandard transportation system have caused the city extreme cases of air pollution, traffic congestion and inadequate pedestrian pathways (Kusakabe, Kyoko, 2014). Because of this, the provinces' environmental sustainability is at stake, which can then affect the tourism industry as a poor environment would most

While Chiang Mai's government and private sectors have initiated the Sustainable Urban Transport Project, the process is still underway. The local city government has now aimed to increase the "bicycle lane networks from 4% to 10% within

definitely lessen the tourist experience of Chiang Mai. It is therefore imperative to address the issues of logistics and its impact on the tourism industry in Chiang Mai.

According to the article published by the Climate and Development Knowledge Network, Chiang Mai's tourism sector alone, including associated products and services, has emitted more than 4 million tons of carbon dioxide equivalent in 2011. The largest source of these emissions come from the transportation sector of the industry (Kusakabe, Kyoko, 2014).

the city centre" (Kusakabe, Kyoko, 2014). There have also been other proposals and initiatives that aim to reduce the city's carbon dioxide emission, which includes promoting transportation alternatives such as car-free days and cycling exhibitions.

Figure 10 Wat ChediLuang

One popular alternative to minimizing carbon dioxide in the city, the Chiang Mai municipality is initiating a Non-Motorized Transport (NMT) that can promote low carbon tourism. While NMT is only suitable for short-distance trips, cycling and walking can play a crucial role in decreasing the city's pollution. According to a Policy Brief entitled, "Towards Green Pathway – Chiang Mai Municipality," 70% of car trips cover less than 5 kilometers, which can then be fairly replaceable (Kusakabe, K, 2013) with more environmentally-friendly alternatives. Steps toward this direction can directly reduce carbon dioxide emissions within the city. Besides from that, it can also lessen noise and other forms of pollution, thus creating a cleaner environment that can impact the health of the locals of the province.

Conclusion

Just as the number of tourists continues to flock Chiang Mai, the need for a cleaner and more efficient logistical system becomes apparent. While the government and stakeholders work to deal with the problems caused by the influx of tourism, certain aspects should be prioritize not only for short-term improvements, but for long term effects, as well. Due to the increasing rise of carbon dioxide emission, two issues to address regarding logistics within Chiang Mai's tourism industry are 1) Alternatives to reduce carbon dioxide emissions and 2) standardization of transportation.

As mentioned in the noted articles, alternatives for non-motorized transportation should take first priority. As there are still many downtown city tourist attractions, the government and private sectors should quickly follow through the plans of creating more bike-lanes and walkways that are safe for cyclists and pedestrians. The faster these lanes are built, the better it would be for the near future of Chiang Mai, not just environmentally, but efficiently and financially, as well.

Another way to reduce carbon dioxide emissions is to improve standardization among public transportation vehicles in Chiang Mai. As mentioned, many songtaews seem to be so old, they emit more carbon dioxide than the average vehicle. At the same time, perhaps an underground MRT or electrically-run transportation system could help bring the current organization up to date with other modes of public transport.

While these are just suggestions, most of which the government and public sectors are already slowly working towards, it is best for Chiang Mai's greater public if the city leaders would execute their plans faster. As they work to regulate the current transportation system and offer alternative transportation to tourists and local alike, Chiang Mai will continue to be a clean and beautiful tourist destination, fit to be called the 'Rose of the North.'

References

- Chiang-Mai. (2014). **Songthaew and Trishaw**. [Online] form <http://www.chiang-mai.org/songthaew.html>
- Kusakabe, K. (2013). “**TOWARDS GREEN PATHWAYCHIANG MAI MUNICIPALITY.**” Ed. S. Kumar. Towards Green Pathway-Chiang Mai Municipality (2013) : n. pag. Asian Institute of Technology.Web. 11 Dec. 2014. [Online] form <http://www.sumernet.org/sites/default/files/updated-green-pathway-policy_brief_cm_february.pdf>.
- Kusakabe, Kyoko. (2014). **Catalysing Sustainable Tourism : The Case of Chiang Mai, Thailand**. Climate and Development Network (2014) : n. pag. Climate and Development Network. 2014. Web. 10 Dec. 2014. [Online] form <http://cdkn.org/wp-content/uploads/2014/05/CDKN_InsideStory-ChiangMai_final_low-res-revised.pdf>.
- Suzanne Nam, (2014). **Guide to Thailand Songthaew**. [Online] form <http://gothailand.about.com/od/transportationflights/p/songthaew.htm>
- Thai Ways Magazine. (2014). **Chiang Mai : Transportation, Getting Around Chiang Mai**. N.p., n.d. Web. 9 Dec. 2014. [Online] form <http://www.thaiwaysmagazine.com/chiang_mai/chiang_mai_transportation.html >.
- Țigu, Gabriela, and Bogdan Călărețu. (2013). “**SUPPLY CHAIN MANAGEMENT PERFORMANCE IN TOURISM CONTINENTAL HOTELS CHAIN CASE.**”. The Bucharest University of Economic Studies. [online] from <http://core.ac.uk/download/pdf/26776560.pdf>
- Tourism Authority of Thailand. (2014). **Chiang Mai**. TAT Brochure. N.p.: n.p., n.d.Web. 11 Dec. 2014. [Online] form <<http://www.tourismthailand.my/ematerials/pdf/Chiangmai.pdf>>.
- USAID. (2011). **The Logistics Handbook A Practical Guide for the Supply Chain Management of Health Commodities**. [online] from http://deliver.jsi.com/dlvr_content/resources/allpubs/guideli

การศึกษาความต้องการที่แท้จริงของการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพืชผักแบบบูรณาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

THE TRULY REQUIREMENT IN PUBLIC CONSCIOUSNESS ACTIVITIES OF THE STUDENTS IN THE MAJOR OF VEGETABLE INTEGRATION TECHNOLOGY, KANCHANABURI RAJABHAT UNIVERSITY

นันทวัน หัตถมาศ

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Nanthawan Hadthamad

Faculty of Science and Technology, Kanchanaburi Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา 2) ความต้องการ ที่แท้จริงของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา และ 3) ลักษณะกิจกรรมจิตอาสาที่นักศึกษาต้องการ โดยใช้เวลาศึกษานาน 4 เดือนกับนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพืชผักแบบบูรณาการจำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ แบบประเมินการทำกิจกรรม และแบบสอบถามแบบเรียงลำดับความสำคัญ สถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพืชผักแบบบูรณาการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา ได้แก่ ปัจจัยด้านกายภาพ ด้านจิตใจ และด้านสื่อ มีความสำคัญในระดับมาก โดยปัจจัยที่สำคัญสูงสุดแต่ละด้าน คือ ความมั่นใจในความพร้อมทางร่างกาย ความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และเพื่อน ตามลำดับ สำหรับปัจจัยด้านความพร้อมของกิจกรรมมีความสำคัญในระดับปานกลาง ได้แก่ ลักษณะของกิจกรรม 2) ความต้องการที่แท้จริงของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพืชผักแบบบูรณาการในการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสามากที่สุด ได้แก่ ความต้องการด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 3) ลักษณะกิจกรรมที่ต้องการหลีกเลี่ยงมากที่สุด คือ กิจกรรมที่ทำให้เสียเวลาทำธุระส่วนตัว ในกรณีต้องเข้าร่วมกิจกรรมโดยไม่สมัครใจ จะพยายามทำงานให้เสร็จโดยเร็วที่สุด โดยไม่สนใจประสิทธิภาพของงาน สำหรับกิจกรรมที่ต้องการให้มีอยู่ในกิจกรรมจิตอาสาเป็นอันดับแรก คือ กิจกรรมที่ทำให้มีโอกาสดูแลพืช

คำสำคัญ : ความต้องการที่แท้จริง กิจกรรมจิตอาสา สาขาวิชาเทคโนโลยีพืชผักแบบบูรณาการ

ABSTRACT

The objectives of this research were to study 1) factors influencing the students to participate in public consciousness activities 2) the truly requirement in public consciousness activities of the students and 3) the pattern of public consciousness activity that required by the students. The data of consciousness activities was collected for 4 months from 32 students in Vegetable Integration Technology. The instruments included the checklist questionnaires, activity assessment form and priority questionnaires. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation.

The study yielded the following results; 1) The factors affecting the voluntary participation of students in Vegetable Integration Technology were the physical, psychological and media aspects with importance at high level. The most important factor of each aspect was confidence of body readiness, feeling as part of society, and friend, respectively. Moreover, activity readiness was important at moderate level that was the activity pattern. 2) The most truly requirement of student in the Major of Vegetable Integration Technology to attend public consciousness activity was interpersonal relationship. 3) The pattern of public consciousness activity was mostly avoided in activity that wasting time of personal business. In case of averse participating of activity, they would try to finish as soon as possible regardless the job performance. Travel was required for the first activity in the pattern.

Keywords : truly requirement, public consciousness activity, Vegetable Integration Technology

บทนำ

ความเจริญทางวัตถุนิยม และการพยายามใช้ชีวิต ในสภาพแวดล้อมที่กดดันจากสภาพเศรษฐกิจและสังคม ทำให้ประชากรต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตจากเดิมที่เคยพึ่งพาอาศัยกัน กลับเป็นการแข่งขันเพื่อความอยู่รอดของตนเอง การช่วยเหลือเกื้อกูลลดลง ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่น้อยลง มองเห็นประโยชน์ของตนเองเป็นสำคัญ และขาดการยึดถือประโยชน์ส่วนรวม จึงทำให้เกิดปัญหาสังคมมากมาย ดังนั้นประเทศไทยจึงจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555-2559) มุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในประเทศให้มีคุณภาพทั้งทางกาย ใจ อารมณ์ คุณธรรม และจริยธรรม เพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกันต่อสถานการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2553) สอดคล้องกับที่คณะรัฐมนตรีมองเห็นความสำคัญของการพัฒนาพลเมืองให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม ควบคู่กับการเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในอาชีพตน จึงกำหนดให้ “จิตอาสา” เป็นวาระแห่งชาติในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษามหาราชา

สาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรู้และคุณธรรมสู่สังคม เล็งเห็นว่าจิตอาสาเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของบัณฑิตที่มีคุณธรรม จึงสร้างกิจกรรมจิตอาสาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นเครื่องมือพัฒนาบัณฑิตที่มีคุณภาพสู่สังคมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากการประชุมคณะกรรมการประจำหลักสูตรสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผัก

แบบบูรณาการประจำปี 2557 พบว่า โครงการจิตอาสาที่ต้องใช้แรงงานหนัก ทำกิจกรรมท่ามกลางอากาศร้อน จะมีนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการเข้าร่วมโครงการด้วยความเต็มใจ อย่างไม่มีเงื่อนไข ประมาณร้อยละ 60 แต่อีกประมาณร้อยละ 40 เข้าร่วมโครงการเมื่อมีแรงจูงใจเพียงพเท่านั้น จากการศึกษาของ (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2551) พบว่า แรงจูงใจ การรับรู้ความสามารถและคุณค่าของตนเอง และการสนับสนุนทางสังคม สามารถทำนายพฤติกรรมจิตอาสาได้ แต่ระดับของพฤติกรรมที่แสดงออกขึ้นอยู่กับความต้องการที่แท้จริงภายในจิตใจของตนเองด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาปัจจัย และความต้องการ ที่แท้จริงที่ทำให้นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาด้วยความสมัครใจ รวมถึงลักษณะกิจกรรมจิตอาสาที่นักศึกษาต้องการ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการต่อยอดองค์ความรู้สู่การพัฒนากิจกรรมจิตอาสาต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา
2. ศึกษาความต้องการที่แท้จริงของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา
3. ศึกษาลักษณะกิจกรรมจิตอาสาที่นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการต้องการ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาปัจจัย และความต้องการที่แท้จริง ของการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการ โดยใช้แบบสอบถาม และแบบประเมิน หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 3 กิจกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ประชากรศึกษา

นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 32 คน

3. เครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยจัดทำเครื่องมือวิจัย โดยออกแบบคำถาม แต่ละข้อ และตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับ วัตถุประสงค์ โดยใช้ค่า Item Objective Congruency (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (ธเนศ ต่วนชะเอม, 2552) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากนักศึกษา เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาครบทั้ง 3 กิจกรรมแล้ว ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว โดยใช้แบบสอบถาม ใน ลักษณะคำถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) ได้แก่ เพศ การประกอบอาชีพของครอบครัว และความถี่ของการช่วยเหลือกิจการของครอบครัว

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ทำให้ให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา และความต้องการที่แท้จริงของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา โดยใช้แบบประเมินการทำกิจกรรม ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยวิธีลิเกิร์ต (Likert Scale) (Anderson, 1988)

ตอนที่ 3 พฤติกรรมที่นักศึกษาเลือกปฏิบัติ กรณีไม่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม ลักษณะกิจกรรมจิตอาสาที่นักศึกษา ต้องการหลีกเลี่ยง และลักษณะกิจกรรมที่นักศึกษาต้องการ เข้าร่วม โดยใช้แบบสอบถามในลักษณะคำถามแบบ เรียงลำดับความต้องการ

4. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยแจ้งรายละเอียดและวัตถุประสงค์ งานวิจัย

2) ดำเนินกิจกรรมจิตอาสา 3 กิจกรรม ระยะเวลา การจัดกิจกรรมแต่ละครั้งห่างกัน 2 สัปดาห์ ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 การตัดหญ้ารอบแปลงปฏิบัติการ ผลิตพีช และรอบอาคารเกษตรศาสตร์

กิจกรรมที่ 2 การตัดหญ้า และทำความสะอาด วิทยาลัยพืชมงคล อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

กิจกรรมที่ 3 การจัดงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์

3) เก็บรวบรวมแบบสอบถาม และแบบประเมิน การทำกิจกรรม พร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์เบื้องต้นของ ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากเครื่องมือวิจัยแต่ละตอน มา วิเคราะห์ค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีรายละเอียดดังนี้ (ธเนศ ต่วนชะเอม, 2552)

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน และนำมาแปลความหมาย ดังนี้

คะแนน 4.21–5.00 ต้องการมากที่สุด

คะแนน 3.41–4.20 ต้องการมาก

คะแนน 2.61–3.40 ต้องการปานกลาง

คะแนน 1.81–2.60 ต้องการน้อย

คะแนน 1.00–1.80 ต้องการน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 นำลำดับความต้องการมาแปลผลเป็น ระดับคะแนน กรณีมี 5 กิจกรรมย่อย และ 8 กิจกรรมย่อย ตามลำดับ ดังนี้

ความต้องการลำดับที่ 1 ให้คะแนน 5 และ 8

ความต้องการลำดับที่ 2 ให้คะแนน 4 และ 7

ความต้องการลำดับที่ 3 ให้คะแนน 3 และ 6

ความต้องการลำดับที่ 4 ให้คะแนน 2 และ 5

ความต้องการลำดับที่ 5 ให้คะแนน 1 และ 4

ความต้องการลำดับที่ 6 ให้คะแนน - และ 3

ความต้องการลำดับที่ 7 ให้คะแนน - และ 2

ความต้องการลำดับที่ 8 ให้คะแนน - และ 1

จากนั้นนำคะแนนมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการ จำนวน 32 คน โดยใช้แบบสอบถาม และแบบประเมินการทำกิจกรรม หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมครบทั้ง 3 กิจกรรม

ส่วนที่ 1 การศึกษาปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา

จากการรวบรวมข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาจากแบบสอบถามตอนที่ 1 พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา ประกอบด้วยนักศึกษานักเรียนร้อยละ 25 และนักศึกษาชายร้อยละ 75

ครอบครัวของนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 43.13 รองลงมา คือ อาชีพรับจ้าง อาชีพค้าขาย และอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 35.63 18.75 และ 2.49 ตามลำดับ

ความถี่ของการช่วยเหลือกิจการของครอบครัวพบว่า นักศึกษาช่วยเหลือกิจการของครอบครัวเป็นประจำ ร้อยละ 51.41 ช่วยเหลือเป็นบางครั้งร้อยละ 17.38 ช่วยเหลือนาน ๆ ครั้งร้อยละ 8.73 และไม่เคยเลยคิดเป็นร้อยละ 22.48 ตามลำดับ

โดยระดับความสำคัญของปัจจัยด้านกายภาพ ด้านจิตใจ ด้านสื่อ และด้านความพร้อมของกิจกรรม ที่ทำให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา แสดงผลในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงระดับปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา

ปัจจัย	ระดับความสำคัญ	
	$\mu \pm \sigma$	การแปลความหมาย
ด้านกายภาพ		
1. มั่นใจในความพร้อมของร่างกายตนเอง	4.52±0.68	มากที่สุด
2. มั่นใจในความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจตนเอง	4.36±0.89	มากที่สุด
3. มีความสามารถเพียงพอที่จะช่วยเหลือได้	4.09±0.87	มาก
4. มีความพร้อมด้านทรัพย์สินของ	3.62±0.53	มาก
5. มีความพร้อมด้านเวลา	2.84±0.62	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยภาพรวม	3.89±0.72	มาก
ด้านจิตใจ		
1. ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม	4.79±0.55	มากที่สุด
2. ควรรับผิดชอบตนเองเป็นหลักก่อนทำเพื่อผู้อื่น	4.69±0.82	มากที่สุด
3. สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย	4.52±0.83	มาก
4. มีจิตเสียสละเพื่อส่วนรวมเป็นประจำ	4.20±0.59	มาก
5. สามารถอดทนต่อแรงกดดันต่าง ๆ ได้	3.98±0.77	มาก
6. ยินดีปฏิบัติตามระเบียบ เงื่อนไขต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด	3.89±0.57	มาก
7. รู้สึกเข้าใจ และห่วงใยคนรอบข้าง	3.83±0.48	มาก
8. การได้รับคำยกย่องชมเชยเป็นสิ่งมีค่า	3.16±0.58	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยภาพรวม	4.13±0.58	มาก
ด้านสื่อ		
1. เพื่อน	4.34±0.59	มากที่สุด
2. พ่อแม่	4.23±0.38	มากที่สุด
3. ครูอาจารย์	4.15±0.82	มาก
4. บุคคลตัวอย่าง หรือบุคคลที่ตนเองชื่นชอบ	2.83±0.77	ปานกลาง
5. สื่อสารสนเทศ เช่น ทีวี อินเทอร์เน็ต	2.39±0.59	น้อย

ตารางที่ 1 แสดงระดับปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา (ต่อ)

ปัจจัย	ระดับความสำคัญ	
	$\mu \pm \sigma$	การแปลความหมาย
ค่าเฉลี่ยภาพรวม	3.59±0.61	มาก
ด้านความพร้อมของกิจกรรม		
1. ลักษณะกิจกรรม	3.30±0.55	ปานกลาง
2. ความเหมาะสมของช่วงเวลา	3.11±0.48	ปานกลาง
3. สถานที่จัดกิจกรรม	2.27±0.62	ปานกลาง
4. ความพร้อมของอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	2.11±0.74	น้อย
ค่าเฉลี่ยภาพรวม	2.70±0.60	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 แสดงถึงระดับความสำคัญของปัจจัย 4 ด้าน ที่ทำให้นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผัก แบบบูรณาการ เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา พบว่า ปัจจัยด้านกายภาพ ด้านจิตใจ และด้านสื่อ มีระดับความสำคัญของค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ปัจจัยด้านความพร้อมของกิจกรรมมีระดับความสำคัญของค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากการพิจารณา ระดับความสำคัญ 3 อันดับแรกของแต่ละปัจจัย พบว่า

ปัจจัยด้านกายภาพที่ทำให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา คือ มั่นใจในความพร้อมของร่างกายตนเอง รองลงมา คือ มั่นใจในความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจของตนเอง และมีความสามารถเพียงพอที่จะช่วยได้ ด้วยระดับความสำคัญ คือ 4.52±0.68 4.36±0.89 และ 4.09±0.87 ตามลำดับ

ปัจจัยด้านจิตใจที่ทำให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา 3 อันดับแรก คือ ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม รองลงมา คือ ควรรับผิดชอบต่อตนเองเป็นหลักก่อนทำเพื่อผู้อื่น และสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย ด้วยระดับความสำคัญ คือ 4.79±0.55 4.69±0.82 และ 4.52±0.83 ตามลำดับ

เพื่อน เป็นสื่ออันดับแรกที่ทำให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาด้วยระดับความสำคัญ 4.34±0.59 รองลงมา คือ พ่อแม่ และครูอาจารย์ ด้วยระดับความสำคัญ 4.23±0.38 และ 4.15±0.82 ตามลำดับ

ลักษณะของกิจกรรม ความเหมาะสมของช่วงเวลา และสถานที่จัดกิจกรรม คือ 3 อันดับแรกที่ทำให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาด้วยคะแนน 3.30±0.55 3.11±0.48 และ 2.27±0.62 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 การศึกษาความต้องการที่แท้จริง ของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา

ผู้วิจัยศึกษาความต้องการที่แท้จริงของการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการ เพื่อแสดงถึงสิ่งที่นักศึกษาต้องการได้จากกิจกรรมจิตอาสา ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงระดับความต้องการที่แท้จริงของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา

สิ่งที่ต้องการ	ระดับความต้องการ	
	$\mu \pm \sigma$	ระดับ
1. รักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	4.71±0.33	มากที่สุด
2. เป็นประโยชน์โดยตรงต่อตนเอง	4.47±0.83	มากที่สุด
3. หลีกเลี่ยงการถูกตำหนิจากครูและเพื่อน	4.11±0.39	มาก
4. สร้างประโยชน์ให้ส่วนรวม	4.06±0.58	มาก
5. คาดหวังผลตอบแทนไม่ว่าทางใดทางหนึ่ง	3.79±0.64	มาก
6. ต้องการเป็นคนที่มีค่าของสังคม	3.63±0.33	มาก
7. ความสนุกสนาน มีโอกาสพบเพื่อนใหม่	3.28±0.72	ปานกลาง

ตารางที่ 2 แสดงระดับความต้องการที่แท้จริงของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพืชผักแบบบูรณาการที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา (ต่อ)

สิ่งที่ต้องการ	ระดับความต้องการ	
	$\mu \pm \sigma$	ระดับ
8. เพิ่มประสบการณ์ เพื่อพัฒนาตนเอง	2.63±0.55	ปานกลาง
9. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	2.45±0.57	น้อย
10. ความช่วยเหลือกลับคืนในภายหลัง	2.37±0.71	น้อย

จากตารางที่ 2 พบว่าสิ่งที่นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพืชผักแบบบูรณาการต้องการอย่างแท้จริงจากการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา คือ การรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รองลงมาคือ เป็นประโยชน์โดยตรงต่อตนเอง และหลีกเลี่ยงการถูกตำหนิจากครูและเพื่อน ด้วยระดับความต้องการ 4.71 ± 0.33 4.47 ± 0.83 และ 4.11 ± 0.39 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การศึกษาลักษณะกิจกรรมจิตอาสาที่นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพืชผักแบบบูรณาการต้องการ

การศึกษาลักษณะกิจกรรมจิตอาสาที่นักศึกษาต้องการ ด้วยการศึกษาลักษณะที่นักศึกษาเลือกปฏิบัติ กรณีไม่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมในตารางที่ 3 และศึกษาลักษณะกิจกรรมจิตอาสาที่นักศึกษาต้องการหลีกเลี่ยง และลักษณะกิจกรรมจิตอาสาที่ต้องการเข้าร่วม ดังแสดงในตารางที่ 4 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงการเรียงลำดับพฤติกรรมที่นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพืชผักแบบบูรณาการเลือกปฏิบัติ กรณีไม่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม

ลำดับพฤติกรรมที่นักศึกษาเลือกปฏิบัติ	ระดับพฤติกรรม
	$\mu \pm \sigma$
1. พยายามทำงานให้เสร็จโดยเร็วที่สุด โดยไม่สนใจประสิทธิภาพของงาน	3.81±0.37
2. ปฏิเสธทันที แต่พยายามหาเหตุผลแก้ตัว	3.52±0.83
3. ช่วยงานพอสมควร แต่หาทางหลบหนีงานก่อนถึงเวลาเลิกงาน	3.43±0.36
4. พยายามทำงานให้น้อยที่สุดจนกว่าจะถึงเวลาเลิกงาน	3.42±0.94
5. รับปาก แต่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม	2.31±0.61

จากตารางที่ 3 เมื่อเรียงลำดับพฤติกรรมที่นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพืชผักแบบบูรณาการเลือกปฏิบัติ กรณีไม่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม พบว่าวิธีการปฏิบัติตน 3 อันดับแรกที่นักศึกษาเลือกปฏิบัติ คือ นักศึกษาจะพยายามทำงานให้เสร็จโดยเร็วที่สุด โดยไม่สนใจ

ประสิทธิภาพของงาน รองลงมา คือ ปฏิเสธทันทีแต่พยายามหาเหตุผลแก้ตัว และช่วยงานพอสมควรแต่หาทางหลบหนีงานก่อนถึงเวลาเลิกงาน ด้วยระดับพฤติกรรม 3.81 ± 0.37 3.52 ± 0.83 และ 3.43 ± 0.36 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงการเรียงลำดับความต้องการกิจกรรมจิตอาสาลักษณะต่าง ๆ ที่นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการต้องการหลีกเลี่ยง และต้องการเข้าร่วม

ลำดับลักษณะกิจกรรมจิตอาสา	ระดับความต้องการ
	$\mu \pm \sigma$
ลักษณะกิจกรรมจิตอาสาที่ต้องการหลีกเลี่ยง	
1. กิจกรรมที่ทำให้เสียเวลาทำธุระส่วนตัว	7.63±0.55
2. กิจกรรมที่มักบังคับให้เข้าร่วมทางอ้อม ไม่ใช่ความสมัครใจอย่างแท้จริง	6.41±1.14
3. กิจกรรมที่มีรูปแบบซ้ำ ๆ และจัดบ่อยจนเกินไป	5.23±0.68
4. กิจกรรมที่ทำให้เสียเวลาเรียน	4.80±0.59
5. กิจกรรมที่มีการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวแอบแฝงอยู่	4.29±1.48
6. กิจกรรมที่ไม่ให้อิสระทางความคิด เป็นเพียงผู้ปฏิบัติเท่านั้น	3.00±0.71
7. กิจกรรมที่ต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ลำบาก และสกปรก	2.83±0.64
8. กิจกรรมที่ทำให้เสียทรัพย์สิน	2.27±0.17
ลักษณะกิจกรรมจิตอาสาที่ต้องการเข้าร่วม	
1. กิจกรรมที่ทำให้มีโอกาสท่องเที่ยว	4.42±0.28
2. กิจกรรมช่วยเหลือสังคม	4.27±0.69
3. กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะการทำงาน	3.58±0.47
4. กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม	2.79±0.52
5. กิจกรรมทางศาสนา	2.51±0.63

จากตารางที่ 4 พบว่า ลักษณะกิจกรรมจิตอาสาที่นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการต้องการหลีกเลี่ยงมากที่สุด คือ กิจกรรมที่ทำให้เสียเวลาทำธุระส่วนตัว รองลงมา คือ กิจกรรมที่มักบังคับให้เข้าร่วมทางอ้อม ไม่ใช่ความสมัครใจอย่างแท้จริง และกิจกรรมที่มีรูปแบบซ้ำ ๆ และจัดบ่อยจนเกินไป ด้วยระดับความต้องการ 7.63±0.55 6.41±1.14 และ 5.23±0.68 ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกัน ลักษณะกิจกรรมจิตอาสาที่นักศึกษาต้องการเข้าร่วม 3 อันดับแรก คือ กิจกรรมที่ทำให้มีโอกาสท่องเที่ยว รองลงมา คือ กิจกรรมช่วยเหลือสังคม และกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะการทำงานด้วยระดับความต้องการ 4.42±0.28 4.27±0.69 และ 3.58±0.47 ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผล

ส่วนที่ 1 การศึกษาปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา

การสร้างแรงจูงใจให้บุคคลเกิดความมุ่งมั่นและแสดงพฤติกรรมทางกายออกมา ต้องเป็นปัจจัยที่สามารถ

ตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ จากแนวคิดของ Deci&Ryan (2000) กล่าวถึงความมุ่งมั่นในตนเองว่ามีบทบาทสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมทางกาย ภายใต้สภาวะ 3 ประการ คือ ความรู้สึกถึงการเป็นผู้มีความสามารถ การมีปฏิสัมพันธ์ในสังคม และความเป็นอิสระ

จากระดับความสำคัญ 3 อันดับแรกของปัจจัยด้านกายภาพที่ทำให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา พบว่า นักศึกษาเป็นผู้ที่สามารถรับรู้ถึงความสามารถของตนเอง พิจารณาจากการให้ความสำคัญกับความมั่นใจในความพร้อมของร่างกายตนเอง ความมั่นใจในความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจของตนเอง และมีความสามารถเพียงพอที่จะช่วยเหลือได้ อาจเพราะนักศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่นที่มีความแข็งแรงทางร่างกาย และต้องช่วยเหลือกิจการของครอบครัว ถึงร้อยละ 77.52 ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร และอาชีพรับจ้าง จึงทำให้นักศึกษาสามารถเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาที่มีลักษณะงานค่อนข้างหนัก ทำงานกลางแจ้งได้ด้วยความมั่นใจในความสามารถของตนเอง

จากสภาวะการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมตามแนวคิดของ Deci & Ryan (2000) สามารถอธิบายได้ว่า เมื่อนักศึกษา

ให้ความสำคัญกับความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เป็นอันดับแรก และสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย จึงทำให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาซึ่งเป็นกิจกรรมกลุ่มที่สาขาวิชาของตนเองจัดขึ้น ด้วยความมุ่งมั่นที่จะทำประโยชน์เพื่อสังคมของตนเอง แม้จะมีกิจกรรมที่ค่อนข้างหนักก็ตาม สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สาวิณี รอดสิน, 2554) พบว่าชาวบ้านชุมชนบ้านปางจำปี ตำบลห้วยแก้ว จังหวัดเชียงใหม่มีส่วนร่วมในการจัดการชุมชนพึ่งตนเอง เนื่องจากชาวบ้านมีความรักและหวงแหนชุมชน ตระหนักถึงการเป็นเจ้าของปัญหาของชุมชน

เพื่อนเป็นปัจจัยด้านสื่อที่สำคัญเป็นอันดับแรกที่ทำให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา รองลงมาจึงเป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนักศึกษา ได้แก่ พ่อแม่ และครูอาจารย์ ตามลำดับ ด้วยนักศึกษายู่ในช่วงวัยรุ่นที่ต้องการความเป็นอิสระสูง จึงเริ่มห่างจากพ่อแม่ และครูอาจารย์ แต่เพิ่มความสำคัญกับเพื่อนที่อยู่วัยเดียวกัน เป็นวัยที่กำลังหาเอกลักษณ์ของตนเอง เพื่อสร้างการยอมรับจากสังคม (ฉันทวรัตน์ บุรณสุขสกุล, 2555) สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์, 2551) พบว่า เพื่อนเป็นปัจจัย 1 ใน 6 ที่ส่งผลต่อจิตอาสาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การพยายามสร้างแรงจูงใจเพื่อมอบหมายงานให้นักศึกษาซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นสามารถทำกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องใช้แรงจูงใจที่มากเพียงพอ เนื่องจากเป็นวัยที่รักอิสระ ชอบความตื่นเต้นและแปลกใหม่ อยู่เสมอ จากการศึกษาปัจจัยด้านความพร้อมของกิจกรรมที่ทำให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา จึงพบว่านักศึกษาให้ความสำคัญกับลักษณะของกิจกรรมมากที่สุด และด้วยเป็นวัยที่สามารถแยกแยะเหตุผลได้ รู้จักรับผิดชอบต่อตนเอง จึงให้ความสำคัญเรื่อง ความเหมาะสมของช่วงเวลาการจัดกิจกรรมในการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาเป็นอันดับรองลงมา

ส่วนที่ 2 การศึกษาความต้องการที่แท้จริงของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีซีฝึกแบบบูรณาการที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา

ทฤษฎีแรงจูงใจของฟอร์เตอร์-ลอว์เลอร์ (1975) แสดงให้เห็นว่า การทำกิจการใด ๆ ของมนุษย์ ล้วนต้องการผลตอบแทนด้วยกันทั้งสิ้น ไม่ว่าจะผลตอบแทนนั้นจะเป็น

ผลตอบแทนทางวัตถุหรือผลตอบแทน ทางจิตใจ โดยระดับความพยายามขึ้นอยู่กับคุณค่าของผลตอบแทน เช่นเดียวกับการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีซีฝึกแบบบูรณาการ ที่มีความต้องการที่แท้จริง คือ รักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รองลงมาคือ เป็นประโยชน์โดยตรงต่อตนเอง และหลีกเลี่ยงการถูกตำหนิจากครูและเพื่อน ซึ่งมีความต้องการภายในที่ทำให้มีการแสดงพฤติกรรมตอบสนองเพื่อให้ได้รับสิ่งที่ต้องการ สามารถอธิบายพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาของนักศึกษา ด้วยทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของลอเรนซ์ (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2551) ว่านักศึกษาจะปฏิบัติตามความต้องการของบุคคลที่มีอิทธิพลต่อตนเอง พยายามไม่สร้างความไม่พอใจ เพื่อรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนั้น เพราะเกรงถูกตำหนิ ขณะเดียวกันก็คาดหวังผลตอบแทนที่จะได้รับ เช่น ความภาคภูมิใจ การได้รับคำชมเชย หรือสิ่งตอบแทน ซึ่งการรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดี ทางสังคม หากรับรู้ความสามารถของตนเอง และได้รับแรงจูงใจที่ถูกต้องก็สามารถทำให้เกิดพฤติกรรมจิตอาสาได้

ส่วนที่ 3 การศึกษาลักษณะกิจกรรมจิตอาสาที่นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีซีฝึกแบบบูรณาการต้องการ

ในกรณีที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีซีฝึกแบบบูรณาการเกิดขึ้นโดยไม่สมัครใจ นักศึกษาเลือกวิธีปฏิบัติตน 3 อันดับแรก คือ นักศึกษาจะพยายามทำงานให้เสร็จโดยเร็วที่สุด โดยไม่สนใจประสิทธิภาพของงาน รองลงมา คือ ปฏิเสธทันที แต่พยายามหาเหตุผลแก้ตัว และช่วยงานพอสมควร แต่หาทางหลบหนีงานก่อนถึงเวลาเลิกงาน แสดงให้เห็นว่าแม้จะไม่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม แต่ก็ยังพยายามหาเหตุผลแก้ตัว หรือพยายามปฏิบัติงานในปริมาณที่ตนเองรับได้ เพื่อรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และลดความรู้สึกผิดภายในจิตใจ ซึ่งรูปแบบพฤติกรรมปฏิเสธขึ้นอยู่กับระบบจริยธรรมที่ได้จากการเลี้ยงดู และการพยายามรักษาสัมพันธ์ภาพกับคนใกล้ชิด เนื่องจากเป็นที่มีความคิดเชิงอุดมคติสูง ชอบช่วยเหลือผู้อื่น และไม่ต้องการถูกตำหนิจากสังคม แม้จะอยู่ในกรณีที่ขัดต่อความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ต้องอยู่ในกฎกติกา ขาดอิสระทางความคิดก็ตาม (วันเพ็ญ จักรสุวรรณ, 2548)

จากการศึกษาลักษณะกิจกรรมที่นักศึกษาต้องการหลีกเลี่ยงมากที่สุด คือ กิจกรรมที่ทำให้เสียเวลาทำธุระส่วนตัว กิจกรรมที่มักบังคับให้เข้าร่วมทางอ้อมไม่ใช่ความสมัครใจอย่างแท้จริง และกิจกรรมที่มีรูปแบบซ้ำ ๆ และจัดบ่อยจนเกินไป อาจเพราะกิจกรรมเหล่านี้มีลักษณะขัดต่อความต้องการของนักศึกษา คือ ทำให้ขาดอิสระ ขาดความเป็นส่วนตัว และเกิดความเบื่อหน่ายจากการเข้าร่วมกิจกรรมแบบเดิม ๆ ในขณะที่ลักษณะกิจกรรมจิตอาสาที่นักศึกษาต้องการมากที่สุด คือ กิจกรรมที่ทำให้มีโอกาสท่องเที่ยว กิจกรรมช่วยเหลือสังคม และกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะการทำงาน เพราะนักศึกษาเป็นวัยที่ชอบความตื่นเต้น แปลกใหม่ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น และพยายามหาเอกลักษณ์ของตนเองเพื่อเป็นที่ยอมรับแก่สังคม (ฉันทรุจน์ บุรณสุขสกุล, 2555)

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพบว่านักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการเป็นผู้เห็นคุณค่าแท้ในตนเอง คือ การใช้ความพร้อมทางร่างกาย จิตใจ และความสามารถของตนเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นในฐานะสมาชิกของสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการ จึงสามารถอดทนต่อกิจกรรมจิตอาสาของสาขาฯ ที่ต้องทำงานหนักและทำงานกลางแจ้งได้

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการประจำหลักสูตรสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการ. (2556). การตรวจสอบกิจกรรม/โครงการประจำปีการศึกษา 2556 : รายงานการประชุมคณะกรรมการประจำหลักสูตรสาขาวิชาเทคโนโลยีพีชผักแบบบูรณาการ ครั้งที่ 8/56. กาญจนบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์. (2551). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของจิตอาสาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (ครุศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ทิตนา แหมมณี. (2554). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธเนศ ต่วนพะเอม. (2552). ตัวแปรในการวิจัยและการสร้างแบบสอบถามของสถาบันพัฒนานักวิจัยแห่งประเทศไทย. เอกสารประกอบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนานักวิจัยแห่งประเทศไทย. อัดสำเนา
- ฉันทรุจน์ บุรณสุขสกุล. (2556). พฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์.
- วันเพ็ญ จักรสุวรรณ. (2548). การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : วังอักษร.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2551). ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ (รู้เรา รู้เขา). กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน.

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การพัฒนากิจกรรมจิตอาสาให้นักศึกษา ควรเน้นที่การให้อิสระทางความคิด เปิดโอกาสให้นักศึกษาใช้ความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่ สร้างความยืดหยุ่นในเรื่องของเวลา และรูปแบบกิจกรรมสามารถตอบสนองความต้องการตามวัยของนักศึกษาได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ (ทิตนา แหมมณี, 2554) ว่ามนุษย์มีคุณค่า มีความดีงาม มีความต้องการ และมีแรงจูงใจภายในที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเอง หากได้รับอิสรภาพและเสรีภาพ หากต้องการให้นักศึกษาแสดงพฤติกรรมจิตอาสา ควรใช้สิ่งเร้าจากภายนอกเป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดความมั่นใจและแสดงออกมาในช่วงเวลาที่เหมาะสมตามความรู้ความสามารถและความสนใจของผู้ร่วมกิจกรรม จะสามารถยกระดับจิตอาสาได้

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะกิจกรรมจิตอาสาที่มีลักษณะดังนี้

- 1) เป็นกิจกรรมนอกสถานที่ เพื่อสร้างความตื่นเต้น แปลกใหม่ และพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับชุมชน เช่น การพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล
- 2) การจัดกิจกรรม ควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดช่วงเวลา และวางแผนทำกิจกรรมตามความสนใจของตนเอง เช่น กิจกรรมจิตอาสาโดยชุมชนนักศึกษา ภายใต้การกำกับดูแลของอาจารย์

- สาวิณี รอดสิน. (2554). **ชุมชนเข้มแข็ง : กรณีศึกษาชุมชนบ้านปางจำปี ตำบลห้วยแก้ว อำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2557). **รายงานผลการประชุมประจำปี 2553 : ทิศทางแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11**. กรุงเทพฯ.
- Anderson, L.W. (1988). **“Likert Scales” Education Research Methodology and Measurement : An International Handbook**. John D. Keeves, eds, Victoria : Pergamon.
- Deci, E.L., & Ryan, R.M. (2000). **Intrinsic motivation and self determination in human behavior**. New York : Plenum.
- Porter, Lyman W., Edward E. Lawler, and Richard J. Hackman. (1975). **Behavior in Organization**. Tokyo : McGraw Hill.

การตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ผ่านการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก

THE DECISION MAKING FOR TRAVELLING OF TOURISTS IN CHIANGMAI BY COMMUNICATING THROUGH THE ONLINE SOCIAL NETWORK FACEBOOK

1) เพ็ญอัปสร ยาปาน, 2) ไพศาล กาญจนวงศ์

1) Pieng-upsorn Yapan, 2) Paisarn Kanchanawong

1) นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้

1) ชื่อภาษาอังกฤษ Master Degree Student in School of Tourism Development, Maejo University

2) ชื่อภาษาอังกฤษ Assistant Professor in School of Tourism Development, Maejo University

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ผ่านการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กของนักท่องเที่ยว รวมถึงศึกษากระบวนการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวผ่านการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กโดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กจำนวน 400 คน โดยเก็บข้อมูลแบบออนไลน์ด้วย Google Spreadsheet

ผลการศึกษาลักษณะการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นสมาชิกของเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กมากกว่า 3 ปี โดยมีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กทุกวัน ซึ่งช่วงเวลาที่ใช้ออยู่ระหว่าง 18.01-24.00 น. และใช้เวลาโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 1-3 ชั่วโมงต่อครั้ง วัตถุประสงค์หลักที่นักท่องเที่ยวเข้าใช้ คือ เพื่อติดตามข่าวสาร กิจกรรมและความคิดเห็นต่าง ๆ ของบุคคลที่รู้จักในเครือข่าย และอุปกรณ์ที่ใช้เชื่อมต่อกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ ประเภทเฟซบุ๊กคือ โทรศัพท์มือถือ/สมาร์ตโฟน นอกจากนั้นแล้วนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ ประเภทเฟซบุ๊กเคยรู้จักแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก และมีการค้นหาข้อมูลด้านการท่องเที่ยวก่อนการเดินทางอยู่บ่อยครั้ง

การสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กส่งผลกระทบต่อกระบวนการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่พบว่าด้านการค้นหาข้อมูล/แสวงหาข้อมูล และด้านพฤติกรรมหลังการเดินทางท่องเที่ยวนั้น นักท่องเที่ยวเห็นว่าส่งผลมากกว่าด้านอื่น ๆ และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ของกระบวนการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวผ่านการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กกับลักษณะการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กพบว่าระยะเวลาการเป็นสมาชิกของเครือข่าย ระยะเวลาในการใช้บริการ วัตถุประสงค์ในการใช้ การที่เคยรู้จักแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ จากเครือข่าย การค้นหาข้อมูลก่อนเดินทางและลักษณะการค้นหาข้อมูลต่างมีความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจเดินทางผ่านการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้วยเช่นกัน

คำสำคัญ : การสื่อสาร เครือข่ายสังคมออนไลน์ กระบวนการตัดสินใจซื้อ

ABSTRACT

This study on “The Decision Making for Traveling of Tourists in Chiangmai by Communicating through the Online Social Network Facebook” aimed to study the following : 1) communicative behavior on social network tourists’ Facebook 2) decision making process in travelling through communication by social network Facebook. Respondents in this study consisted of 400 tourists in Chiangmai who had communicated on social network Facebook obtained by accidental sampling.

Results of the study showed that the communicative behavior on social network tourists’ Facebook most respondents were member of social network Facebook for more than 3 years. They used the online social network Facebook every day 1-3 hours each time. They always used the online social network at 06.00–12.00 in the evening. More than one-half of the respondent’s main purposes were to keep track of the news, activities of friends in online social network and another purpose was to share their experience like comment, picture, video and their interests. In addition, they use the communicate equipment is smartphone more than another communication equipment. They used it to know new travel destinations and before travelling they often searched travel information through communication on social network Facebook.

The communication by social network Facebook affected the decision making process in travelling at moderate level overall, but the aspect of information searching/information seeking and the behavior after travelling more than the other aspects. However, when analyzing the communication behavior on social network tourist’s Facebook’s related to the travelling decision process there was a statistically significant relationship between period of membership, time for using, purpose for using, known or unknown travel destinations and how to search information before travelling.

Keywords : Communication, Social Network, Decision Making Process

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสื่ออินเทอร์เน็ตมีหน้าที่หรือบทบาทหลากหลายขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการใช้งาน โดยหน้าที่ของสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นได้แก่หน้าที่ในการนำเสนอข้อมูลเพราะสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งรวมข้อมูลมหาศาลจากทั่วโลก เปรียบเสมือนห้องสมุดขนาดใหญ่ที่มีข้อมูลพร้อมเสมนอกจากนั้นแล้วสื่ออินเทอร์เน็ตยังมีหน้าที่ในการสื่อสารเพราะการสื่อสารสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภคหรือผู้โฆษณากับผู้บริโภค หรือแม้กระทั่งผู้บริโภคร่วมกับผู้บริโภค ผู้บริโภคกับองค์กร ทั้งนี้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตในปัจจุบันมีลักษณะเป็นการสื่อสารแบบสองทางจึงสามารถติดต่อสื่อสารได้ตอบ ปฏิสัมพันธ์กันได้อย่างรวดเร็ว ทำให้มีบทบาทอย่างมากต่อชีวิตประจำวันของผู้คนทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นการรับข้อมูลข่าวสาร การทำงานหรือการส่งงาน

ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต นอกจากนั้นยังมีความสำคัญต่อการทำธุรกิจอีกด้วย โดยรูปแบบการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตที่กำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน คือ เครือข่ายสังคมออนไลน์ (online social network) ซึ่งหมายถึง กลุ่มคนที่รวมกันเป็นสังคมและมีการทำกิจกรรมร่วมกันบนอินเทอร์เน็ต ทำให้เครือข่ายคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ตกลายเป็นสังคม การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์จึงส่งผลให้เกิดปรากฏการณ์แบบบอกต่อหรือปากต่อปาก (Word Of Mouth : WOM) แพร่ออกไปอย่างรวดเร็วจึงนับได้ว่าเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นช่องทางที่มีประสิทธิภาพสูงช่องทางหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็น Twitter Instagram Facebook และ Youtube เป็นต้น เพราะมีจำนวนผู้ใช้เป็นจำนวนมากทั่วโลกและยังสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกรวดเร็วตลอด

24 ชั่วโมง ทำให้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นช่องทางการสื่อสารที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้บริโภคเป็นอย่างมากด้วยเช่นกัน (ปิยะ วราบุญทวีสุข, 2553: 181) โดยที่เครือข่ายสังคมออนไลน์นับวันยิ่งมีบทบาทมากขึ้น และอาจเป็นรูปแบบของการสื่อสารทางการตลาดในอนาคต เพราะเป็นสื่อที่ใช้ต้นทุนต่ำ และไม่เอนเอียงเข้าข้างใดข้างหนึ่ง และผลจากการใช้งานเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ของผู้บริโภคในปัจจุบันส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของผู้บริโภค โดยเมื่อหันมามองในด้านการท่องเที่ยวแล้วพบว่าเทคโนโลยีในปัจจุบันก็ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการท่องเที่ยวด้วยเช่นกัน เพราะเมื่อนักท่องเที่ยวเหล่านี้ต้องการข้อมูลเรื่องการท่องเที่ยว หรือจัดโปรแกรมการเดินทางก็มักจะนิยมเข้าไปค้นหาข้อมูลที่ต้องการในอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายต่าง ๆ โดยใช้การถาม-ตอบกับเพื่อนร่วมเครือข่ายคนอื่น ๆ โดยไม่สนใจเว็บไซต์อย่างเป็นทางการของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวเท่าไรนัก เรื่องราว ข้อมูลและความคิดเห็นเหล่านี้จึงเป็นส่วนหนึ่งในการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ที่ได้ผลในยุคปัจจุบัน (วุฒิชัย กฤษณะประกรกิจ, 2556) นอกจากนี้แล้วผู้ประกอบการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวควรให้ความสนใจกับรูปแบบการสื่อสารการตลาดบนเครือข่ายสังคมออนไลน์มากขึ้น ไม่อาจจะเป็นลักษณะการให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวกับนักท่องเที่ยว สร้างความเชื่อใจ เชื่อมั่นจากข้อมูลที่ให้กับนักท่องเที่ยวที่ส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวในตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวจากการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษากระบวนการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวโดยผ่านการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ด้านรับรู้ถึงความต้องการเดินทางท่องเที่ยว 2) ด้านการค้นหาข้อมูลเพื่อการเดินทางท่องเที่ยว 3) ด้านการประเมินผลทางเลือกเพื่อตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว 4) ด้านการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว 5) ด้านพฤติกรรมหลังจากตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว (ฉลองศรี พิมลสมพงษ์, 2554) และศึกษาลักษณะการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กของนักท่องเที่ยว ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาโดยมีประเด็น ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาลักษณะการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กของนักท่องเที่ยว
2. การศึกษาการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวผ่านการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวผ่านการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ประเภทเฟซบุ๊ก ประชากร คือ นักท่องเที่ยวที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ประเภทเฟซบุ๊กที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ สถิติที่ผ่านมาจากเว็บไซต์ของไทม์มาร์เก็ตติ้ง (2558) ระบุว่า ข้อมูลจาก Zocial Rank ในปี 2557 นั้นประเทศไทยมีผู้ใช้ Facebook มากเป็นอันดับ 3 ของโลก คือ มีผู้ใช้งานอยู่ประมาณ 26 ล้านคน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ 400 คน (ธานีรินทร์ ศิลปจารุ, 2552)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก ตอนที่ 2 ลักษณะการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กของนักท่องเที่ยว และตอนที่ 3 กระบวนการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวด้วยการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การเก็บผ่านระบบออนไลน์ google spreadsheet ไปยังผู้ใช้ที่เป็นสมาชิกของเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก ที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่

วิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ตรวจสอบความถูกต้อง จัดหมวดหมู่ นำมาถอดรหัสและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป สถิติที่จะใช้ในการวิเคราะห์ คือ 1) สถิติบรรยาย (descriptive statistics) เช่น ค่าความถี่ ค่าร้อยละและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นต้น โดยเกณฑ์การแปลค่าคะแนนเฉลี่ย ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.80 หมายถึง ส่งผลน้อยที่สุด คะแนนเฉลี่ย

ระหว่าง 1.81-2.40 หมายถึง ส่งผลน้อย คະแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.41-3.20 หมายถึง ส่งผลปานกลาง คະแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.21-4.20 หมายถึง ส่งผลมากและคະแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21-5.00 หมายถึง ส่งผลมากที่สุด เพื่อบรรยายข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ และ 2) สถิติอนุมาน (inferential statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยใช้ t - test เพื่อหาทิศทาง ขนาดและความสัมพันธ์ของลักษณะทางประชากรศาสตร์และลักษณะการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กกับการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ด้วยการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ประเภทเฟซบุ๊ก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

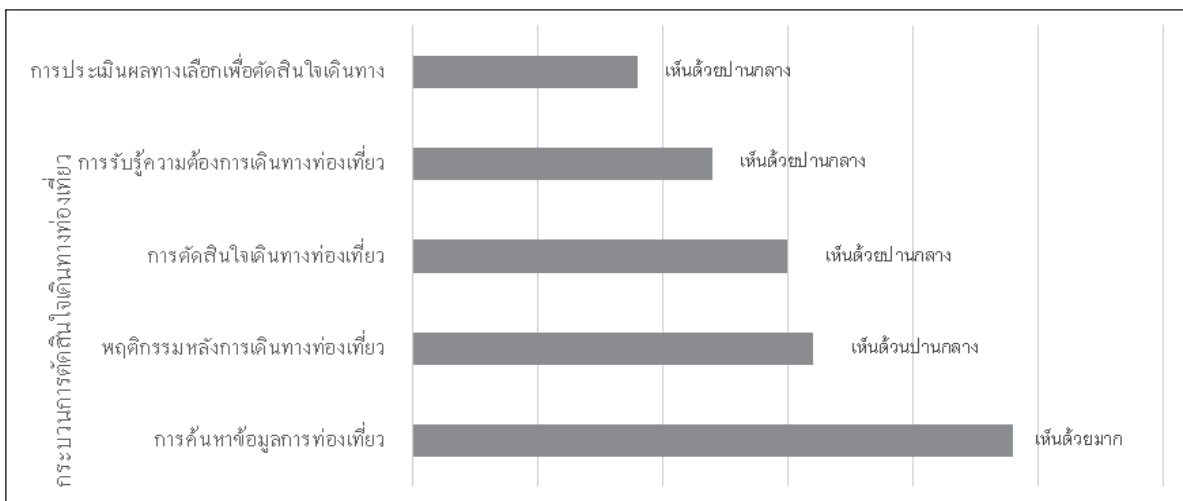
ผลการวิจัย

จากการศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ยที่ 32.6 ปี สถานภาพโสด มีระดับการศึกษาคือระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 34,122 บาท

สำหรับลักษณะการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กของนักท่องเที่ยว พบว่าผู้ใช้งานเป็นสมาชิกเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กมากกว่า 3 ปี การเข้าใช้บริการเป็นประจำทุกวัน และระยะเวลาการเข้าใช้

เฉลี่ยอยู่ที่ 1-3 ชั่วโมงต่อครั้ง ช่วงเวลาที่เข้าใช้ คือ ช่วงเวลา 18.01-24.00 น. โดยมีวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ คือ เพื่อติดตามข่าวสาร กิจกรรมและความคิดเห็นต่าง ๆ ของบุคคลที่รู้จักในเครือข่ายและส่วนอุปกรณ์ที่ใช้เชื่อมต่อกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก คือ โทรศัพท์มือถือ/สมาร์ทโฟน นอกจากนี้แล้วนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ ประเภทเฟซบุ๊กเคยรู้จักแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก โดยที่ก่อนการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวมีการค้นหาข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กอยู่บ่อยครั้ง

ส่วนกระบวนการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวผ่านการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กพบว่า ด้านการค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยว มีผู้ให้ความคิดเห็นว่าการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กมีผลต่อกระบวนการตัดสินใจมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านพฤติกรรมหลังการเดินทางท่องเที่ยว ด้านการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ด้านการรับรู้ความต้องการเดินทางท่องเที่ยว และด้านการประเมินผลทางเลือกเพื่อตัดสินใจเดินทางตามลำดับ และนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์มีระดับความคิดเห็นต่อกระบวนการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวผ่านการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังรายละเอียดตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวผ่านการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก

เมื่อศึกษาในรายละเอียดของกระบวนการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวผ่านการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ประเภทเฟซบุ๊กนั้นพบว่า ประเด็นที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวเพื่อดูประเด็นที่ควรส่งเสริม และควรปรับปรุงในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการรับรู้ปัญหา/ความต้องการนั้น การสื่อสารบนเฟซบุ๊กสามารถกระตุ้นให้เกิดความต้องการเดินทางท่องเที่ยวได้ ด้านการค้นหาข้อมูล/การแสวงหาข้อมูลพบว่า การสื่อสารบนเฟซบุ๊กทำให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบข้อมูลการท่องเที่ยวได้จากนักท่องเที่ยวที่เคยเดินทางท่องเที่ยวมา

ก่อน นอกจากนั้นแล้วด้านการประเมินผลทางเลือกพบว่าการสื่อสารบนเฟซบุ๊กทำให้นักท่องเที่ยวทราบรายละเอียดต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยวได้ ด้านการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวจะตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวได้ เพราะผู้มีชื่อเสียง เพื่อน ครอบครัวหรือคนรู้จักเคยไปมาแล้ว อย่างไรก็ตามด้านพฤติกรรมหลังจากเดินทางท่องเที่ยวแล้วพบว่า นักท่องเที่ยวต้องการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวต่อไปยังเพื่อน คนรู้จักและครอบครัวบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ดังรายละเอียด ตามภาพที่ 2

	ด้านการรับรู้ปัญหา/ความต้องการ	ด้านการค้นหาข้อมูล/การแสวงหาข้อมูล	ด้านการประเมินผลทางเลือก	ด้านการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว	ด้านพฤติกรรมหลังการเดินทางท่องเที่ยว
ประเด็นที่ควรส่งเสริม	การสื่อสารบนเฟซบุ๊กสามารถกระตุ้นความต้องการเดินทางท่องเที่ยว	การสื่อสารบนเฟซบุ๊กทำให้รับรู้ข้อมูลของนักท่องเที่ยวที่เคยเดินทางท่องเที่ยวมาก่อน	การสื่อสารบนเฟซบุ๊กทำให้ทราบรายละเอียดต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยว	การตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเพราะผู้มีชื่อเสียง เพื่อน ครอบครัว หรือคนรู้จักเคยไป	หลังจากเดินทางท่องเที่ยวแล้ว นักท่องเที่ยวต้องการสื่อสารต่อไปยังเพื่อน คนรู้จักและครอบครัว
ประเด็นที่ควรปรับปรุง	การสื่อสารบนเฟซบุ๊กช่วยสนับสนุนการวางแผนการเดินทางท่องเที่ยว	การสื่อสารบนเฟซบุ๊กสามารถตอบข้อสงสัยในเรื่องข้อมูลการเดินทางท่องเที่ยวได้อย่างรวดเร็ว	การสื่อสารบนเฟซบุ๊กช่วยสนับสนุนให้ตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวได้ง่ายขึ้น	เพราะว่ามีรายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยวเพียงพอทำให้ตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว	หลังจากเดินทางท่องเที่ยวแล้ว นักท่องเที่ยวพบว่าเฟซบุ๊กเป็นแหล่งข้อมูลด้านการท่องเที่ยวได้ดีกว่าสื่ออื่น ๆ

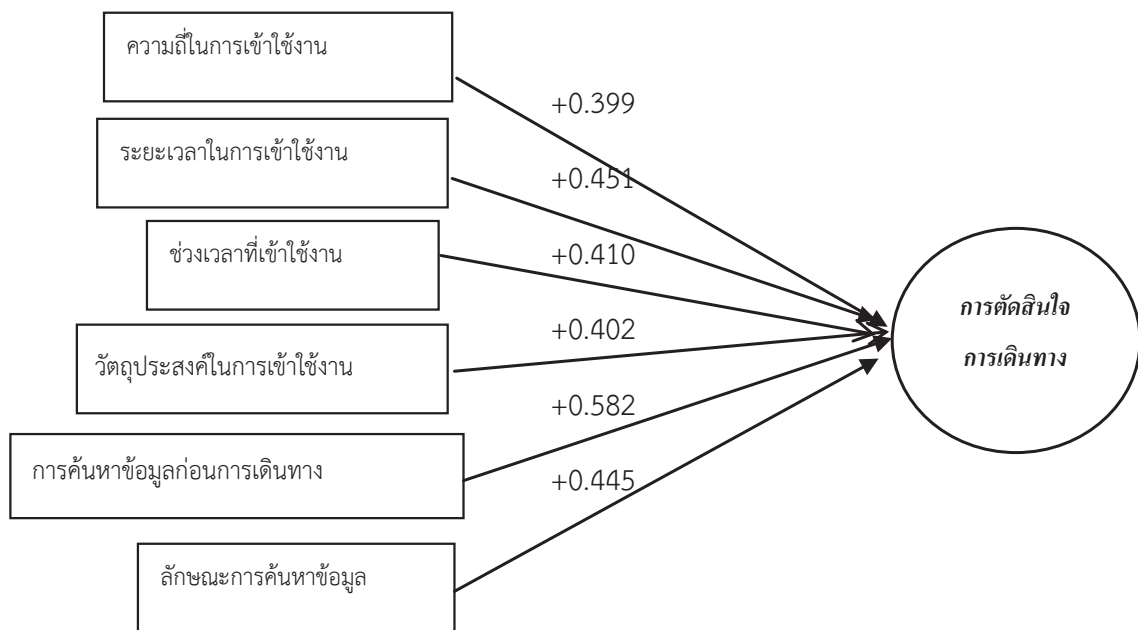
ภาพที่ 2 ประเด็นความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อกระบวนการตัดสินใจเดินทางผ่านการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กแยกเป็นรายด้าน

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการใช้บริการบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กของนักท่องเที่ยวกับการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวจากตัวแปรทั้งหมด 12 ตัวแปร พบว่ามี 6 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวก ได้แก่ การค้นหาข้อมูลก่อนการเดินทางมี

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด รองลงมา คือ ลักษณะการค้นหาข้อมูล แสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวใช้เฟซบุ๊กในการศึกษาข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ รองลงมา คือ ระยะเวลาในการเข้าใช้งาน การรู้จักแหล่งใหม่ ช่วงเวลาที่เข้าใช้งาน วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้งาน ดังรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการใช้บริการเครือข่ายกับการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว

ลักษณะการใช้งานเครือข่ายสังคมที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวผ่านการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ยอมรับ/ปฏิเสธ
1. ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	+0.340	ปฏิเสธ
2. ความถี่ในการเข้าใช้งาน	+0.399	ยอมรับ
3. ระยะเวลาในการเข้าใช้งาน	+0.451	ยอมรับ
4. ช่วงเวลาที่เข้าใช้งาน	+0.410	ยอมรับ
5. วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้งาน	+0.402	ยอมรับ
6. อุปกรณ์ที่ใช้เชื่อมต่อ	+0.391	ปฏิเสธ
7. การรู้จักแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่	+0.412	ปฏิเสธ
8. การค้นหาข้อมูลก่อนการเดินทาง	+0.582	ยอมรับ
9. ลักษณะการค้นหาข้อมูล	+0.445	ยอมรับ

ภาพที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว

สรุปและอภิปรายผล

ประเด็นสำคัญที่ได้พบจากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลเพื่อสรุปให้ทราบถึงข้อเท็จจริงโดยมีการนำเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิงสนับสนุนได้ดังนี้

1. กลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายสำหรับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กเพื่อการประชาสัมพันธ์ คือ กลุ่มข้าราชการและพนักงานวิสาหกิจ อาจเป็นเพราะกลุ่มนี้เป็นกลุ่มวัยกลางคน (อายุเฉลี่ย 32.6 ปี) มีศักยภาพในการจ่ายสูง

(รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 34,122 บาท) อีกทั้งสามารถใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เวลาในระหว่างทำงานได้ตลอดเวลา เนื่องจากในสถานที่ทำงานของราชการและรัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกอินเทอร์เน็ตบริการตลอดเวลา ดังนั้นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว หรือธุรกิจท่องเที่ยวจึงต้องให้ความสำคัญกับกลุ่มเหล่านี้เป็นพิเศษ

2. จากผลการวิจัยลักษณะการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กของนักท่องเที่ยวพบว่า

นักท่องเที่ยวเป็นสมาชิกเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กมากกว่า 3 ปีขึ้นไป มีระยะเวลาการใช้งานอยู่ประมาณ 1-3 ชั่วโมงและใช้งานทุกวัน มีวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้งานเครือข่ายสังคมเพราะต้องการติดตามข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ กับกลุ่มเพื่อนในเครือข่ายสังคมเดียวกัน ทำให้เห็นว่าเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กนั้นเป็นช่องทางสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่งที่นักท่องเที่ยวหรือผู้คนในปัจจุบันนิยมใช้งานสอดคล้องกับ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (2557) ที่ระบุว่า ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตมีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในชีวิตประจำวัน เพราะสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้สะดวกทุกที่ทุกเวลา จนทำให้อินเทอร์เน็ตกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันไปแล้ว โดยเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เป็นที่นิยมที่สุด คือ เครือข่ายสังคมออนไลน์ เฟซบุ๊กมากถึงร้อยละ 90 ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั้งหมด ดังนั้นเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กจึงเป็นช่องทางที่มีผู้ให้ความสนใจมารวมถึงองค์กรธุรกิจต่าง ๆ ที่ต้องการใช้เฟซบุ๊กเป็นช่องทางที่จะสื่อสารข้อมูลด้านสินค้าและบริการไปยังผู้บริโภค

3. การตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยวผ่านกระบวนการตัดสินใจผ่านการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กพบว่า การค้นหาข้อมูลและพฤติกรรมหลังการเดินทางท่องเที่ยวผ่านการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กนั้นส่งผลต่อการตัดสินใจมากกว่าประเด็นอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับจิตติกันต์ นิธิอุทัย และคณะ (2554) ได้ระบุว่า สำหรับกลุ่มคนในเฟซบุ๊กนั้นก็เปรียบได้กับสภากาแฟ หรือชุมชน เป็นที่สำหรับกลุ่มคนที่มีความชอบหรือความสนใจในสิ่งเดียวกัน มาแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ด้วยเหตุนี้เฟซบุ๊กจึงเหมาะสมสำหรับสินค้า บริการ องค์กรและธุรกิจทุกประเภท เนื่องจากเป็นบริการที่ไม่มีต้นทุนเพราะไม่ว่าธุรกิจหรือองค์กรประเภทใด ก็สามารถทำการตลาดผ่านช่องทางนี้ได้ จึงทำให้หน่วยธุรกิจต่าง ๆ สามารถจะสื่อสารและเข้าถึงลูกค้าหรือกลุ่มเป้าหมายได้โดยตรงและยังสามารถขยายฐานหรือกลุ่มลูกค้าได้อีกในอนาคต นอกจากนั้นแล้วสังคมเครือข่ายนั้นมีการส่งต่อข้อมูลกันแบบ ปากต่อปากที่มีประสิทธิภาพอย่างหนึ่ง เพียงแต่องค์กรธุรกิจสร้างข่าวสารหรือกิจกรรมขึ้นแล้วมีการโพสต์ไปยังเครือข่ายสังคมออนไลน์ก็สามารถส่งข่าวสารไปถึงกลุ่มลูกค้าได้ในทันทีเช่นกัน และยังสอดคล้องกับ เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ (2552) ที่ระบุว่าสังคมเครือข่าย

เป็นช่องทางในการหาข้อมูลหรือทำธุรกิจที่มีราคาถูกมาก โดยในปัจจุบันบริษัทต่าง ๆ ได้ให้ความสนใจในการโฆษณาผ่านทางสังคมเครือข่ายมากขึ้นเพราะไม่เสียค่าใช้จ่าย และได้ผลรวดเร็วต่อการสื่อสารให้กับบุคคลอื่นได้รับทราบไม่ว่าจะเป็นการสร้างหน้าเครือข่ายไว้ที่เฟซบุ๊กเพื่อประชาสัมพันธ์และรับความคิดเห็นของลูกค้า เพราะสังคมเครือข่ายเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่เหมาะสมสำหรับการโฆษณามีการเติบโตสูงซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากเครือข่ายที่ขยายวงกว้างมากขึ้นและวิวัฒนาการของเทคโนโลยีที่มีลูกเล่นมากขึ้นที่น่าสนใจ คือ สังคมเครือข่ายทำให้ผู้ใช้ได้เข้ามาคอยติดตามกันสังคมเครือข่ายจึงไม่ใช่เป็นเพียงแค่เว็บไซต์ที่ใช้แชร์ข้อมูลรูปภาพอย่างเดียวอีกต่อไป แต่ได้พัฒนามาเป็นที่แนะนำสินค้าและสถานที่ท่องเที่ยวได้อีกด้วย

4. ลักษณะการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวพบว่า ความถี่ในการเข้าใช้งาน ระยะเวลาการใช้งานเครือข่าย ช่วงเวลาในการใช้งานวัตถุประสงค์การใช้งานเครือข่าย การค้นหาข้อมูลการเดินทาง ลักษณะการค้นหาข้อมูลด้านการท่องเที่ยวก่อนการเดินทางต่างมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวผ่านการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก ในทิศทางเดียวกันทั้งสิ้น อาจเนื่องมาจากที่วุฒิชัย กฤษณะประกรกิจ (2556) ได้กล่าวว่า ปัจจุบันนี้เทคโนโลยีก้าวหน้ามากขึ้น ส่งผลทำให้รูปแบบการท่องเที่ยวได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพราะสื่อต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ตได้กลายเป็นโลกแห่งข้อมูลข่าวสารและข้อมูลด้านตลาดที่สมบูรณ์แบบ มีข้อมูลสินค้าและบริการที่มากมายเปิดให้ผู้ซื้อได้ค้นหา เปรียบเทียบและตัดสินใจซื้อได้อย่างสะดวก รวดเร็วขึ้น ดังนั้น การท่องเที่ยวจึงต้องปรับตัวให้เข้ากับการใช้งานเทคโนโลยีให้มากขึ้น ด้วยรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไปเหล่านี้ ส่งผลให้พฤติกรรมนักท่องเที่ยวในปัจจุบันก็เปลี่ยนไปด้วย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะมีบล็อกเครือข่ายสังคมเป็นของตนเอง โดยนักท่องเที่ยวมักจะเขียนเรื่องราวความประทับใจในบริการของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวเอาไว้อย่างละเอียด พร้อมรูปถ่าย ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวเหล่านี้ต่างถูกบรรจุไว้บนอินเทอร์เน็ต เมื่อนักท่องเที่ยวต้องการข้อมูลเรื่องการท่องเที่ยว หรือการตัดสินใจเดินทางก็มักจะนิยมเข้าไปค้นหาข้อมูลที่ต้องการในอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายต่าง ๆ โดยใช้ถาม ตอบกับเพื่อนร่วมเครือข่าย

คนอื่น ๆ แต่นักท่องเที่ยวจะไม่ให้ความสนใจเว็บไซต์อย่างเป็นทางการของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวมากนัก เรื่องราว ข้อมูลและความคิดเห็นจากสมาชิกในเครือข่ายสังคมเดียวกันจึงเป็นส่วนหนึ่งในการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ที่ได้ผลในยุคปัจจุบันนอกจากนั้นแล้วยังสอดคล้องกับวิถีชีวิต นิธิอุทัย และคณะ (2554) กล่าวไว้ว่า สังคมในปัจจุบันมีความเกี่ยวข้องกับเครือข่ายสังคมมากขึ้นตามลำดับ โดยเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กเป็นหนึ่งในสังคมเครือข่ายที่มีการขยายตัวของจำนวนสมาชิกมากขึ้นในระยะเวลาที่รวดเร็ว ซึ่งผู้ใช้งานนิยมใช้เพื่อติดต่อสื่อสารหรือเพื่อการตลาด หรือแม้กระทั่งเพื่อความบันเทิง มีการแบ่งปันเนื้อหาต่าง ๆ ผ่านการสื่อสารเครือข่ายสังคมออนไลน์ ประเภทเฟซบุ๊ก โดยผู้คนนิยมเข้าใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ทุกวัน และให้ความสนใจกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนเฟซบุ๊กก่อนจะทำกิจกรรมใด ๆ ด้วยเหตุดังกล่าวทำให้เฟซบุ๊กเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของผู้คนมากขึ้น ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ชีวิตของผู้คนตลอดจนเป็นเข้ามาเปลี่ยนแปลงทำให้รูปแบบการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน ดังนั้น การลักษณะการใช้งานเครือข่ายสังคมจึงมีความเกี่ยวข้องกันอย่างลึกซึ้งกับการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ใช้เวลาว่างและกิจกรรมนันทนาการในแต่ละวัน พร้อมทั้งนั้นยังเพิ่มโอกาสให้แบ่งปันประสบการณ์ รสนิยม กิจกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าอินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของผู้คนทั่วโลก เนื่องจากการเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ตสามารถเข้าถึงง่ายขึ้น อุปกรณ์ที่ใช้การเชื่อมโยงกับอินเทอร์เน็ตก็มีราคาถูกกว่าแต่ก่อน จากปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลไปถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคตลอดจนนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไป รูปแบบการใช้ชีวิตและรูปแบบการบริโภคสื่อของผู้คนก็เปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน โดยสื่ออินเทอร์เน็ตที่ผู้คนนิยมใช้งานกันมากที่สุด คือ เครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งเฟซบุ๊กเป็นที่นิยมมากที่สุดในขณะนี้ จากผลการวิจัยครั้งนี้จึงพอสรุปข้อค้นพบเพื่อเสนอแนะแนวทาง ดังนี้

1. ผลจากการศึกษาลักษณะการใช้งานของนักท่องเที่ยวที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กนั้น

ส่วนใหญ่จะเข้าใจประโยชน์ของการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมเป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นสมาชิกมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว นักท่องเที่ยวจะใช้เครือข่ายสังคมอยู่เป็นประจำทุกวันแต่จะใช้ระยะเวลาไม่นานในการเข้าใช้ ดังนั้น ผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวควรให้ความสำคัญกับลักษณะการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น สร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารให้เกิดกับนักท่องเที่ยว มีการปันข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ มีการสร้างเนื้อหา (contents) ที่ดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยว เพราะการเข้าใช้ข้อมูลของนักท่องเที่ยวจะใช้เวลาไม่นานนัก หากข้อมูลที่สามารถเห็นความสนใจกับนักท่องเที่ยวได้ ก็อาจจะช่วยให้เกิดการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว

2. เครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กนั้นสามารถส่งผลให้นักท่องเที่ยวเกิดการตัดสินใจเดินทางได้ โดยเฉพาะในเรื่องการค้นหาข้อมูลและพฤติกรรมหลังการเดินทางได้ดี ดังนั้น ผู้ประกอบการหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวควรมีการเน้นในเรื่องดังกล่าวเพื่อให้ธุรกิจหรือแหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ในลักษณะที่เป็นการใช้ข้อมูลและให้เกิดการแบ่งปันหรือบอกต่อ ๆ กันไป ส่วนในด้านการรับรู้ถึงปัญหาหรือความต้องการ การประเมินผลทางเลือกและการตัดสินใจเดินทาง ผู้ประกอบการหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวควรมีการปรับปรุงในเรื่องการกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว หรือมีข้อมูลให้เกิดการเปรียบเทียบด้านข้อมูลให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสร้างกิจกรรม เทศกาลต่าง ๆ ขึ้นแล้วประชาสัมพันธ์สินค้า หรือกิจกรรมผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ หรือแม้กระทั่งการมีสิทธิพิเศษ หรือส่วนลด แจกแถมให้กับนักท่องเที่ยวเพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวให้มากขึ้น

3. ผู้ประกอบการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวควรมีการศึกษาในเรื่องลักษณะเนื้อหา (contents) ที่สืบเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อสนับสนุนการค้นหาข้อมูลด้านการท่องเที่ยว เพราะปัจจุบันข้อมูลหรือเนื้อหา (contents) ที่อยู่บนเครือข่ายสังคมออนไลน์มีมากมาย แต่เนื้อหา (contents) ที่น่าสนใจจะกระตุ้นให้เกิดการตอบสนองในด้านการค้นหาข้อมูลจากนักท่องเที่ยวได้

จากผลการวิจัยนี้ ผู้ประกอบการหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับกิจการหรือแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการให้เป็นที่รู้จักออกไป

อย่างกว้างขวาง เนื่องจากการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ยังเป็นที่นิยมของคนในปัจจุบัน ดังนั้น จึงมีเครือข่ายสังคมออนไลน์ยังเป็นที่นิยมของคนในปัจจุบัน ดังนั้น จึงมีประโยชน์ต่อการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก

เอกสารอ้างอิง

- ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์. (2554). การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฐิติกานต์ นิธิอุทัย และคณะ. (2554). Facebook marketing : ทำตลาดแบบไหลามทุ่ง ตรงกลุ่มเป้าหมาย ขยายช่องทางธุรกิจ. กรุงเทพฯ : อินส์พัล.
- ณงลักษณ์ จารุวัฒน์. (2554). การตลาด 3.0. กรุงเทพฯ : เนชั่นพริ้นติ้ง เซอร์วิส.
- ไทยมาร์เก็ตติ้ง. (2558). “Infographic : อัตราการเติบโตของจำนวนผู้ใช้ Facebook ในประเทศไทย”. ค้นเมื่อ กรกฎาคม 15, 2558, จาก <http://thaimarketing.in.th/2014/03/17/thailand-facebook-statistic/>.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : บิซซิเนสฮาร์แอนด์ดี.
- ปิยะ วราบุญทวีสุข. (2553). “สังคมออนไลน์การธุรกิจ : แนวทางการทำตลาด social network and Business : approach to marketing”. วารสารบริหารธุรกิจ 30, 2 (เมษายน-มิถุนายน) : 181-190.
- วุฒิชัย กฤษณะประกรกิจ. (2556). “โซเชียลมีเดียและภูมิทัศน์ที่เปลี่ยนไปของการท่องเที่ยว”. วารสารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยออนไลน์ (ตุลาคม). ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 5, 2556, จาก <file:///c:/users/05034420/downloads/tat12556re.pdf>.
- เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ. 2552. “สังคมเครือข่าย Social Network”. วิชาการพลังไทยเพื่อการศึกษาไทย (14 กันยายน). ค้นเมื่อ กุมภาพันธ์ 15, 2555. จาก <http://www.vcharkarn.com/varticle/41456>
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. (2557). Thailand Internet User profile 2014. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

THE PERSONNEL COMPETENCY DEVELOPMENT MODEL OF FACULTY OF EDUCATION KANCHANABURY RAJABHAT UNIVERSITY

อานนท์ วันลา

สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Arnon wanla

Physical Education Program, Faculty of Education Kanchanaburi Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะ และสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ชนิดเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ แบบเจาะลึก (In-depth Interview) สำหรับผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 5 ท่าน และแบบสอบถาม สำหรับบุคลากรคณะครุศาสตร์จำนวน 27 ท่าน ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 การเตรียมความพร้อม คณะครุศาสตร์ต้องเตรียมความพร้อม 2 ด้าน ได้แก่ ด้านองค์กร และด้านบุคลากร ส่วนที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดสมรรถนะ ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาสมรรถนะ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล

คำสำคัญ : สมรรถนะบุคลากร การพัฒนาสมรรถนะ

Abstract

The research on The Personnel Competency Development Model of Faculty of Education Kanchanaburi Rajabhat University aimed to study the level of performance and create the model of competency development for personnel board of Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University. This research was qualitative research, descriptive type. Data collection was In-depth Interview with 5 people for the primary data providers and 27 people for questionnaires. The results showed that the model of competency development for personnel board of Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University consists of 2 parts :

Part 1 : Preparation. The personnel board of Faculty of Education must prepare 2 aspects : organization and personnel.

Part 2 : Competency Development. There are 4 stages : planning, defining competencies, development, and evaluation.

Keywords : Personnel competency, Competency development.

บทนำ

ปัจจุบันการบริหารองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรพื้นฐาน ในการบริหาร ได้แก่ คน เงิน อุปกรณ์วัสดุ และรูปแบบการจัดการที่มีคุณภาพ กล่าวได้ว่า คน ถือเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญอย่างยิ่งและทรงคุณค่าที่สุดในองค์กร การมีทรัพยากรมากเท่าใด ก็สำคัญไม่เท่าการมีความสามารถในการบริหาร การจัดการทรัพยากรแรงงาน และคุณภาพของคน (วรารกรณ์ สามโกเศศ, 2542) การเพิ่มสมรรถนะให้กับข้าราชการและบุคลากรของรัฐ จึงเป็นทางเลือกที่สำคัญ โดยพิจารณาจากทักษะ คุณลักษณะของบุคลากรในการบริหาร ทักษะคิด และขวัญกำลังใจในการทำงานให้เหมาะสมสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยสมรรถนะจัดเป็นคุณลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลที่เป็นปัจจัยบ่งชี้ว่าบุคคลนั้นจะปฏิบัติงานได้โดดเด่นในงานหนึ่ง ๆ และจะช่วยส่งเสริมให้การทำงานของระบบราชการในภาพรวมประสบความสำเร็จ สถาบันอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานภาครัฐและหรือหน่วยงานในกำกับของรัฐ มีภารกิจโดยรวม คือ การพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ให้มีความรู้ทักษะ ความสามารถ คณะครุศาสตร์ถือเป็นหน่วยงานระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เปิดหลักสูตรการเรียนการสอน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ ผลิตคนดี ครูดี มีปัญญา พัฒนาตน พัฒนาผู้เรียนอย่างยั่งยืน เป็นผู้นำวิชาชีพครูและบริการวิชาการ การพัฒนาคณะครุศาสตร์ให้เป็นหน่วยงานที่มีศักยภาพและสมรรถนะสูงจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ เพื่อที่จะสนับสนุนการบริหารของมหาวิทยาลัยให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ย่อมส่งผลถึงการพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีให้เป็นมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพและองค์กรที่มีสมรรถนะสูง การพัฒนาสมรรถนะจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างมากในการพัฒนาองค์กร ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี” ที่จะนำการพัฒนาสมรรถนะมาใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในมหาวิทยาลัย และส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงเพื่อพัฒนาระบบการศึกษา และประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของบุคลากร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ขอบเขตงานวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
  - 1.1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะของ (David McClelland, 1973) โดยสมรรถนะประกอบด้วย 1) ความรู้ (knowledge) คือ ความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้อง 2) ทักษะ (skill) คือ สิ่งที่ต้องทำได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถปฏิบัติได้อย่างแคล่วคล่องว่องไว 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (self – concept) เจตคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตน 4) บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (traits) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น เช่น ความน่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ ความเป็นผู้นำ และ 5) แรงจูงใจ/เจตคติ (motives/attitude) เป็นแรงจูงใจ หรือแรงขับภายในที่มุ่งไปสู่เป้าหมาย หรือมุ่งสู่ความสำเร็จ
  - 1.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากร เพื่อการพัฒนาสมรรถนะในองค์กร
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 1) กลุ่มผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ประกอบด้วย อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 2 ท่าน คณบดีคณะครุศาสตร์ บุคลากรของคณะครุศาสตร์ 2 ท่าน รวม 5 ท่าน 2) กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ พนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุน และสายวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จำนวน 27 ท่าน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัย (Research Methodology) แบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative

Research) ชนิดเชิงพรรณนา (Descriptive Research) จัดเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล เน้นการศึกษาและสร้างรูปแบบการพัฒนาศมรรถนะบุคลากร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยมีรายละเอียดดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือการวิจัยไว้ 2 แบบ ดังนี้

แบบสอบถามผู้วิจัยได้ทำการศึกษาศมรรถนะบุคลากรคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยได้ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด เพื่อศึกษาศมรรถนะบุคลากรคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุน จำนวน 7 คน และสายวิชาการ จำนวน 27 คน

แบบสัมภาษณ์ เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาศมรรถนะบุคลากรคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีใช้กับจากผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informant interview) โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยมีผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน

5 ท่าน ได้แก่ อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 2 ท่าน คณบดี คณะครุศาสตร์ บุคลากรของคณะครุศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง

2. สร้างเป็นรูปแบบการพัฒนาศมรรถนะบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาศมรรถนะบุคลากร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มีผลการศึกษา 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก

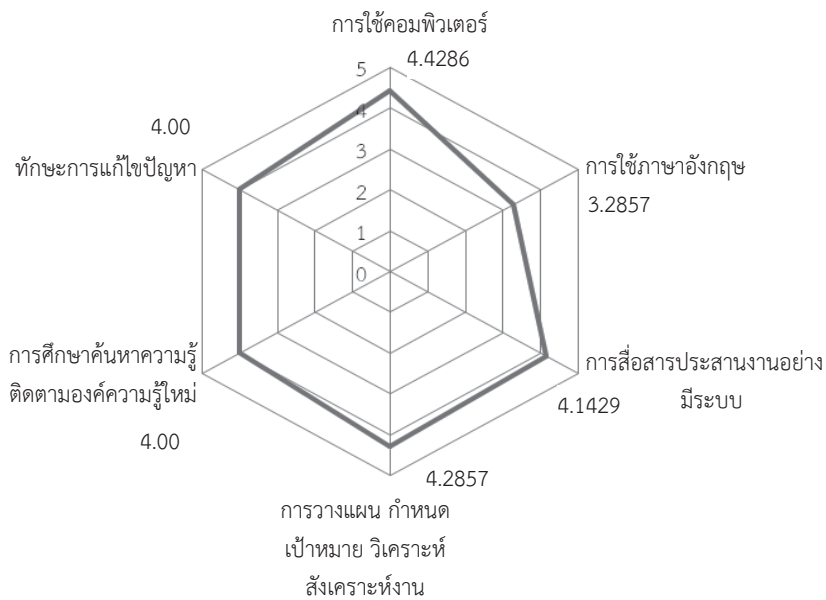
ส่วนที่ 3 รูปแบบการพัฒนาศมรรถนะบุคลากร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุน คณะครุศาสตร์

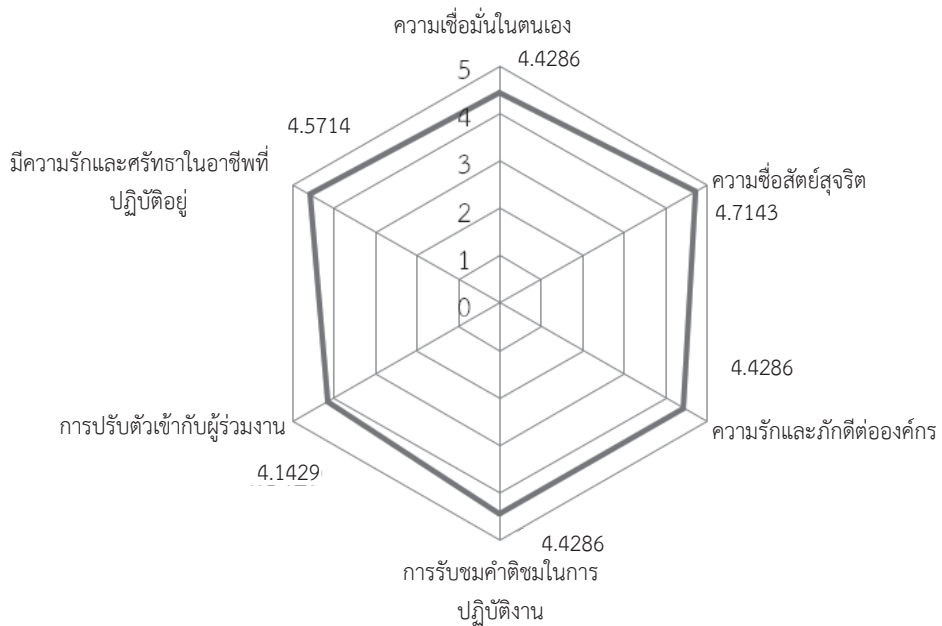
1.1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระดับสมรรถนะด้านความรู้ของบุคลากร สายสนับสนุน

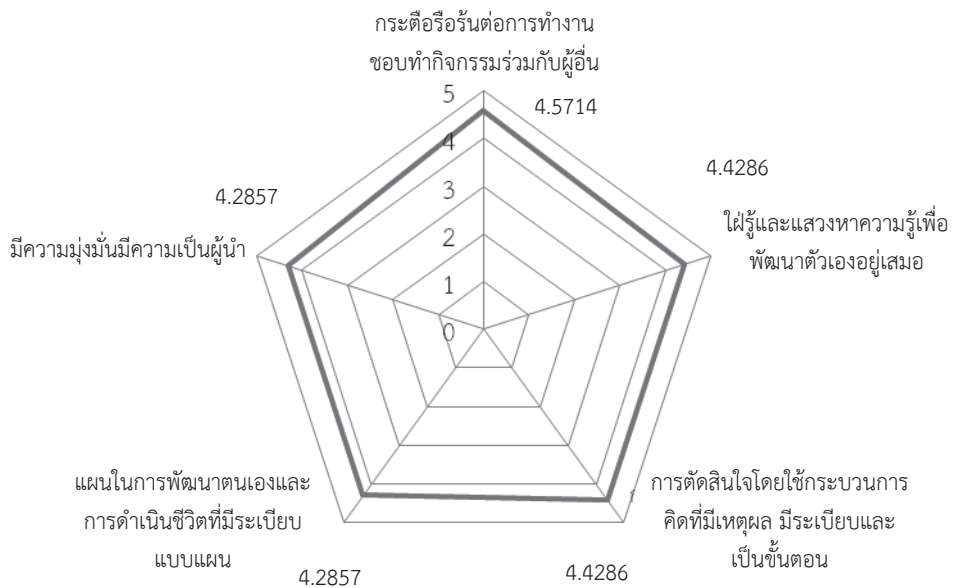
1.2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระดับสมรรถนะด้านทักษะของบุคลากร สายสนับสนุน

1.3 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระดับสมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของบุคลากร สายสนับสนุน

1.4 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระดับสมรรถนะด้านบุคลิกและลักษณะประจำตัวของบุคลากร สายสนับสนุน

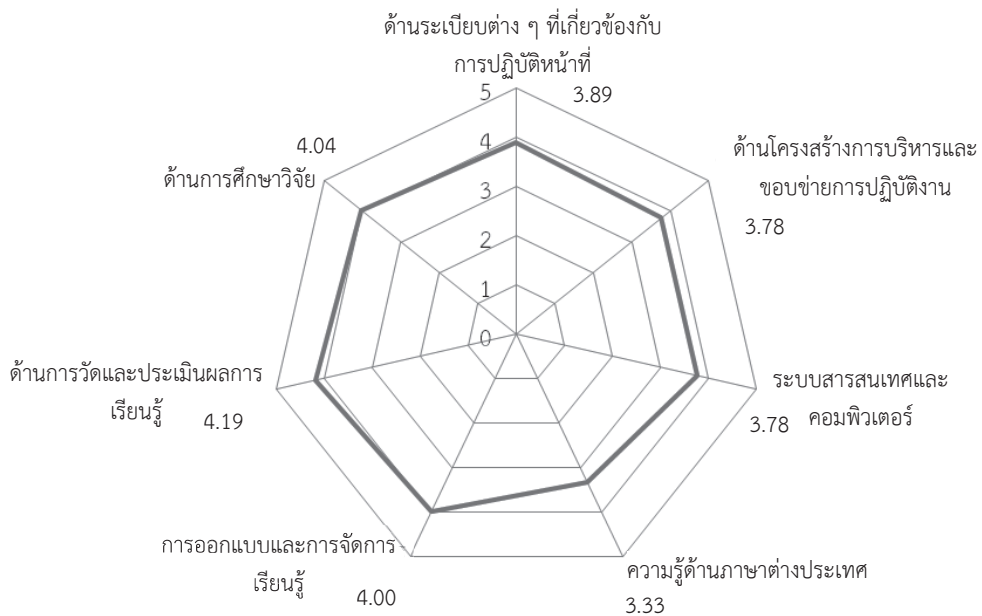

1.5 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระดับสมรรถนะ ด้านสมรรถนะ ด้านแรงจูงใจของบุคลากร สายสนับสนุน

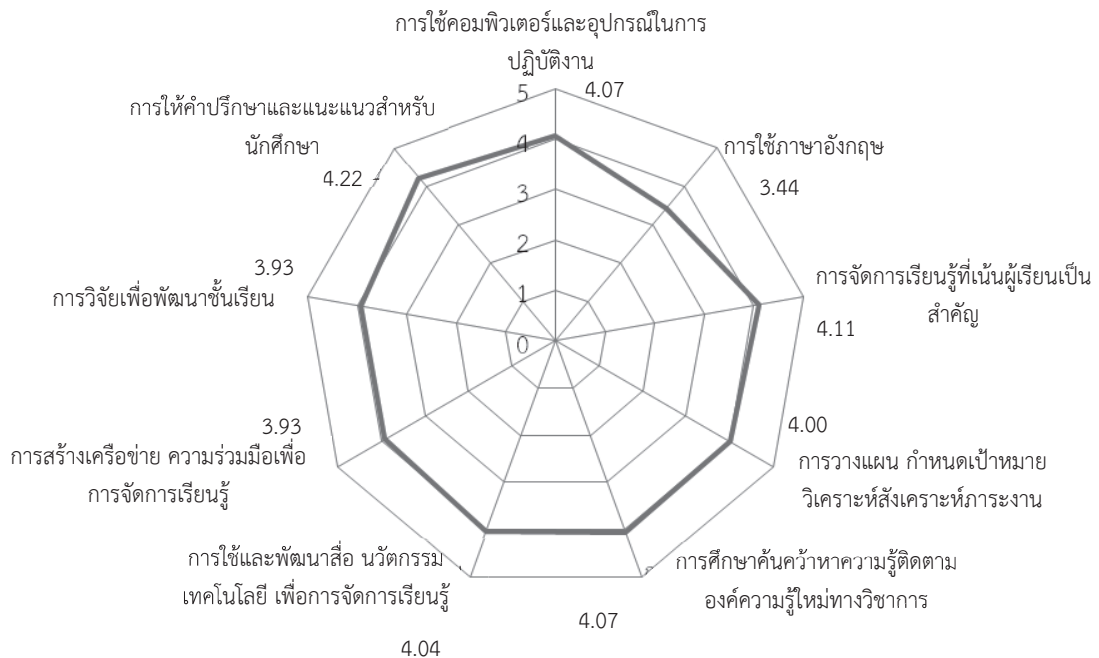

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของพนักงานมหาวิทยาลัย สายวิชาการ

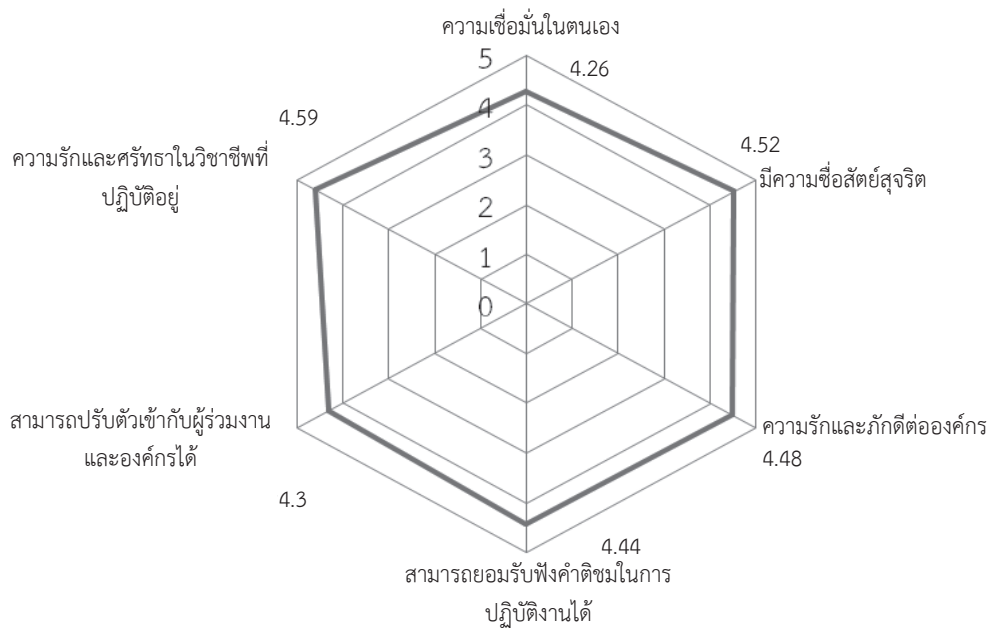
2.1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระดับสมรรถนะด้านความรู้ของบุคลากร สายวิชาการ

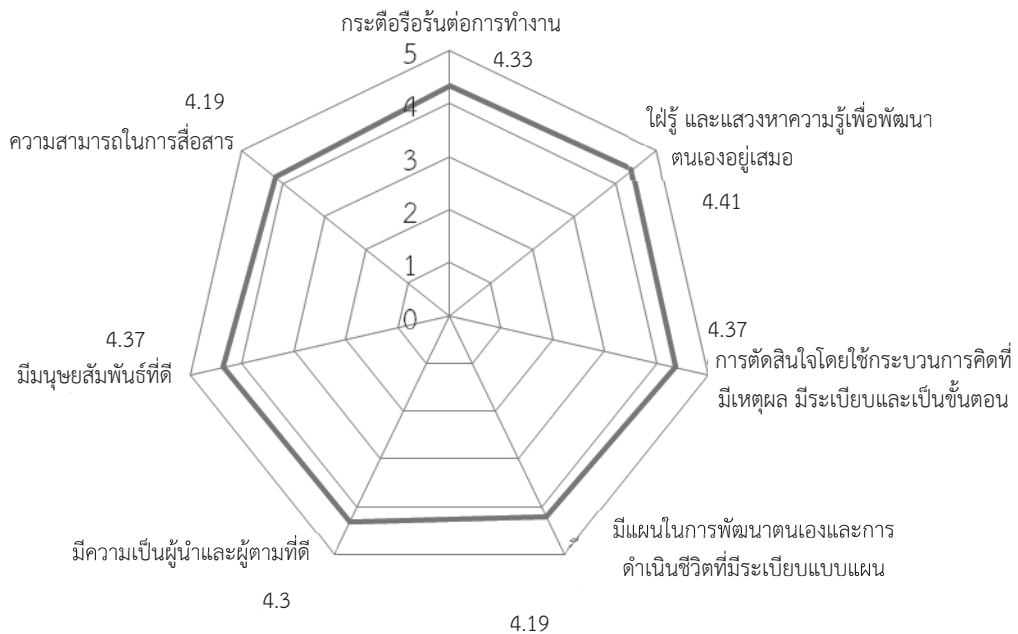
2.2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระดับสมรรถนะด้านทักษะของบุคลากร สายวิชาการ

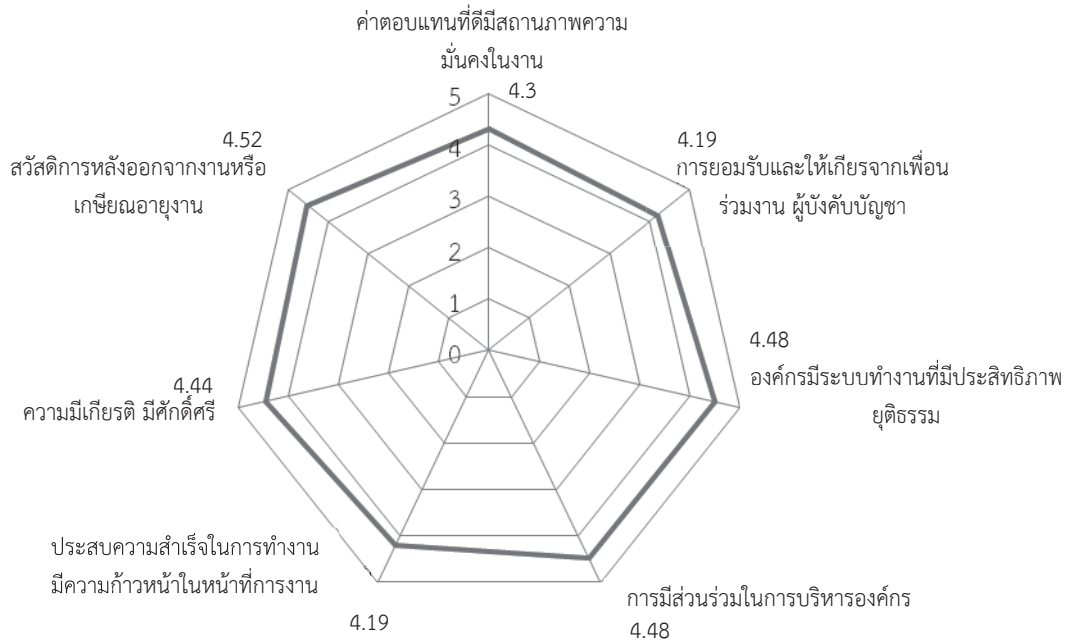
2.3 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระดับสมรรถนะด้านทักษะของบุคลากรสายวิชาการ

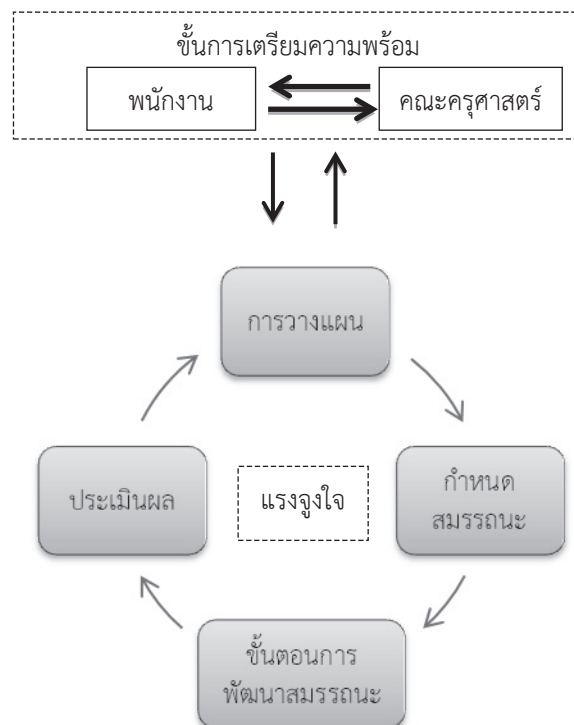
2.4 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระดับสมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคลากรสายวิชาการ

2.5 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระดับสมรรถนะด้านแรงจูงใจของบุคลากรสายวิชาการ

ส่วนที่ 3 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) ส่วนการเตรียมความพร้อม และ 2) ส่วนการพัฒนาสมรรถนะ

ส่วนที่ 1 ส่วนการเตรียมความพร้อมประกอบไปด้วยปัจจัย 2 ส่วน ที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ได้แก่

1.1 การเตรียมความพร้อมขององค์กร หรือคณะครุศาสตร์ ปัจจัยแรก ผู้บริหารทัศนคติของผู้บริหาร ปัจจัยที่สอง สร้างวัฒนธรรมองค์กร ทำให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ประการที่สาม สร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากร

1.2 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร การเตรียมความพร้อมของบุคลากรประการแรก คือ ทัศนคติของบุคลากรให้เห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาตนเอง ประการสุดท้าย การสร้างบุคลากรให้มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพ

ส่วนที่ 2 กระบวนการในการพัฒนาสมรรถนะต่อไป โดยกระบวนการพัฒนาสมรรถนะมี 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการวางแผน ได้แก่ การกำหนดหลักการและวัตถุประสงค์ในการพัฒนาสมรรถนะ และทำความเข้าใจกับบุคลากรในทุกภาคส่วน การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน และคณะจัดทำเป็นนโยบายและจัดทำแผนประจำปี การจัดทำงบประมาณ ระยะเวลาการดำเนินงาน และกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน ให้เกิดการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดสมรรถนะ คณะครุศาสตร์ต้องกำหนดสมรรถนะ ที่มีความสัมพันธ์กับภารกิจของคณะ มหาวิทยาลัย ศึกษาาระดับสมรรถนะ ของบุคลากรในปัจจุบัน ว่าสมรรถนะใดบ้างที่ต้องพัฒนาขึ้นขั้นตอนที่สอง ศึกษาสมรรถนะที่มีความสัมพันธ์กับภาระหน้าที่เพื่อจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นการพัฒนาสมรรถนะ กำหนดสมรรถนะที่จำเป็นและจัดลำดับความสำคัญแล้วจัดกิจกรรมในการพัฒนาสมรรถนะ ดังนี้ 1) คณะครุศาสตร์เป็นผู้ที่จัดการอบรมเอง ในภาพรวม 2) สนับสนุนให้เข้ารับการอบรมจากหน่วยงานภายนอกเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ 3) จัดระบบแลกเปลี่ยนหรือระบบที่เลี้ยงสำหรับบุคลากรใหม่ การให้เกิดการแลกเปลี่ยนทักษะและความรู้ และ 4) สร้างแรงจูงใจ สามารถแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ 4.1) สร้างแรงจูงใจภายใน เช่น

การสร้างความตระหนักและทำให้เห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาตนเอง การสร้างความศรัทธาในวิชาชีพ การสร้างความภาคภูมิใจ 4.2) การสร้างแรงจูงใจภายนอก เช่น การให้ค่าตอบแทนสำหรับผู้ที่มีสมรรถนะสูง

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลของการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรคณะครุศาสตร์ ประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนที่ 1 การประเมินผลระดับองค์กร ได้แก่ การประเมินผลการดำเนินการของคณะครุศาสตร์ ส่วนที่ 2 ประเมินผลระดับบุคคล การประเมินผลลัพธ์และผลการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร และประเมินว่ามีอุปสรรคหรือปัญหาในการปฏิบัติอย่างไร และนำผลการประเมินมาพัฒนากระบวนการ หรือสมรรถนะสำหรับบุคลากรต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 การเตรียมความพร้อม คณะครุศาสตร์ต้องเตรียมความพร้อม 2 ด้าน ได้แก่ ด้านองค์กรและด้านบุคลากร ส่วนที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดสมรรถนะ ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาสมรรถนะ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล และมีปัจจัยที่ส่งผล ต่อความสำเร็จในการพัฒนาสมรรถนะ คือ แรงจูงใจ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรคณะครุศาสตร์ ต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรในทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดการยอมรับและเข้าใจในเป้าหมายและตัวชี้วัดต่าง ๆ ร่วมกัน
2. การกำหนดสมรรถนะ ต้องเกิดจากนำข้อมูล ในหลาย ๆ ส่วนมาวิเคราะห์ร่วมกัน เช่น ระดับสมรรถนะบุคลากร ต้องศึกษาความสัมพันธ์กับภาระหน้าที่ พันธกิจขององค์กร คือ คณะครุศาสตร์และมหาวิทยาลัยให้เกิดความสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ
3. พัฒนาระบบสารสนเทศ ด้านสมรรถนะ ของบุคลากร จัดเก็บข้อมูล เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและประโยชน์ ในการจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อความต่อเนื่องของการพัฒนาสมรรถนะ

4. การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรควรจัดทำในภาพรวมทั้งมหาวิทยาลัย เพื่อไม่ให้เกิดการเปรียบเทียบในด้านการสนับสนุนที่เป็นแรงจูงใจ เช่น เพิ่มค่าตอบแทนสำหรับผู้ที่มีคะแนนภาษาอังกฤษ ผ่านเกณฑ์

2. ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นและประโยชน์ของการพัฒนาระดับสมรรถนะซึ่งให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติเห็นถึงความสำคัญของการเพิ่มขีดความสามารถ
3. การนำผลวิจัยไปใช้ในองค์กรอื่นควรตระหนักถึงความแตกต่างด้านองค์กรบุคลากรสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตามระเบียบวิธีวิจัย อย่างเคร่งครัดจนได้รูปแบบที่มีความสมบูรณ์สามารถนำรูปแบบไปใช้ในการดำเนินงานของคณะครุศาสตร์ได้

เอกสารอ้างอิง

วารสาร สามโกเศศ. (2552). เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับสมรรถนะ. มติชนรายวัน, หน้า 6.

McClelland, D.C. (1973). "Testing for Competence rather than for Intelligence," *American Psychologist*, 28, 1-14.

_____. (1975). *A Competency model for human resource management specialists to be used in the delivery of the human resource management cycle*. Boston : Mcber.

ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการกับผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์ สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

RELATION BETWEEN HUMAN RESOURCE MANAGEMENT POLICIES OF THE ACADEMIC PERSONNELS AND PRODUCTIVE PERFORMANCE OF THE ACADEMIC PERSONNELS IN RAJABHAT UNIVERSITIES

¹⁾ ชฎาพร โพคัยสวรรค์, ²⁾พรนภา เตียสุธิกุล, ³⁾บุญเลิศ ไพรินทร์

¹⁾ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

^{2), 3)} อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

¹⁾Chadaporn Pokaisawan, ²⁾Pornnapa Tiasuthikul, ³⁾Boonlert Pairindra

¹⁾Graduate Student in Doctor of Public Administration, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage Pathum Thani Province

^{2), 3)} Professorin Doctor of Public Administration, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage Pathum Thani Province

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีต่อนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) ศึกษาผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏกับผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Methodology) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 390 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two-stage Sampling) คือ สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) และสุ่มตัวอย่างแบบจัดสรรแบบสัดส่วน (Proportional Allocation) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับความคิดเห็นของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีต่อนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณานโยบายแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้ 1) นโยบายการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 2) นโยบายการยกระดับคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการ และ 3) นโยบายการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการรองรับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2. ผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในภาพรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า อยู่ในระดับดีทุกองค์ประกอบ เรียงตามลำดับ ดังนี้ 1) พฤติกรรมการปฏิบัติงาน และ 2) ผลลัพธ์ของงาน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏกับผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ระดับสูง และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของนโยบายแต่ละด้านกับผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการ พบว่า นโยบายการยกระดับคุณภาพและตำแหน่งทางวิชาการนโยบายการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และนโยบายการพัฒนาระบบและการบริหารจัดการรองรับการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีความสัมพันธ์ระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เรียงตามลำดับไปในทิศทางเดียวกัน

คำสำคัญ : นโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการผลการปฏิบัติงานมหาวิทยาลัยราชภัฏ

Abstract

The purposes of the study were to : 1) survey attitudes of the academic personnels from Rajabhat Universities toward the human resource management policies, 2) examine the performance of the academic personnels in Rajabhat Universities and 3) investigate the relation between human resource management policies for academic personnelsand those policies' potential effects on their performance, by using quantitative research methodology. The sample consisted of 390 academic personnels from Rajabhat Universities drawn by two-stage sampling which, in the study, referred to the methods of simple random sampling mixed with proportional allocation. Statistical data analysis was conducted by measuring frequency, percentage and standard deviationas well as Pearson correlation coefficient.

The findings revealed :

1. the level of satisfaction of the academic personnelsin Rajabhat Universitiestoward the human resource management policies was high overall, and included satisfaction in regards to the following factors ranked in descending order : 1) the ways in which policies were perceived to establish systematic and consistent development 2) the policies concerning promotions of the personnels members' academic degrees and ranks and 3) the manner in which policies were implemented.

2. the performance of the academic personnels in the universities was found at high level overall but foremost was behaviors and then was outcomes.

3. the outcome of the relation between the human resource management policies and the productive performance of the academic personnels in the universities were correlated at high level overall. The aspects of the policies (namely the ways in which policiesconcerning promotions of the personnels members' academic degrees, the policies were perceived to establish systematic and consistent development and ranks and the manner in which policies were implemented) and their effects on work performance were also found to be highly correlated in respective order, at 0.05 level of significance.

Keywords : Human Resource Management Policies for Academic Personnels, Performance, Rajabhat Universities

บทนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมโหรีมีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 เป็นกรอบในการบริหารจัดการศึกษามาเป็นระยะเวลา 10 ปี ด้วยสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา กอปรกับเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ซึ่งมีนโยบายในการจัดกลุ่มการพัฒนามหาวิทยาลัยโดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม มหาวิทยาลัยราชภัฏอยู่ในกลุ่มการพัฒนาวิทยาลัย กลุ่มใหม่ ทั้งนี้คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) ได้มีมติเห็นชอบโครงการพัฒนาวิทยาลัยกลุ่มใหม่เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานของมหาวิทยาลัย แต่มีเงื่อนไขให้มหาวิทยาลัยกลุ่มใหม่ปรับทิศทางและเป้าหมายให้เป็นอัตลักษณ์เฉพาะของตนเองที่มีความโดดเด่นและเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน (สำนักงานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ, 2557) ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยวิทยาลัยราชภัฏ (ทปอ.มรภ.) จึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อยกคุณภาพมาตรฐานมหาวิทยาลัยราชภัฏสู่คุณภาพเป็นเลิศ ระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2558–2567) โดยกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาไว้ 7 ยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ที่ 6 ว่าด้วยเรื่องการยกคุณภาพและมาตรฐานอาจารย์ และบุคลากรสู่สากลซึ่งเป็นเรื่องของการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์

ในขณะที่ด้านการบริหารองค์กรยุคปัจจุบันเน้นการพัฒนาไปที่ทรัพยากรบุคคลอย่างสูงสุดชนิดที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ทูมมนุษย์ในองค์กรยุคใหม่ได้รับการพัฒนาให้มีปัญญาเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทรัพยากรบุคคลต่อจากนี้ไปจะต้องมีทั้งความสามารถ (Ability) ความเชี่ยวชาญ (Competence) และความเป็นมืออาชีพ (Professional) อย่างแท้จริง โดยจะต้องมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง เพิ่มพูนความรู้และทักษะเพื่อนำพาตนเองและองค์กรให้มีความสามารถในการแข่งขันและสร้างรายได้เปรียบอย่างยั่งยืน

อย่างไรก็ดีการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ต้องทำอย่างมีกระบวนการโดยกำหนดเป็นนโยบายและนโยบายที่ดีต้องสอดคล้องกับเป้าหมายของการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ สรรหา พัฒนา รักษาไว้ และใช้ประโยชน์ (จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์, 2548)

จากผลการวิจัยเรื่องแนวทางพัฒนาและแก้ไขปัญหาสถาบันอุดมศึกษากลุ่มใหม่ (ถนอม อินทรกำเนิด และคณะ, 2553) พบว่า ปัญหาที่สถาบันอุดมศึกษากลุ่มใหม่ทุกแห่งพบมากที่สุดเป็นอันดับ 1 คือ ปัญหาบุคลากร โดยเฉพาะบุคลากรสายวิชาการ ทั้งนี้เพราะบุคลากรสายวิชาการของสถาบันอุดมศึกษากลุ่มใหม่ทุกแห่งมีภาระงานมากเกินไปจนกระทั่งไม่มีเวลาศึกษาต่อระดับปริญญาโทและปริญญาเอก รวมทั้งไม่มีเวลาเขียนผลงานทางวิชาการและงานวิจัยเพื่อพัฒนาตนเองและเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ และผลการวิจัยเรื่องปัญหาเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการคงอยู่ในองค์กรของพนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการในประเทศไทย (ศรีธัญทิพย์ทอง, 2556) พบว่า โมเดลโครงสร้างความสัมพันธ์แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ถึงการสนับสนุนจากองค์กรและแนวทางปฏิบัติในด้านทรัพยากรมนุษย์จากมหาวิทยาลัยอย่างเหมาะสมจะทำให้พนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการมีความพึงพอใจในงานและมีความผูกพันต่อองค์กรมากขึ้นรวมทั้งผลการศึกษาคความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี โดยกันยา ศรีสามารถ (2550) พบว่า ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการมีความคิดเห็นอย่างไรต่อนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏอยู่ในระดับใด และนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการอย่างไร ซึ่งองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 40 แห่ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและกำหนดแนวนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจและเป้าหมายของมหาวิทยาลัยต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีต่อนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2. เพื่อศึกษาผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏกับผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ 40 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 14,908 คน ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป

1.2 กลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 390 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two-stage Sampling)

ขั้นที่ 1 สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 1 แห่ง ในแต่ละกลุ่มพื้นที่ทั้ง 6 กลุ่ม

ขั้นที่ 2 ในแต่ละมหาวิทยาลัยราชภัฏสุ่มตัวอย่างแบบจัดสรรแบบสัดส่วน (Proportional Allocation) ให้เป็นไปตามสัดส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่างต่อจำนวนประชากร

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 นโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) การยกระดับคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการ 2) การพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องและ 3) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการรองรับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2.2 ผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 1) พฤติกรรมการปฏิบัติงานซึ่งวัดจากความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และทักษะ ความรู้ ความสามารถ 2) ผลลัพธ์ของงานซึ่งวัดจากคุณภาพงาน ปริมาณงาน เวลาที่ใช้ในการทำงาน การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และความสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษานี้ได้แบ่งกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏออกเป็น 6 กลุ่มพื้นที่ ได้แก่ 1) กลุ่มภาคเหนือ 2) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3) กลุ่มภาคกลาง 4) กลุ่มภาคตะวันออก

5) กลุ่มภาคใต้ และ 6) กลุ่มรัตนโกสินทร์ โดยทำการสุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มพื้นที่ละ 1 แห่ง ในการเก็บข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Close-ended) และคำถามปลายเปิด (Open-ended) ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 นโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ตอนที่ 3 ผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire Methods) โดยสอบถามจากทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 ตัวอย่าง

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้องและนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาจัดหมวดหมู่เข้ารหัสและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังต่อไปนี้

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อบรรยายรายละเอียดของคุณสมบัติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

3.2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการและผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความคิดเห็นของนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏต่อผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการ ใช้สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) โดยหาค่าความสัมพันธ์เชิงเส้นด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 57.2 และเพศชาย ร้อยละ 42.8 เป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ร้อยละ 57.7 ข้าราชการ ร้อยละ 23.3 และอัตราจ้างรายปี ร้อยละ 10.5 อายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 50 อายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 23.8 และอายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 15.4 อายุงานระหว่าง 2-10 ปี ร้อยละ 65.1 อายุงานระหว่าง 11-20 ปี ร้อยละ 18.7 และอายุงานระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 11 สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 32.1 คณะวิทยาการจัดการ ร้อยละ 24.6 และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 18.5

ตารางที่ 1 แสดงความคิดเห็นต่อนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการ

ตัวแปร	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S	แปลความ
นโยบายการยกระดับคุณภาพและตำแหน่งทางวิชาการ	5	3.78	.71	มาก
นโยบายการพัฒนารูปแบบและเป็นระบบและต่อเนื่อง	5	3.79	.67	มาก
นโยบายการพัฒนาระบบการบริหารจัดการรองรับการนำนโยบายไปปฏิบัติ	5	3.65	.76	มาก
นโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	5	3.74	.69	มาก

2.2 ระดับความคิดเห็นของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีต่อนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านที่ 1 นโยบายการยกระดับคุณภาพและตำแหน่ง

จบการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 73.8 ปริญญาเอก ร้อยละ 25.1 และปริญญาตรี ร้อยละ 1 มีตำแหน่งทางวิชาการระดับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยละ 14.4 และรองศาสตราจารย์ ร้อยละ 1 เป็นอาจารย์ ร้อยละ 84.1 มีรายได้ 25,001-30,000 บาท ร้อยละ 34.6 รายได้ 30,001-35,000 บาท ร้อยละ 21.3 และรายได้ 20,001-25,000 บาท ร้อยละ 13.1

2. ระดับความคิดเห็นของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีต่อนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีผลการศึกษา ดังนี้

2.1 ระดับความคิดเห็นของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีต่อนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยรายละเอียดแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้ 1) นโยบายการพัฒนารูปแบบและเป็นระบบและต่อเนื่อง 2) นโยบายการยกระดับคุณภาพและตำแหน่งทางวิชาการ และ 3) นโยบายการพัฒนาระบบการบริหารจัดการรองรับการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ทางวิชาการ ประกอบด้วย นโยบายย่อย 10 ข้อ จากการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยตัวแปรที่ศึกษาพบว่า ตัวแปรทั้ง 10 ตัว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงความคิดเห็นต่อนโยบายการยกระดับคุณภาพและตำแหน่งทางวิชาการ

ตัวแปร	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S	แปลความ
1. มีนโยบายพัฒนาอาจารย์ให้มีคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)	5	4.16	.82	มาก
2. มีนโยบายพัฒนาอาจารย์ให้เป็นอาจารย์มืออาชีพเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม	5	3.88	.73	มาก
3. มีนโยบายสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ของมหาวิทยาลัยให้ดำเนินการอย่างเป็นระบบ โปร่งใส และเป็นธรรม สามารถตรวจสอบได้	5	3.81	1.00	มาก
4. มีนโยบายคัดเลือกอาจารย์ที่ต้องเป็นทั้งคนเก่งและคนดี	5	3.81	.66	มาก
5. มีนโยบายพัฒนาอาจารย์ให้ได้ตำแหน่งทางวิชาการและผลิตผลงานวิชาการมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ	5	3.95	.79	มาก
6. มีนโยบายพัฒนาความรู้และทักษะการใช้ภาษาอังกฤษให้กับอาจารย์เพื่อใช้ในการสื่อสารการเรียนการสอนและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศในกลุ่มอาเซียน	5	3.53	.99	มาก
7. มีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนอาจารย์ให้ส่งจำนวนคุณวุฒิปริญญาโทต่อคุณวุฒิปริญญาเอก เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)	5	4.09	.87	มาก
8. มีนโยบายวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์เน้นการประเมินความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการทำงาน (สมรรถนะ)	5	3.53	.99	มาก
9. มีนโยบายพัฒนาอาจารย์ให้มีความรู้ ความสามารถ เป็นที่ยอมรับและสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้โดยเฉพาะประเทศในกลุ่มอาเซียน	5	3.54	.93	มาก
10. มีนโยบายส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่องในระยะเวลา 10 ปี	5	3.53	.99	มาก
นโยบายการยกระดับคุณภาพและตำแหน่งทางวิชาการ	5	3.78	.71	มาก

2.3 ระดับความคิดเห็นของทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย นโยบายย่อย 10 ข้อ จากการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยสายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีต่อนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏมากดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ด้านที่ 2 นโยบายการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ตารางที่ 3 แสดงความคิดเห็นต่อนโยบายการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ตัวแปร	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S	แปลความ
1. มีนโยบายสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยกับสถาบันการศึกษาทั้งภายในและต่างประเทศ	5	3.82	.86	มาก
2. มีนโยบายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการและการวิจัยกับสถาบันการศึกษาทั้งภายในและต่างประเทศ	5	3.82	.86	มาก
3. มีนโยบายจัดทำระบบการส่งเสริมให้อาจารย์ไปศึกษาในต่างประเทศ	5	3.96	.79	มาก
4. มีนโยบายจัดทำระบบการส่งเสริมให้อาจารย์ไปทำวิจัยในต่างประเทศ	5	3.74	.80	มาก
5. มีนโยบายทำความร่วมมือทางวิชาการโดยการแลกเปลี่ยนอาจารย์ของมหาวิทยาลัยระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียน	5	3.67	.72	มาก
6. มีนโยบายพัฒนาอาจารย์ให้มีความสามารถในการทำวิจัย	5	4.02	.83	มาก
7. มีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนให้ผลงานวิจัยของอาจารย์ได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่ในระดับนานาชาติโดยการใช้ช่องทางผ่านระบบเครือข่ายความร่วมมือ	5	3.81	1.00	มาก

ตารางที่ 3 แสดงความคิดเห็นต่อนโยบายการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (ต่อ)

ตัวแปร	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S	แปลความ
8. มีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนให้ผลงานวิชาการของอาจารย์เป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่องทางวิชาการโดยการใช้ช่องทางผ่านระบบเครือข่ายความร่วมมือ	5	3.88	1.05	มาก
9. มีนโยบายกำหนดจำนวนโครงการและกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยกับต่างประเทศภายในระยะเวลา 10 ปี	5	3.54	.93	มาก
10. มีนโยบายกำหนดจำนวนผลงานการวิจัย ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับนานาชาติ ภายในระยะเวลา 10 ปี	5	3.59	.72	มาก
นโยบายการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	5	3.79	.67	มาก

2.4 ระดับความคิดเห็นของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีต่อนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏด้านที่ 3 นโยบายการพัฒนาระบบการบริหารจัดการรองรับ

การนำนโยบายไปปฏิบัติประกอบด้วย นโยบายย่อย 10 ข้อ จากการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยตัวแปรที่ศึกษาพบว่า ตัวแปรทั้ง 10 ตัว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงความคิดเห็นต่อนโยบายการพัฒนาระบบการบริหารจัดการรองรับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ตัวแปร	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S	แปลความ
1. มีนโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สำหรับพนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการ	5	3.68	.90	มาก
2. มีนโยบายปรับโครงสร้าง กรอบอัตราค่าตอบแทนและสวัสดิการสำหรับพนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการ	5	3.57	.92	มาก
3. มีนโยบายเร่งรัดให้มีการกำหนดแหล่งเงินเดือนของพนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการ	5	3.63	1.00	มาก
4. มีนโยบายกำหนดเส้นทางการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของพนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการ	5	3.58	.91	มาก
5. มีนโยบายกำหนดค่าตอบแทนการมีตำแหน่งทางวิชาการของพนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการ	5	3.69	.74	มาก
6. มีนโยบายเร่งรัดการจัดสวัสดิการให้กับพนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการโดยการจัดตั้งกองทุนพัฒนาพนักงานมหาวิทยาลัย	5	3.75	.78	มาก
7. มีนโยบายเร่งรัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการตามความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงาน	5	3.63	1.05	มาก
8. มีนโยบายจัดทำระบบการส่งเสริม สนับสนุนและยกย่องพนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการที่เป็นทั้งคนเก่งและคนดี	5	3.74	1.07	มาก
9. มีนโยบายออกระเบียบและข้อบังคับรองรับระบบการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการเพื่อการปฏิบัติได้จริงตามนโยบาย	5	3.63	1.00	มาก
10. มีนโยบายออกระเบียบและข้อบังคับรองรับระบบการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการเพื่อการปฏิบัติได้จริงตามนโยบายโดยจะดำเนินการให้ครบถ้วนภายในระยะเวลา 10 ปี	5	3.59	.91	มาก
นโยบายการพัฒนาระบบการบริหารจัดการรองรับการนำนโยบายไปปฏิบัติ	5	3.65	.76	มาก

3. ผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีผลการศึกษาดังนี้

3.1 จากการศึกษาผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาพรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบพบว่า

อยู่ในระดับดีทุกองค์ประกอบ เรียงลำดับดังนี้ 1) พฤติกรรมการปฏิบัติงาน และ 2) ผลลัพธ์ของงานดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดแต่ละองค์ประกอบและภาพรวม

ตัวแปร	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S	แปลความ
พฤติกรรมการปฏิบัติงาน	5	3.88	.64	มาก
ผลลัพธ์ของงาน	5	3.76	.74	มาก
ผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	5	3.82	.67	มาก

3.2 ผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏจากตัวชี้วัดองค์ประกอบที่ 1

พฤติกรรมการปฏิบัติงาน พบว่า ตัวแปรทั้ง 5 ตัว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ดังรายละเอียดตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดองค์ประกอบที่ 1 พฤติกรรมการปฏิบัติงาน

ตัวแปร	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S	แปลความ
1. ความรับผิดชอบ	5	3.72	.58	ดี
2. ความมีวินัยในตนเอง	5	4.29	.79	ดี
3. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	5	3.65	.96	ดี
4. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	5	3.58	.90	ดี
5. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ	5	4.15	.74	ดี
พฤติกรรมการปฏิบัติงาน	5	3.88	.64	ดี

3.3 ผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏจากตัวชี้วัดองค์ประกอบที่ 2

ผลลัพธ์ของงานพบว่า ตัวแปรทั้ง 5 ตัว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ดังรายละเอียดตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดองค์ประกอบที่ 2 ผลลัพธ์ของงาน

ตัวแปร	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S	แปลความ
1. คุณภาพงาน	5	3.87	.98	ดี
2. ปริมาณงาน	5	3.65	.89	ดี
3. เวลาที่ใช้ในการทำงาน	5	3.56	.88	ดี
4. การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	5	4.01	.75	ดี
5. ความสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน	5	3.72	.95	ดี
ผลลัพธ์ของงาน	5	3.76	.74	ดี

4. ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏกับผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏกับผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาพรวมมีความสัมพันธ์ระดับสูง และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของนโยบาย

แต่ละด้านกับผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการ พบว่า นโยบายการยกระดับคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการ นโยบายการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และนโยบายการพัฒนาระบบและการบริหารจัดการรองรับการนำนโยบายไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์ระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทิศทางเดียวกัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏกับผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ตัวแปร	การยกระดับคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการ	การพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	การพัฒนาระบบการบริหารจัดการฯ	นโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ฯ	ผลการปฏิบัติงาน
การยกระดับคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการ	1.000	.885*	.964*	.984*	.819*
การพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	.885*	1.000	.846*	.939*	.793*
การพัฒนาระบบการบริหารจัดการรองรับการนำนโยบายไปปฏิบัติ	.964*	.846*	1.000	.973*	.787*
นโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ฯ	.984*	.939*	.973*	1.000	.827*
ผลการปฏิบัติงาน	.819*	.793*	.787*	.827*	1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏกับผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏโดยรวมมีความสัมพันธ์ระดับสูง (.827*) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการด้านที่ 1 นโยบายการยกระดับคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการกับผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความสัมพันธ์ระดับสูง

(.819*) ด้านที่ 2 นโยบายการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องกับผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความสัมพันธ์ระดับสูง (.793*) และด้านที่ 3 นโยบายการพัฒนาระบบการบริหารจัดการรองรับการนำนโยบายไปปฏิบัติกับผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความสัมพันธ์ในระดับสูง (.787*) ไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการกับผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีต่อนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาพรวมและรายด้านของนโยบาย เห็นด้วยระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏอยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. นโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการกับผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีต่อนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการทั้งในภาพรวมของนโยบายและนโยบายรายด้านทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) การยกระดับคุณภาพและตำแหน่งทางวิชาการ 2) การพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และ 3) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการรองรับการนำนโยบายไปปฏิบัติ เห็นด้วยระดับมาก อาจเนื่องมาจากการกำหนดทิศทางและพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ได้ดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์อย่างครบถ้วน ตั้งแต่การศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยภายใน (SWOT Analysis) การประชุมและระดมสมองของคณะกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิ การยกร่างวิสัยทัศน์เป้าหมายพันธกิจ วัตถุประสงค์ และแผนยุทธศาสตร์ 10 ปี ผ่านที่ประชุมอธิการบดี 3 ครั้ง ผ่านการกลั่นกรองจากผู้ทรง

คุณวุฒิ 7 ท่าน และคณะกรรมการชุดจัดทำแผนร่างกลยุทธ์และแผนพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏ ล้วนเป็นผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งมีความชำนาญและเชี่ยวชาญการวางแผน การจัดทำแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการ และรับรู้ถึงความต้องการของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นอย่างดี การกำหนดยุทธศาสตร์ของการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏจึงตอบสนองความต้องการของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของถนอม อินทรกำเนิด และคณะ (2553) ที่พบว่า ปัญหาที่สถาบันอุดมศึกษากลุ่มใหม่ทุกแห่งพบมากที่สุดเป็นอันดับ 1 คือ ปัญหาบุคลากร โดยเฉพาะทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการ ทั้งนี้เพราะมีภาระงานมากเกินไปจนไม่มีเวลาศึกษาต่อในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก หรือที่กำลังศึกษาต่อก็จะมีปัญหาเรื่องเงินทุนและเวลา รวมทั้งไม่มีเวลาทำผลงานทางวิชาการและงานวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง และเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ รวมทั้งความไม่มั่นคงในงานและค่าตอบแทนที่ได้รับ ทำให้ไม่สามารถรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถไว้ได้ ดังนั้นเมื่อมีนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวซึ่งตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการ ทำให้ความเห็นต่อนโยบายอยู่ในระดับมาก

2. ผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้งในภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับดี อาจเนื่องมาจากทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการมีการศึกษาระดับสูงทั้งในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก มีตำแหน่งทางวิชาการทั้งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์และทำหน้าที่สอนเป็นงานหลัก และสอนในศาสตร์ที่จบการศึกษา จึงมีความรู้และความเชี่ยวชาญในเรื่องที่สอน อีกทั้งยังมีความพึงพอใจในนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ตอบสนองต่อความต้องการ ทำให้มีกำลังใจและทุ่มเทในการปฏิบัติงานให้กับมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับที่จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์ (2558) กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการต้องทำอย่างเป็นกระบวนการ โดยกำหนดเป็นนโยบาย ทั้งนี้เนื่องจากนโยบายที่ดีสามารถสร้างความภาคภูมิใจต่อองค์กรและความกระตือรือร้นในการทำงานโดยเฉพาะ

อย่างยั่งยืนนโยบายได้กำหนดเรื่องต่าง ๆ ไว้ว่าเป็นระบบสามารถช่วยให้ผู้ปฏิบัติใช้นโยบายเป็นแนวทางในการทำงานและเห็นช่องทางความก้าวหน้าในงานที่ปฏิบัติอยู่ ทั้งนี้การกำหนดนโยบายที่ดีต้องสอดคล้องกับเป้าหมายของการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งได้แก่สรรหา พัฒนา รักษาไว้ และใช้ประโยชน์

3. ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏกับผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้งในภาพรวมและนโยบายรายด้านอยู่ในระดับสูง ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ตอบสนองต่อความต้องการของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการ ทำให้เกิดความพึงพอใจและความจงรักภักดีในองค์กร สร้างแรงจูงใจและความทุ่มเทในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเฮเนแมนและเกลสัน (Heneman and Gelson, 2003) ซึ่งพบว่าความสัมพันธ์ของนโยบายและวิธีปฏิบัติหลักด้านทรัพยากรมนุษย์ต่อผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพผู้สอนในสถาบันการศึกษามี 2 ประการ คือ 1) การปรับปรุงวิธีการปฏิบัติหลักของหน่วยงานและวิธีปฏิบัติด้านทรัพยากรมนุษย์ที่สามารถสร้างและเพิ่มแรงจูงใจให้กับอาจารย์ผู้สอน 2) การปรับปรุงความสามารถของผู้สอนโดยการปรับปรุงความรู้และทักษะในการสอน และผลการวิจัยของศรีณีย์ พิมพทอง (2556)

เอกสารอ้างอิง

- กันยา ศรีสามารถ. (2550). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี. คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์. (2548). รวบรวมบทความด้านการจัดการภาครัฐ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ลักษณ์.
- ถนอม อินทรกำเนิด และคณะ. (2553). รายงานการวิจัยแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาสถาบันอุดมศึกษากลุ่มใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- ศรีณีย์ พิมพทอง. (2556). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการคงอยู่ในองค์กรของพนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ. (2557). แผนยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานมหาวิทยาลัยราชภัฏสู่คุณภาพเป็นเลิศ ระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2558-2567). เพชรบุรี : เพชรภูมิการพิมพ์.
- Heneman, N. and Gelson, P. (2003). Alignment of Human Resource Practices and Teacher Performance Competency. New York : The Free Press.

ซึ่งพบว่า ตัวแปรความพึงพอใจในงานมีอิทธิพลทางตรงต่อการคงอยู่ในองค์กรของพนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการและโมเดลโครงสร้างความสัมพันธ์ แสดงให้เห็นว่า พนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการที่มีการรับรู้ถึงการสนับสนุนจากองค์กรและแนวทางปฏิบัติในด้านทรัพยากรมนุษย์จากมหาวิทยาลัยอย่างเหมาะสมมากจะมีความพึงพอใจในงานและมีความผูกพันต่อองค์กรมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 40 แห่ง อาจนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ในประเด็นความคิดเห็นต่อนโยบายรายด้านและนโยบายย่อยของแต่ละด้านไปใช้ในการปรับปรุงแผนกลยุทธ์หรือแผนยุทธศาสตร์ซึ่งต้องมีการทบทวนแผนดังกล่าวทุกปีในยุทธศาสตร์ของการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการ รวมถึงแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อให้การกำหนดนโยบายเป็นไปอย่างสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของผู้รับผลจากการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลการปฏิบัติงานในภาพรวมโดยวัดจากพฤติกรรมการปฏิบัติงานและผลลัพธ์ของการศึกษาครั้งต่อไปอาจจะศึกษาผลการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการตามภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา คือ ผลิตบัณฑิต วิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

พฤติกรรมการเล่นพนันของเด็กและเยาวชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

GAMBLING BEHAVIOR OF CHILDREN AND YOUTH IN OF BANGKOK AREA

1) กิตติวงศ์ สาสวด 2) สุพัฒน์ เศรษฐาคมกุล

อาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

1) Kitiwong Sasuad, 2) Supat Settacomkul

1,2) Lecturer Faculty of Management Science, Rajabhat Rajanagarindra University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเล่นพนันของเด็กและเยาวชน ปัจจัยสาเหตุของการเล่นพนัน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสาเหตุกับพฤติกรรมการเล่นพนันของเด็กและเยาวชน ผลกระทบของการเล่นพนัน ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเล่นพนันกับผลกระทบของการเล่นพนันของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างคือเด็กและเยาวชนที่เล่นการพนันในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 ราย โดยศึกษาเด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปีและสนทนากลุ่มเด็กและเยาวชน จำนวน 20 ราย ในเขตกรุงเทพมหานคร

จากผลการวิจัยพบว่า การให้น้ำหนักปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อการเล่นพนันอยู่ในระดับมากที่สุดคือการมีเพื่อนเล่นการพนันส่งผลให้เล่นพนัน ปัจจัยด้านโครงสร้างที่ส่งผลในการเล่นพนันอยู่ในลำดับมาก คือ การได้รับสื่อข่าวสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับแหล่งพนัน วิธีการเล่นพนัน ปัจจัยด้านทัศนคติและแรงจูงใจในการเล่นพนันที่ให้น้ำหนักในระดับมากที่สุด ได้แก่ เป็นช่องทางหาเงินและต้องการเงินที่เสียไปคืน การให้น้ำหนักผลกระทบด้านอารมณ์และสุขภาพกายอยู่ในลำดับมาก ได้แก่ เคยคิดเลิกพนันแต่เลิกไม่ได้ทำให้สูญเสียความมั่นใจ เครียดและปล่อยเลยตามเลย ผลกระทบด้านปฏิสัมพันธ์กับครอบครัวและสังคมให้น้ำหนักในลำดับมาก ได้แก่ การโกหกคนในครอบครัวเพื่อการเล่นพนัน การทะเลาะกับคนในครอบครัวเพราะการพนัน การขโมยเงินของคนในครอบครัวเพราะผลจากการพนัน และต้องกู้ยืมเงินมาเพื่อการเล่นพนัน ผลกระทบด้านพฤติกรรมเด็กเกรและการศึกษาของเด็กและเยาวชนอยู่ในลำดับปานกลางทั้งหมด ได้แก่ การขาดเรียนเพราะไปเล่นการพนัน การเสียสมาธิหรือหลับในระหว่างเรียน ผลการเรียนตกต่ำเมื่อเทียบกับเพื่อน การถูกกล่าวโทษว่ากล่าวตักเตือนจากอาจารย์และครอบครัวหรือถูกจับกุม และสุดท้าย คือ ทำให้เข้าสู่พฤติกรรมเสี่ยงในการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา หรือสิ่งเสพติดอื่น ๆ

คำสำคัญ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเล่นพนัน พฤติกรรมการเล่นพนัน ผลกระทบต่อการเล่นพนัน

Abstract

The purposes of this research were to study children and youth's gambling behavior in order to identify a number of factors, including the relationship between gambling factors and behavior, the impact of gambling, and the relationship between gambling behavior and its consequences on young people in Bangkok area. Quantitative and qualitative research were conducted. The sample comprised 400 children and youth between the ages of 15 and 25 and focus group discussion of 20 children from Bangkok area.

The research found that social factor which young people's decision to be a gambler at the highest level was that most of their friends were gamblers. The most influenced structural factor was information

on places and methods of gambling. The factor of attitude and motivation in becoming gamblers which influenced at the highest level was that gambling was a mean of making money and on the other hand, it was also a mean of getting money back. In terms of impact on physical and mental health, young adults wanted to quit gambling but couldn't do due to stress and prevailing feelings of loss of confidence. In terms of relationships with family members and society, young adults resorted to cheat their families, which led to conflicts and quarrels when money was borrowed or was stolen for gambling. In terms of negative impact on young adults' education, there were some cases of missing classes, falling asleep during studying, bad school records, being warned by teachers and family members, being arrested because of gambling and tendencies toward other risky behaviors such as addiction to smoking cigarette drinking alcohol and other types of addiction.

Keyword : factors affecting gambling, gambling behavior, gambling impact

บทนำ

การพนันนับว่าเป็นกิจกรรมที่อยู่คู่กับมนุษย์ ทุกสังคม เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ และทุกอารยธรรมมานานนับพัน ๆ ปี หลักฐานทางโบราณคดีมากมายทั้งจากบันทึกของชาวจีนโบราณหรือโบราณวัตถุ เช่น ลูกเต๋าและกระดานที่ใช้เล่นเกมพนันอายุ 1,000-2,000 ปี ที่ถูกค้นพบตามแหล่งอารยธรรมต่าง ๆ ตั้งแต่ยุคเมโสโปเตเมียเรื่อยมา ชี้ให้เห็นว่าคนยุคโบราณก็นิยมการพนันขั้นต่อไม่ต่างจากคนยุคปัจจุบันเลย (ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ, 2546)

คนไทยก็นิยมเล่นการพนันมาตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์แล้วกล่าวกันว่าคนไทยสามารถเล่นพนันกันได้ทุกเรื่องและการพนันได้แพร่กระจายเข้าสู่ทุกวงการแม้แต่วงการศาสนาพระจำนวนหนึ่งก็นิยมไปห่วยทั้งที่กระทำโดยตรงหรือผ่านสื่อ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ในจดหมายเหตุของซิมองเดอลาลูแบร์ เอกอัครราชทูตฝรั่งเศสสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 เข้ามาเจริญไมตรีในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ปี 2230 ลาลูแบร์ได้บันทึกไว้ว่า ชาวสยามรักการเล่นการพนันเหลือเกินจนกระทั่งฉิบหายขายตนหรือไม่ก็ขายบุตรธิดาของตน (กิติกร มีทรัพย์, 2551)

นอกจากนี้จากงานวิจัยของ (นิศาชล ลีรัตนาร, 2547) ได้นำเสนอข้อค้นพบ ได้แก่ เพศชายมีความน่าจะเป็นในการเล่นพนันมากกว่าเพศหญิง กลุ่มผู้มีรายได้สูงมีความน่าจะเป็นในการเล่นพนันมากกว่าผู้มีรายได้น้อย อย่างไรก็ตามผู้มีรายได้น้อยมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการเล่นพนันต่อรายได้สูงกว่า การศึกษาที่สูงขึ้นทำให้มีพฤติกรรมการเล่นพนันลดลง ผู้ที่มีสถานภาพสมรสน่าจะมีความน่าจะเป็นในการเล่นพนันสูง

กว่าผู้ที่มีสถานภาพโสด เป็นหม้าย หย่าร้างหรือแยกกันอยู่ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 20-50 ปี มีความน่าจะเป็นในการเล่นพนันสูงสุดอย่างไรก็ตามการพนันกลับมิได้อยู่ในสถานะที่จะดำรงอยู่อย่างเชิดหน้าชูตาได้สมกับค่านิยมที่ได้รับแต่กลับกลายเป็นกิจกรรมใต้ดินที่อยู่ในสถานะสิ่งต้องห้ามเป็นอบายมุขที่ขัดต่อหลักศีลธรรมในทุกศาสนาเพราะก่อให้เกิดผลกระทบต่อความเป็นปกติสุขของประชาชน

จากการศึกษาของ (สังศิต พิริยะรังสรรค์, 2546) ได้ทำการศึกษาเศรษฐกิจผิดกฎหมายบางประเภทในเมืองไทย โดยทำการศึกษาเศรษฐกิจการพนันและพฤติกรรมการเล่นพนันในสังคมไทยด้วยการสำรวจตามระเบียบวิธีวิจัยจากผู้บริหารเพื่อให้ผลการศึกษาที่ได้เป็นตัวแทนของประชากรทั่วประเทศช่วงเดือนมิถุนายน 2543-พฤษภาคม 2544 จำนวนตัวอย่าง 5,000 ตัวอย่าง มีข้อค้นพบที่สำคัญคือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 74 เคยเล่นการพนัน และเหตุผลในการเล่นการพนันพบว่า การเสี่ยงโชคเป็นเหตุผลที่ถูกระบุมากที่สุดถึงร้อยละ 83 รองลงมาร้อยละ 31 เหตุผลเพื่อความตื่นเต้นและเพลิดเพลินและเหตุผลเพื่อเป็นการหารายได้เสริม ร้อยละ 7 และจากการศึกษา ได้ผลเกี่ยวกับประเภทของการพนันพบว่า มีผู้เล่นหวยใต้ดินประมาณ 23.7 ล้านคน ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลประมาณ 21.2 ล้านคน หวยออมสินประมาณ 7.8 ล้านคน บ่อนการพนันมีผู้เล่นประมาณ 4.2 ล้านคน หวย อกส. ประมาณ 3.6 ล้านคน หวยหุ้นประมาณ 2.0 ล้านคน พนันฟุตบอลประมาณ 2.0 ล้านคน ทางด้านลักษณะของ

ผู้เล่นพนันพบว่า ผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำมีส่วนของการเล่นการพนันสูงกว่าผู้มีการศึกษาสูง และเพศชายมีแนวโน้มที่จะใช้จ่ายเพื่อเล่นการพนันสูงกว่าเพศหญิงที่ระดับรายได้เดียวกัน และพบว่าผู้มีรายได้น้อยมีแนวโน้มที่จะใช้จ่ายในการเล่นการพนันสูงกว่าผู้มีรายได้สูง นอกจากนี้ยังพบว่า การเล่นการพนันเพิ่มขึ้นตามอายุและเมื่ออายุเพิ่มขึ้นถึงระดับหนึ่ง คือ 50 ปีการเล่นการพนันจะเริ่มลดลง

เมื่อพิจารณาในกลุ่มเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นพนันในประเทศไทย (สัญญา บุนนาค, 2553) จากผลการสำรวจพฤติกรรมการเล่นพนันของเด็กเยาวชนพบว่า เด็กก่อนมัธยมศึกษาเล่นพนันบอลร้อยละ 6.64 หวยบนดินร้อยละ 6.25 และส่ง SMS ซิงโซคร้อยละ 32.01 ส่วนเด็กมัธยมศึกษาพบพฤติกรรมการเล่นพนันบอลร้อยละ 18 หวยบนดินร้อยละ 20 และส่ง SMS ซิงโซคร้อยละ 33 ผลสำรวจแสดงตัวเลขให้เห็นว่าการพนันได้เข้ามาพัวพันในชีวิตของเด็กมากขึ้น ซึ่งน่าเป็นห่วงมากเพราะสถิติของแต่ละระดับชั้นการศึกษาแสดงสัดส่วนการเกี่ยวข้องในแต่ละประเภทการเล่นพนันที่สูงขึ้น

เมื่อพิจารณาเด็กหรือเยาวชนถึงปัจจัยสาเหตุที่ทำให้เด็กเล่นการพนันและผลที่เกิดขึ้นจากการเล่นพนัน (เสริมบุญผดุงจิตานนท์, 2532) ได้ทำการศึกษาวิจัย “แนวความคิดและพฤติกรรมเกี่ยวกับการพนันของเด็กและเยาวชน” โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 15-20 ปี จำนวน 1,000 คน ผลการศึกษาพบว่า เพศชายมีประสบการณ์พฤติกรรมการพนันมากกว่าเพศหญิง และความรู้สึกของเด็กและเยาวชนว่าถูกควบคุมดูแลมากจนเกินไป อาจมีพลังเพียงพอที่จะทำให้เด็กแก้ความรู้สึกแบบนั้นด้วยพฤติกรรมการพนัน และในผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มนักเรียนนักศึกษา ยังพบประเด็นที่สำคัญ คือ นักเรียนและนักศึกษายังมีอายุมากขึ้นก็ยิ่งเสี่ยงมากขึ้นหรือประสบการณ์มากขึ้นตามการเจริญวัย และยังมึ้น้องมากเท่าไรก็จะมีประสบการณ์ในด้านการเล่นพนันขึ้นต่อหรือการเสี่ยงโชคมากขึ้นเท่านั้น และความไม่สมหวังในเรื่องสำคัญ ๆ ของชีวิตมีโอกาสที่จะทำให้นักเรียนและนักศึกษานั้นไปหาพฤติกรรมการพนันเพื่อเป็นการชดเชยสิ่งที่ขาดไป

นอกจากนี้จะสังเกตเห็นได้ถึงพฤติกรรมไม่เหมาะสมของเด็ก หรือเยาวชนที่เล่นการพนันที่แสดงออกให้พบเห็นอยู่เป็นประจำได้แก่ (ก) การหมกมุ่นกับการพนัน เช่น หมกมุ่นกับประสบการณ์การเล่นพนันที่ผ่านมา และการวางแผนการ

เผชิญโชคครั้งต่อไป หรือครุ่นคิดวิธีที่จะได้เงินจากการพนัน (ข) การเล่นการพนันด้วยวงเงินที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อให้ได้รับความตื่นเต้นตามที่ต้องการ (ค) การควบคุม ลดหรือหยุดเล่นการพนันไม่ได้ (ง) ความรู้สึกกระวนกระวายหรือหงุดหงิดขณะที่กำลังพยายามลดหรือหยุดการพนัน (จ) เมื่อเสียเงินจากการพนันจะกลับมาพนันในวันถัดมาเพื่อแก้ตัว และ (ฉ) โทกสมาคมิก ในครอบครัวหรือคนอื่นว่าตนเองไม่ได้พัวพันกับการพนัน เป็นต้น

เมื่อพิจารณาถึงความสำคัญของพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน ตามแนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของวัยรุ่น ความสำคัญของพฤติกรรมเด็กวัยรุ่นจะแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ 1) ความสำคัญระดับตัวเด็กวัยรุ่น และ 2) ความสำคัญระดับประเทศ ในความสำคัญระดับตัวเด็ก กล่าวคือ พฤติกรรมเด็กวัยรุ่นเป็นพื้นฐานของชีวิตในวัยผู้ใหญ่ ประสบการณ์ที่เด็กวัยรุ่นได้รับในช่วงนี้จะช่วยพัฒนาศักยภาพทั้งมิติด้านปริมาณ และคุณภาพทางด้านร่างกายอารมณ์สังคมและสติปัญญาของตัวเด็กวัยรุ่นเองและศักยภาพที่พัฒนาแล้วในวัยรุ่นก็จะ เป็นพื้นฐานของชีวิตในวัยผู้ใหญ่ต่อไป

สำหรับความสำคัญระดับประเทศพฤติกรรมเด็กและเยาวชนเป็นเครื่องชี้ขนาดของชาติ จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555-2559) การพัฒนาเด็กและเยาวชน เป็นกระบวนการระยะยาว ซึ่งครอบคลุมมิติหลัก 4 ประการ คือ การอยู่รอด การคุ้มครอง การพัฒนา และการมีส่วนร่วมตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและเยาวชน การทำให้ประเด็นของเด็กและเยาวชนเป็นส่วนสำคัญจะมีผลอันสำคัญต่อการวางกรอบการพัฒนาในระยะ 5 ปี ข้างหน้าแผนที่มีความสำคัญหน่วยงานหลักซึ่งรับผิดชอบการจัดทำแผน คือ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กและเยาวชนจึงถือว่าเป็นเวลาที่เหมาะสมที่จะสร้างวิสัยทัศน์ระยะยาว สำหรับเด็กและเยาวชนในประเทศไทย โดยระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนของสังคมทั่วประเทศ และให้ความสำคัญกับบทบาทของเด็กและเยาวชนในกระบวนการดังกล่าว วิสัยทัศน์นี้จะ เป็นประโยชน์ในการเพิ่มเติมประเด็นเด็กและเยาวชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555) ดังนั้น รัฐบาลจึงต้องตระหนักถึงพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ เนื่องจากการกระทำของเด็กและเยาวชนจะเป็นผู้สืบทอดวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ตลอดจนปกป้องรักษาเอกราชและความเป็นชาติไว้

ทั้งจะทำให้สังคมพัฒนาต่อไป จากการตระหนักถึงความสำคัญของพฤติกรรมเด็กและเยาวชนนี้ รัฐบาลจึงมุ่งพัฒนาเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน โดยมุ่งเน้นพัฒนาสุขภาพกายและจิต พัฒนาสติปัญญาและความสามารถ พัฒนาด้านอาชีพ และพัฒนาด้านบุคลิกภาพ ดังนั้นทุกหน่วยงานและทุกสถาบันที่เกี่ยวข้อง เช่น ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน จึงมีหน้าที่ช่วยกันส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมตามศักยภาพสูงสุด ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพจะเห็นได้ว่าไม่เพียงแต่ผู้ใหญ่เท่านั้นที่แสดงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเล่นพินันในหลายรูปแบบ ยังพบว่าเด็กและเยาวชนเองก็มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกับการพินันในอัตราที่เพิ่มขึ้นทั้งจำนวนเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่การเล่นพินันและประเภทของการพินันที่เล่น การที่เด็กและเยาวชนเมื่อได้เข้าสู่การเล่นพินันแล้วเด็กและเยาวชนจะประสบปัญหาที่ไม่สามารถยับยั้งความต้องการหรือแรงผลักดันที่จะเล่นการพินันอย่างต่อเนื่องต่อไปได้ นำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงที่เป็นปัญหามากขึ้น นอกจากจะสร้างปัญหาต่อสถานะทางสังคม สถานะทางการเงิน อาชีพ การศึกษา ครอบครัว และอนาคตของเด็กและเยาวชน และด้วยความสำคัญของพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน ที่จะเป็พื้นฐานในวัยผู้ใหญ่และความสำคัญของพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในระดับประเทศ ที่จะเป็เครื่องชี้อนาคตของประเทศ

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมการเล่นพินันของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดความคิดเห็นและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในการเข้าสู่การเล่นพินันและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเล่นพินันเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการหาวิธีการแก้ปัญหาการเล่นพินันของเด็กและเยาวชนของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเล่นพินันของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยสาเหตุหรือเอื้อต่อการส่งผลในการเข้าสู่การเล่นพินันของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของการเล่นพินันที่มีต่อเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมการเล่นพินันของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครในครั้งนี้ขอบเขตการวิจัยมีดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

(1) พฤติกรรมการเล่นพินันของเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย ระยะที่เริ่มเข้าสู่การเล่นพินัน การเล่นพินันอย่างต่อเนื่อง ความถี่ในการเล่นพินัน ประเภทของการเล่นพินัน และจำนวนเงินที่ใช้เล่นพินันแต่ละครั้ง

(2) ปัจจัยสาเหตุที่ส่งผลต่อเด็กและเยาวชนในการเข้าสู่การเล่นพินัน เป็นปัจจัยที่เอื้อหรือส่งผลให้เกิดการเข้าสู่การเล่นพินันของเด็กและเยาวชน โดยการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยคุณสมบัติด้านประชากรของเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา และรายได้ 2) ปัจจัยด้านทัศนคติและแรงจูงใจในการเล่นพินันของเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย การเล่นเพื่อการแข่งขัน การระบายความเครียด ความสนุกตื่นเต้นท้าทาย และความรู้สึกเลื่อนลอย 3) ปัจจัยทางด้านสังคม ประกอบด้วย การมีเพื่อนเล่นพินัน สมาชิกในครอบครัวเล่นพินันหรือได้รับการส่งเสริมจากครอบครัวในการเล่นพินัน การอยู่ในชุมชนที่มีการเล่นพินัน และ 4) ปัจจัยด้านโครงสร้าง ประกอบด้วย กฎหมายหรือการควบคุมการเล่นพินัน ช่องทางหรือสถานที่เล่นพินัน ข้อมูลข่าวสารหรือสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับการพินัน

(3) ผลกระทบของการเล่นพินัน ประกอบด้วย ผลกระทบด้านสุขภาพทางอารมณ์และสุขภาพกาย ผลกระทบด้านปฏิสัมพันธ์กับครอบครัวและสังคมผลกระทบด้านพฤติกรรมเด็กเกรหรือการศึกษา

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือ เด็กและเยาวชนอายุ 15-25 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร รวมจำนวน 957,500 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2553) โดยกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มาจากกลุ่มประชากรข้างต้นคือ เด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ทำการศึกษาปีการศึกษา 2557

วิธีดำเนินการวิจัย

กำหนดการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ

(Qualitative Research) การวิจัยเชิงปริมาณออกแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการเล่นพินและผลกระทบจากการเล่นพิน และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการเล่นพินกับพฤติกรรมการเล่นพิน และระหว่างพฤติกรรมการเล่นพินกับผลกระทบต่อการเล่นพินส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการนำข้อมูล ที่ได้จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) มาวิเคราะห์ในรายละเอียดเพื่อเป็นส่วนเติมเต็มของการวิจัยเชิงปริมาณโดยมีขั้นตอน ดังนี้

ประชากรเป้าหมาย

ประชากรในการศึกษารุ่นนี้ คือ เด็กและเยาวชนที่เล่นพินอายุ 15-25 ปี ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 (“เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์และ “เยาวชน” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ถึงยี่สิบห้าปีบริบูรณ์) โดยผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 15-25 ปี นั้น ได้กำหนดตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 เหตุที่ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงอายุ 15-25 ปี เป็นกลุ่มประชากรที่ศึกษานั้น เนื่องจากเด็กและเยาวชนเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นและกำลังจะเข้าสู่ผู้ใหญ่ซึ่งต้องคอยระมัดระวังและควบคุมดูแลพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการเล่นพินอย่างใกล้ชิด

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์จากประชากรตามกลุ่มเป้าหมาย โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการใช้ตารางของ Taro Yamane ด้วยการคำนวณขนาดตัวอย่าง (วิชิต อุ๋อัน, 2550) จากประชากรเป้าหมายเด็กและเยาวชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร 957,500 คน ดังนี้

ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มจากประชากร คือ เด็กและเยาวชนอายุ 15-25 ปี ที่เล่นพินในเขตกรุงเทพมหานครและกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้ตารางของ Taro Yamane (วิชิต อุ๋อัน, 2550) ที่ค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ราย และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) ระยะเวลา ในการดำเนินการวิจัย ปีการศึกษา 2557

สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยสัมภาษณ์เชิงลึกเด็กและเยาวชนจำนวน 20 รายโดยผู้วิจัยได้พยายามจัดระเบียบวิธีการศึกษาเช่นเดียวกับลักษณะพฤติกรรมนิยมแบบธรรมชาติโดยพยายามก้าวเข้าสู่โลกของเด็กและเยาวชนที่เล่นพินทั้งนี้เพื่อที่จะทำความเข้าใจพฤติกรรม อันจะนำไปสู่การค้นพบซึ่งเงื่อนไขและปัจจัยที่ทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้มีพฤติกรรมการเล่นพินและจะทำให้ทราบถึงสภาพและวิถีการดำเนินชีวิต ทั้งนี้การศึกษาพฤติกรรมและวิถีการดำเนินชีวิต ทำให้สามารถวิเคราะห์ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ได้ในการศึกษาจุดแรกที่จะต้องตระหนักก็คือผู้วิจัยจะต้องวางตัวเป็นกลางในขณะที่ทำการศึกษาพฤติกรรมการเล่นพินของเด็กและเยาวชนโดยไม่มีอคติต่อโลกทัศน์หรือวัฒนธรรมย่อยของพวกเขา และมองธรรมชาติ ของพฤติกรรมต่าง ๆ จากทัศนคติ และความรู้สึกรักคิดของเขาเอง โดยอาศัยข้อมูลจากการสังเกตและการสัมภาษณ์ ความรู้เกี่ยวกับความหมายภายในวัฒนธรรมสามารถที่จะรับรู้ได้โดยผ่านการติดต่อสื่อสารทางภาษา หรือการพูดคุยกับประชากรและในขณะที่เดียวกันก็จะต้องสังเกตจากพฤติกรรมอย่างเอาใจใส่ ทั้งคำพูด การแสดงท่าทางการใช้สัญลักษณ์ และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการปฏิสังสรรค์ระหว่างผู้วิจัยกับประชากรทั้งนี้เพื่อที่จะค้นพบความหมายโดยนัยด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้วิจัยจึงใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมควบคู่ไปกับการสัมภาษณ์ประชากร จะกลายเป็นผู้แสดง ผู้ซึ่งจะกลายเป็นวัตถุแห่งการสังเกตภายในสถานการณ์และเป็นผู้ให้ข้อมูลด้วย ซึ่งจะทำให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ มีความสมเหตุสมผลและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นจากที่ได้กล่าวมาแล้ว การใช้วิธีการการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ซึ่งเป็นการสังเกตที่ผู้สังเกตเข้าไปใช้ชีวิตร่วมกับกลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมการเล่นพินโดยมีการร่วมทำกิจกรรมด้วยกัน และพยายามให้กลุ่มผู้ถูกสังเกตยอมรับว่าผู้สังเกตมีสถานภาพบทบาทเช่นเดียวกับตน (สุภางค์ จันทวานิช, 2531) กล่าวคือ ในการเข้าไปสังเกตกลุ่มประชากรเด็กและเยาวชนที่เล่นพินผู้วิจัยจะเข้าไปในฐานะพี่หรือเพื่อน เป็นที่ปรึกษาให้ความรู้และให้ความช่วยเหลือในแง่ของระเบียบวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมนั้นจะประกอบด้วยกระบวนการ 3 ขั้นตอนคือการสังเกต การซักถาม และการ

จดบันทึก นอกเหนือจากการเฝ้าดูแล้วผู้วิจัยอาจจะซักถาม บางสิ่งบางอย่างที่ไม่อาจเข้าใจได้จากการสังเกตซึ่งก็คือการ สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการนั่นเองการสังเกตเช่นนี้จะทำให้ ผู้วิจัยได้ข้อมูล ที่แท้จริงเนื่องจากผู้ถูกสังเกตจะไม่ทราบว่ ตนถูกสังเกต ดังนั้นพฤติกรรมที่แสดงออกมาจะเป็นไปตาม ธรรมชาติตามที่ผู้ศึกษาได้สร้างกรอบในการสังเกตไว้

ในการวิเคราะห์ทางสถิติ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลของ ของเด็กและเยาวชน ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ และ ข้อมูลในส่วนของพฤติกรรมการเล่นพนัน รวมถึงข้อมูลการ ประเมินค่าการให้น้ำหนักความสำคัญในตัวแปรที่เป็นสาเหตุ ที่ส่งผลต่อการเล่นพนัน การประเมินค่าน้ำหนักของผลลัพธ์ ที่ได้รับการเล่นพนันของเด็กและเยาวชน ซึ่งสรุปการใช้ สถิติได้ ดังนี้

1.1 ใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะ ของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลลักษณะทั่วไปของ ตัวแปรต่าง ๆ ในการศึกษา ได้ปัจจัยสาเหตุด้านทัศนคติ ด้าน สังคม เป็นต้น

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) เพื่อวัดระดับ การให้น้ำหนักในตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้มาตรวัดประเมินค่าแบบ ลิเคิร์ต (Likert Scale) ได้แก่ ตัวแปรทัศนคติ ผลลัพธ์จากการ เล่นพนัน เป็นต้น ด้วยวิธีการคำนวณดังนี้ (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2545)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อ การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา และทำการ ทดสอบสมมติฐาน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญ 0.5 หรือระดับ ความเชื่อมั่น 95% โดยสรุปการใช้สถิติเชิงอนุมานได้ ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) ด้วย สถิติการทดสอบ F-statistic สำหรับการทดสอบสมมติฐาน ความสัมพันธ์ โดยการทดสอบค่าเฉลี่ยการให้น้ำหนักใน ตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อการเล่นพนันระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ที่มากกว่าสองกลุ่มซึ่งได้จำแนกออกตามปัจจัยคุณสมบัติด้าน ประชากรของเด็กและเยาวชนซึ่ง ได้แก่ กลุ่มอายุ ระดับการ ศึกษา รายได้ และการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ โดย

การทดสอบค่าเฉลี่ยการให้น้ำหนักในผลลัพธ์จากการพนัน ต่อพฤติกรรมการเล่นพนัน เช่น จำนวนประเภทการพนันที่ เล่น เป็นต้น

กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยการทดสอบ แบบจับคู่ทีละคู่ (Multiple Comparison) ด้วยวิธี Least Significant Difference (LSD) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

2.2 Independent t-test ทดสอบความแตกต่าง ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระกันตาม ตัวแปรเพศ โดยการทดสอบค่าเฉลี่ยการให้น้ำหนักในตัวแปร สาเหตุที่ส่งผลต่อการเล่นพนัน และการให้น้ำหนักใน ผลกระทบจากการพนันจำแนกออกตามเพศ

2.3 สถิติทดสอบ Chi-Square ทดสอบความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรสองตัวแปรที่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของเด็กและเยาวชนเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กและเยาวชนที่เล่นพนันเป็น เพศชาย ร้อยละ 98.2 มีอายุโดยเฉลี่ย 19 ปี ศึกษาอยู่ในปัจจุบัน ร้อยละ 83.5 ส่วนที่เหลือ 16.5 ไม่ได้ศึกษา เด็กและเยาวชน ส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือ ปวช. เด็กและเยาวชนมีรายได้สูงสุดไม่เกิน 6,000 บาท ต่อเดือน โดยมีรายได้จากผู้ปกครองเป็นรายได้หลักส่วนรายได้ จากการทำงานล่วงเวลาเป็นรายได้เสริม

พฤติกรรมการเล่นพนันของเด็กและเยาวชนและ ปัจจัยสาเหตุ

ระยะเริ่มเล่นพนันและการพนันต่อเนื่องจากการ ศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนเริ่มเล่นพนันที่อายุโดยเฉลี่ย 13 ปี และเริ่มเมื่ออายุน้อยที่สุด 11 ปี ซึ่งตั้งเป็นข้อสังเกต ได้ว่าเด็กและเยาวชนเริ่มเล่นพนันตั้งแต่อายุน้อย คือ ใน ช่วงเด็กก่อนเป็นวัยรุ่นและพบว่าเด็กและเยาวชนเพศชาย เริ่มเล่นพนันในอายุน้อยกว่าหรือเร็วกว่าเพศหญิงอย่าง มีนัยสำคัญ และพบว่าโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 76.0 เมื่อเริ่ม เข้าสู่การเล่นพนันแล้วจะมีการเล่นต่อเนื่องจากการเริ่ม เล่นครั้งแรกนี้เลย และพบเช่นกันว่าเด็กและเยาวชน เพศชายจะมีโอกาสเล่นพนันต่อเนื่องมากกว่าหญิงอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาปัจจัยสาเหตุที่นำเด็กและเยาวชนเข้าสู่การพนัน นอกจากความแตกต่างด้านเพศที่เด็กและเยาวชนเพศชายจะเข้าสู่การพนันที่เร็วกว่าแล้ว พบว่าการชักชวนของเพื่อนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กและเยาวชนเข้าสู่การพนันที่เร็วขึ้น รวมทั้งการมีแหล่งพนันในชุมชน การมีทัศนคติเชิงใจเช่นการเห็นเป็นช่องทางหาเงิน และการมีรายได้ที่ได้รับความนิยมมาก จะส่งผลให้เด็กและเยาวชนเข้าสู่การพนันที่เร็วขึ้นเช่นกัน นอกจากนี้โดยการทดสอบเฉพาะปัจจัยการมีสมาชิกครอบครัวเล่นพนัน พบว่าการมีสมาชิกครอบครัวที่เล่นพนันจะส่งผลให้เด็กและเยาวชนเริ่มเล่นพนันเร็วขึ้นอีกเช่นกัน อย่างไรก็ตามพบว่าปัจจัยที่ทำให้เด็กและเยาวชนเข้าสู่การพนันช้าลง ได้แก่ การที่เด็กและเยาวชนตระหนักถึงการถูกกวาดขันดูแล การควบคุมการเล่นพนัน ทั้งจากครอบครัวสถานศึกษา หน่วยงานสังคม และกฎข้อบังคับกฎหมาย

พิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเล่นพนันต่อเนื่องของเด็กและเยาวชน นอกจากความแตกต่างด้านเพศเช่นเดียวกับการเริ่มต้นเล่นพนันที่พบว่าเด็กและเยาวชนเพศชายมีแนวโน้มที่เล่นพนันต่อเนื่องจากการเริ่มเล่นพนันที่มากกว่าแล้ว พบว่า การที่ในชุมชนมีแหล่งหรือสถานที่เล่นพนันหรือรับพนัน ทัศนคติเชิงใจ เช่น การเห็นเป็นช่องทางหาเงิน หรือต้องการเงินที่เสียไปคืน รายได้ต่อเดือนที่มาก การมีสมาชิกครอบครัวเล่นพนัน ในชุมชนมีผู้เล่นพนันจำนวนมาก และการมีเพื่อนที่เล่นพนันจะส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมการพนันที่ต่อเนื่องเพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจนำไปสู่พฤติกรรมการติดพนัน

ซึ่งผลการศึกษากการเริ่มต้นเล่นการพนันและพฤติกรรมการพนันต่อเนื่องข้างต้นพบว่า ตัวแบบเพื่อนสนิทมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการพนันกล่าวคือ การมีเพื่อนสนิทที่เล่นการพนัน ทำให้เกิดโอกาสที่จะมีพฤติกรรมการพนันสูงขึ้นและพบว่าตัวแบบ พ่อแม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการพนัน ของวัยรุ่นตอนปลาย

ผลการศึกษาเรื่องเพศกับการพนันมีความแตกต่างกันบ้างตามการศึกษาของฟิชเชอร์ (Fisher, 1994) ที่เห็นว่าไม่ว่าเพศหญิงหรือเพศชายไม่มีความแตกต่างกันในเรื่อง (ก) ความถี่ของการเล่นพนัน (ข) ขอบเขตของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเล่นพนัน (ค) ค่าใช้จ่าย และ (ง) การเลือกกิจกรรมของการพนัน ความแตกต่างทางเพศจะค่อย ๆ ลดน้อยลงไปเมื่อผู้เล่นมีอายุเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามสำหรับผลการศึกษา

นี้ที่พบความแตกต่างระหว่างเพศ ในพฤติกรรมการพนันที่เด็กและเยาวชนเพศชายจะมีความเข้มข้นในพฤติกรรมการพนันที่มากกว่าเพศหญิง สามารถพิจารณาเหตุผลสนับสนุนได้เนื่องจากบริบท ของสังคมและวัฒนธรรมของประเทศ ที่เด็กและวัยรุ่นเพศหญิงจะถูกกวาดขัน ดูแล ฝึกระวัง มากกว่าเด็กและเยาวชนเพศชาย ทั้งจากครอบครัว สถานศึกษาหรือหน่วยสังคม เป็นผลให้โอกาสความน่าจะเป็นต่อพฤติกรรมการพนันของเด็กและเยาวชนเพศหญิงน้อยกว่าเพศชาย

ประเภท สถานที่ ความถี่และค่าใช้จ่ายในการพนันจากการศึกษาพบว่าเด็กและเยาวชนมีความหลากหลาย ในประเภทการพนันที่เล่น โดยเฉลี่ยเด็กและเยาวชนแต่ละรายเล่นการพนันจำนวน 4 ประเภท โดยเด็กและเยาวชนแต่ละรายเล่นพนันตั้งแต่ 2 ประเภทจนถึง 9 ประเภท และที่เห็นได้ชัด คือ เด็กและเยาวชนเล่นการพนันมากกว่า 2 ประเภท จำนวนมากกว่าร้อยละ 95 ซึ่งประเภทการพนันเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างทุกรายเล่นพนันคือไพ่ ประเภทพนันรองลงมาคือการพนันบอล (การแข่งขันกีฬา) สลากกินแบ่งและอุปกรณ์การเล่นไฟฟ้า (ตู้ม้า)

นอกจากนี้การศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนเพศชายจะมีจำนวนประเภทการพนันที่มากกว่าเพศหญิงอย่างน้อยสำคัญ และเยาวชนที่มีอายุมากขึ้นจะสัมพันธ์กับจำนวนประเภทการพนันที่เล่นมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน ซึ่งเป็นไปตามบริบทสังคมของเพศดังที่กล่าวมา และเด็กและเยาวชนที่มีอายุมากขึ้นก็จะมีประสบการณ์ในการพนันที่เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน

ด้านสถานที่หรือช่องทางการเล่นพนัน การศึกษาพบว่าเด็กและเยาวชนมีช่องทางหรือสถานที่การพนันเฉลี่ยต่อรายเท่ากับ 1.4 แห่ง สถานที่การพนันอันดับหนึ่งคือ บ้านเพื่อนหรือที่พักอาศัยของเพื่อน รองลงมา คือ บ้านที่พำนักอาศัย สถานที่ที่เปิดให้เล่นพนัน (เช่นบ่อน) ทางอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ SMS

พิจารณาความถี่ในการเล่นพนัน พบว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 72 เล่นการพนัน อย่างน้อย 1-3 วันต่อสัปดาห์ และเล่นพนันตั้งแต่ 4 วันจนถึงทุกวัน ในสัปดาห์จำนวนร้อยละ 27.3 ซึ่งในจำนวนนี้ เด็กและเยาวชนที่เล่นพนันทุกวันในสัปดาห์เป็นจำนวนถึงร้อยละ 10 เมื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความถี่ในการเล่นพนันของเด็กและเยาวชน พบว่าปัจจัยการมีสังคมเพื่อนที่

เล่นพนันของเด็กและเยาวชนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้เด็กและเยาวชนเล่นพนันที่บ่อยมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นไปตามพฤติกรรมการเล่นแบบการได้รับแบบอย่างและการเข้ากลุ่มสังคม และการพิจารณาปัจจัยคุณสมบัติด้านประชากรของเด็กและเยาวชนต่อความถี่ในการเล่นพนันการศึกษาพบว่า เพศของเด็กและเยาวชนส่งผลต่อความถี่ในการเล่นพนัน โดยเพศชายจะมีความถี่ในการเล่นพนันมากกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นไปตามเพศสภาพและบริบททางสังคมตั้งที่กล่าวมาแล้ว และการสนับสนุนจากผลงานการศึกษาที่ชี้ให้เห็นน้ำหนักที่มากกว่าของเด็กและเยาวชนเพศชายต่อการพนันดังกล่าว

ปัจจัยอายุของเด็กและเยาวชนที่ส่งผลต่อความถี่ในการเล่นพนันที่มากขึ้น เช่นเดียวกับความหลากหลายในประเภทการพนันที่เล่นของเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ปัจจัยด้านสถานะการศึกษา พบว่าเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้ศึกษาอยู่ในปัจจุบันจะมีแนวโน้มความถี่ในการเล่นพนันที่มากกว่าเด็กและเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในปัจจุบันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งมองได้ว่า ถ้าเด็กและเยาวชนผู้หนึ่งที่ไม่ได้ศึกษาอยู่ในปัจจุบันและยังไม่มีการทำหรือหน้าที่รับผิดชอบอื่นใด เด็กและเยาวชนผู้นี้อาจมีเวลาว่างที่จะใช้ไปเพื่อการพนันได้ง่าย ซึ่งในการศึกษานี้ให้น้ำหนักมากกว่ากรณีที่เด็กและเยาวชนยังอยู่ในภาคการศึกษาเด็กและเยาวชนจะยังคงอยู่ใกล้ชิดกับการกวดขันดูแลที่มากกว่า ทำให้มีโอกาสในการเล่นพนันลดลง

ทางด้านจำนวนเงินที่ใช้จ่ายการเล่นพนันในแต่ละครั้ง โดยรวมเด็กและเยาวชนจำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 69 ใช้จ่ายในการเล่นพนันครั้งละไม่ต่ำกว่า 500-2,000 บาท ปัจจัยที่ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการเล่นพนันในแต่ละครั้งพบว่า การมีสังคมเพื่อนที่เล่นพนันของเด็กและเยาวชนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการเล่นพนันในแต่ละครั้งจำนวนมาก และได้รับอิทธิพลเสริมในทางเพิ่มขึ้นจากปัจจัยครอบครัวที่เล่นพนัน ชุมชนที่เล่นพนันและการมีสถานที่พนันในชุมชน และพบว่าเด็กและเยาวชนที่มีรายได้มากกว่า มีแนวโน้มที่เด็กและเยาวชนจะใช้จ่ายในการเล่นพนันแต่ละครั้งเพิ่มขึ้นด้วย ทางด้านปัจจัยคุณสมบัติด้านประชากร พบความสัมพันธ์ด้านเพศของเด็กและเยาวชนต่อค่าใช้จ่ายในการเล่นพนัน โดยเด็กและเยาวชนเพศชายมีแนวโน้มที่จะใช้จ่ายในการเล่นพนันมากกว่าเพศหญิง

ผลกระทบของการเล่นพนันจากพฤติกรรมการเล่นพนันของเด็กและเยาวชน

ผลกระทบด้านอารมณ์และสุขภาพกายของเด็กและเยาวชน จากการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนรู้สึกว่าการได้รับผลกระทบนี้มาก จากการติดพนันและสูญเสียความมั่นใจในการเล่นพนัน การมีอารมณ์เสียเครียดระหว่างเล่นพนันหรือรอผลพนัน ทุกข์ใจกังวลใจหลังการเล่นพนัน และเกิดอาการเจ็บป่วยทางร่างกาย ผลการศึกษาแสดงว่าผลกระทบเหล่านี้มาจากความสัมพันธ์ของพฤติกรรมความถี่ในการเล่นพนัน หรือการเล่นพนันในจำนวนครั้งที่มากขึ้นหรือเล่นบ่อยขึ้น และเป็นผลกระทบที่เสริมเพิ่มขึ้นจากการเล่นพนันในประเภทการพนันที่หลากหลายมากขึ้น ทำให้เด็กและเยาวชนต้องใช้เวลาและความคิดในการที่จะเอาชนะการพนันแต่ละประเภทเพิ่มจำนวนครั้งขึ้น นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างผลกระทบด้านอารมณ์และสุขภาพกายกับเพศของเด็กและเยาวชน ผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าผลกระทบที่เกิดกับเด็กและเยาวชนเพศชายจะรุนแรงกว่าเพศหญิง ทั้งนี้เป็นผลมาจากพฤติกรรมการเล่นพนันของเพศชายที่มากกว่าดังกล่าวมาแล้วนั่นเอง และเห็นได้ว่าเด็กและเยาวชนยังมีความรู้สึกว่าผลกระทบที่เกิดปัญหากับสุขภาพทางกายมีความสำคัญน้อยกว่าผลกระทบทางด้านสุขภาพทางอารมณ์ ซึ่งผลกระทบด้านสุขภาพกายและอารมณ์นี้ชี้ว่าความเครียดในหมู่ผู้เล่นการพนันมีปัญหามากกว่าผู้ที่ไม่เล่นการพนันหรือผู้ที่ไม่เล่นพนันน้อย

ผลกระทบด้านปฏิสัมพันธ์กับครอบครัวและสังคมของเด็กและเยาวชน จากการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนรู้สึกว่าการได้รับผลกระทบนี้ในลำดับมาก ได้แก่ การโกหก การทะเลาะกับคนในครอบครัว การขโมยเงินของคนในครอบครัว เพราะผลจากการพนัน และการต้องกู้ยืมเงินมาเพื่อการเล่นพนัน รองลงมา ได้แก่ การเป็นภาระทางการเงินกับครอบครัว การหาเงินโดยวิธีที่มีขอบ ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว กลุ่มเพื่อนหรือกลุ่มสังคมการไม่ได้รับความเชื่อถือจากครอบครัว เพื่อนหรือกลุ่มสังคม และในลำดับสุดท้ายระดับน้อยคือ การทำให้ครอบครัวพลอยได้รับความเสื่อมเสียชื่อเสียง ซึ่งจากผลการศึกษาชี้ให้เห็นได้ว่าเด็กและเยาวชนมองผลกระทบจากการเล่นพนันเกิดขึ้นเฉพาะตนและไม่ให้น้ำหนักในผลกระทบที่เกิดขึ้นกับบุคคลอื่นหรือสังคม และมักจะมีทัศนคติว่า การพนันจะได้หรือเสียก็แต่ของตน

เด็วคนอื่นไม่เกี่ยวข้อง ส่วนผลกระทบด้านพฤติกรรมเด็ก เกรหรือการศึกษาของเด็กและเยาวชน จากการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนรู้สึกว่าการเกิดผลกระทบนี้ในลำดับปานกลาง ได้แก่ การขาดเรียน การเสียสมาธิหรือล้าระหว่างเรียนจาก ผลของเล่นการพนัน

สรุปผลการวิจัย

สภาพสังคมของเด็กและเยาวชนกับการพนัน

กลุ่มตัวอย่างเด็กและเยาวชนเขตกรุงเทพมหานคร 400 ราย ส่วนใหญ่ร้อยละ 26.5 มีเพื่อนสนิทที่เล่นพนันเป็น จำนวนมาก และในภาพรวมเยาวชนมากกว่าร้อยละ 50 มี เพื่อนสนิทที่เล่นพนันตั้งแต่จำนวนปานกลางจนถึงมีเพื่อน แทบทุกคนเล่นพนัน และเยาวชนส่วนใหญ่ร้อยละ 77.0 ถูก เพื่อนชักชวนให้เล่นการพนัน ด้านครอบครัวของเด็กและ เยาวชน พบว่าร้อยละ 75.5 มีสมาชิกในครอบครัวที่เล่นพนัน มีเพียงร้อยละ 24.5 ที่สมาชิกในครอบครัวไม่ได้เล่นพนัน และ พบว่ามีเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 10 ที่สมาชิกในครอบครัว ชักชวนให้เล่นพนัน ด้านชุมชนที่อาศัยของเด็กและเยาวชน พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 57.5 อาศัยอยู่ในชุมชนที่สมาชิก ของชุมชนร้อยละ 10-50 มีการเล่นพนัน และเยาวชน ร้อยละ 29.0 อยู่ในชุมชนที่สมาชิกของชุมชนมากกว่าร้อยละ 50 เล่นพนัน นอกจากนี้พบว่าเด็กและเยาวชนเกือบทั้งหมด คือร้อยละ 93 อยู่ในชุมชนที่มีแหล่งหรือสถานที่พนันในชุมชน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเล่นพนัน

ปัจจัยด้านทัศนคติและแรงจูงใจในการเล่นการพนัน ของเด็กและเยาวชนโดยเด็กและเยาวชนในภาพรวมให้ น้ำหนักต่อปัจจัยด้านทัศนคติแรงจูงใจในการเล่นพนันในระดับ ปานกลางที่ค่าเฉลี่ย 3.16 ซึ่งแยกประเด็นแรงจูงใจในการเล่น การพนันที่ให้น้ำหนักในระดับมากที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจเพราะ เห็นว่าเป็นช่องทางหาเงินและแรงจูงใจเพราะต้องการเงินที่ เสียไปคืน ส่วนแรงจูงใจที่ให้น้ำหนักรองลงมาในลำดับมาก ได้แก่ แรงจูงใจเพราะความสนุกสนานท้าทาย ให้น้ำหนักใน ลำดับปานกลางคือ แรงจูงใจเพราะภาวะเลือนลอยไม่มีอะไร ทำและที่ให้น้ำหนักในลำดับน้อย ได้แก่ แรงจูงใจเพราะชอบ เสี่ยง แรงจูงใจเพราะต้องการหรือแสดงถึงการเข้าร่วมในกลุ่ม และแรงจูงใจเพราะต้องการคลายเครียดตามลำดับ

ปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อการเล่นการพนันของเด็ก และเยาวชนในภาพรวมเด็กและเยาวชนในกลุ่มตัวอย่างให้

น้ำหนักต่อปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลในการเล่นพนันอยู่ที่ลำดับ มากด้วยค่าเฉลี่ย 3.62 โดยประเด็นที่ให้น้ำหนักในระดับมาก ที่สุด คือ การมีเพื่อนเล่นพนันส่งผลให้เล่นพนันที่ให้น้ำหนัก รองลงมาในลำดับมาก ได้แก่ ชุมชนมีการเล่นพนัน สมาชิก ครอบครัวเล่นพนัน และเพื่อนชักชวนเล่นพนันส่งผลให้เล่น พนัน ส่วนลำดับสุดท้ายที่ให้น้ำหนักในลำดับน้อย คือ สมาชิก ครอบครัวชักชวนส่งผลให้เล่นพนัน

ปัจจัยด้านโครงสร้างต่อการเล่นการพนันของเด็ก และเยาวชน ในภาพรวมเด็กและเยาวชนให้น้ำหนักต่อปัจจัย ด้านโครงสร้างที่ส่งผลในการเล่นพนันอยู่ที่ระดับ ปานกลาง ด้วยค่าเฉลี่ย 3.17 โดยประเด็นที่ให้น้ำหนักระดับมาก คือ การได้รับสื่อข่าวสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับแหล่งพนันวิธีพนัน ประเด็นที่ให้น้ำหนักรองลงมาในลำดับปานกลาง ได้แก่ สถานที่/ช่องทางในการเล่นพนันปลอดจากการควบคุมดูแล ความ หละหลวมไม่เคร่งครัดต่อการบังคับใช้กฎหมาย การขาดการ กวดขันดูแลจากครอบครัวหรือสถานศึกษาส่งผลให้เล่นพนัน และระดับสุดท้าย คือ การไม่มีเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายใน การสอดส่องควบคุมส่งผลให้เล่นพนัน

ผลกระทบของการเล่นพนัน

ผลกระทบด้านอารมณ์และสุขภาพกายในภาพรวม เด็กและเยาวชนให้น้ำหนักต่อผลกระทบจากการเล่นพนัน ด้านอารมณ์และสุขภาพกายอยู่ที่ระดับปานกลางด้วย ค่าเฉลี่ย 3.33 โดยประเด็นที่ให้น้ำหนักผลกระทบในระดับมาก ได้แก่ เคยคิดเลิกพนันแต่เลิกไม่ได้ทำให้สูญเสียความมั่นใจ และปล่อยเลยตามเลย อารมณ์เสียเครียดระหว่างเล่นพนัน หรือรอผลพนัน ทุกข์ใจ กังวลใจ เครียดหลังการเล่นพนัน และ ที่ให้น้ำหนักผลกระทบรองลงมาในระดับปานกลาง ได้แก่ งต/อดหรือทานอาหารแบบเร่งรีบเพราะเล่นพนัน อดนอนหรือ ไม่ได้พักผ่อนเพราะการเล่นพนัน และระดับสุดท้ายที่ให้น้ำหนัก ผลกระทบในระดับน้อยคือประเด็น เจ็บป่วย (เช่น ปวดหลัง) จากการเล่นพนัน

ผลกระทบด้านปฏิสัมพันธ์กับครอบครัวและสังคม ของเด็กและเยาวชน ในภาพรวมเด็กและเยาวชนให้น้ำหนัก ต่อผลกระทบจากการเล่นพนันด้านปฏิสัมพันธ์กับครอบครัว และสังคมอยู่ที่ระดับ ปานกลางด้วยค่าเฉลี่ย 3.25 ประเด็น ที่ให้น้ำหนักผลกระทบในระดับมาก ได้แก่ ประเด็นการ โทกหกคนในครอบครัวเพื่อการไปเล่นพนัน การทะเลาะกับ คนในครอบครัวเพราะการเล่นพนันการขโมยเงินของ

คนในครอบครัวเพราะผลจากการเล่นพินัน และต้องกู้ยืมเงินมาเพื่อการเล่นพินัน ส่วนที่ให้น้ำหนักผลกระทบต่อวงในในระดับปานกลาง ได้แก่ การพินันทำให้เป็นภาระทางการเงินกับครอบครัว ทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว ทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนหรือกลุ่มสังคม ทำให้เพื่อนหรือกลุ่มสังคมไม่เชื่อถือ เคยหาเงินโดยวิธีที่มีขอบเพื่อนำมาใช้เล่นพินัน การเล่นพินันทำให้คนในครอบครัวไม่เชื่อถือในตัวเรา และระดับสุดท้ายให้น้ำหนักผลกระทบต่อในลำดับน้อย คือ การเล่นพินันทำให้ครอบครัวหรือสมาชิกในครอบครัวพลอยได้รับความเสื่อมเสียชื่อเสียง

ผลกระทบต่อด้านพฤติกรรมเด็กเกรหรือการศึกษาของเด็กและเยาวชนในภาพรวมเด็กและเยาวชนให้น้ำหนักต่อผลกระทบต่อการเล่นพินันด้านพฤติกรรมเด็กเกรหรือการศึกษาของเด็กและเยาวชนอยู่ในระดับ ปานกลาง ด้วยค่าเฉลี่ย 2.90 โดยให้น้ำหนักผลกระทบต่อที่เกิดขึ้นในระดับปานกลางทั้งหมด เรียงลำดับ ได้แก่ การขาดเรียนเพราะไปเล่นการพินัน การเสียสมาธิหรือหลับในระหว่างเรียนจากผลของการเล่นพินัน ผลการเรียนตกต่ำลงเมื่อเทียบกับเพื่อนจากผลการเล่นพินัน การถูกกล่าวโทษว่ากล่าวตักเตือนจากอาจารย์/ครอบครัวหรือถูกจับกุมเป็นผลจากการเล่นพินัน และสุดท้ายคือผลของการเล่นพินันทำให้เข้าสู่พฤติกรรมเสี่ยง เช่น บุหรี่ สุรา พฤติกรรมเสพติดอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ประเด็นที่ค้นพบ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ประเด็นเรื่อง การเริ่มต้นเล่นพินันของเด็กและเยาวชน ซึ่งจากการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนมีอายุเริ่มเล่นพินันตั้งแต่ยังเด็กและพบว่าการเริ่มเข้าสู่การพินันในวัยเด็กหรือการเข้าสู่การพินันที่เร็วมากขึ้น มีความสัมพันธ์อย่างมากกับการมีสมาชิกครอบครัวที่เล่นพินัน กลุ่มเพื่อนเล่นพินัน การอยู่ในชุมชนที่เล่นพินัน ซึ่งได้ผลการศึกษาทำนองเดียวกันทั้งในและต่างประเทศ ประเด็นเรื่องการเริ่มต้นเล่นพินันของเด็กและเยาวชน เป็นเรื่องที่จะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากพฤติกรรมการเล่นพินัน เมื่อเริ่มต้นการพินันแล้วจะเกิดการเล่นพินันต่อเนื่องและมักจะเพิ่มความถี่และความหลากหลายในการเล่นพินันที่สูงมากขึ้น

จากความสัมพันธ์อย่างมากของการเข้าสู่การพินันของเด็กและเยาวชน กับการมีสมาชิกครอบครัวที่เล่นพินัน การมีกลุ่มเพื่อนที่เล่นพินันหรืออยู่ในชุมชนที่เล่นพินัน จึงควรหาแนวทางป้องกันอันดับต้น ๆ ในอันที่จะไม่ให้เกิดรูปแบบการพินันหรือตัวอย่างในการพินันแก่เด็กและเยาวชน นอกจากนี้ในปัจจุบันจะพบเด็กและเยาวชนเริ่มเล่นการพินันตั้งแต่อายุน้อยและมีโอกาสที่จะเป็นคนเล่นการพินันอย่างจริงจังอันจะเป็นปัญหาที่มีมากขึ้นในอนาคต ดังนั้น ประเด็นการเริ่มเข้าสู่การพินันของเด็กจึงควรเป็นประเด็นสำคัญอันดับต้น ๆ สำหรับการจัดการปัญหาการพินันในเด็กและเยาวชน ซึ่งนอกจากจะต้องให้ความสำคัญของปัญหาไปที่ตัวเด็กและเยาวชนเองแล้ว จำเป็นต้องให้ความสำคัญรวมไปถึงครอบครัว สังคมกลุ่มเพื่อน และสภาพชุมชนของเด็กและเยาวชนด้วย ซึ่งการที่จะศึกษาหรือจัดการปัญหาการพินันของเด็กและเยาวชน โดยผ่านเรื่องครอบครัววิทยากรเป็นตัวแบบหรือตัวอย่างจากครอบครัวโดยเฉพาะ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และการศึกษาพฤติกรรมตัวแบบ พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงจากกลุ่มเพื่อนและเด็กและเยาวชน เพื่อจะให้เกิดผลในการนำไปสู่การปฏิบัติต่อปัญหาการพินันของเด็กและเยาวชนอาจจำเป็นต้องอาศัยเวลาในระยะยาว

อย่างไรก็ตามจากการศึกษานี้พบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้าง ได้แก่ การใช้อำนาจการควบคุม การกวดขันดูแลทั้งจากเจ้าพนักงานตามกฎหมาย เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ จากครอบครัวหรือผู้ปกครอง และจากสถานศึกษา อาจารย์ สรรพัตนักเรียน รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎระเบียบจะมีผลในการชะลอ หรือยับยั้งการเริ่มเข้าสู่การพินันของเด็กและเยาวชนได้อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น การนำแนวคิดหรือผลของปัจจัยด้านโครงสร้าง คือ การใช้อำนาจ การควบคุม การกวดขันดูแล ทั้งจากครอบครัว สถานศึกษา และการใช้กฎหมาย มาพิจารณาใช้ให้เข้มแข็งเพิ่มมากขึ้นจากปัจจุบันซึ่งสามารถกระทำได้เร็วและครอบคลุมกว้างขวางจะมีผลให้ปัญหาการเข้าสู่การพินันของเด็กและเยาวชนเบาบางลง รวมถึงการขยายขอบเขตการจำกัด การควบคุมดูแล และการกวดขันไปถึงแหล่งหรือโลกที่ส่งเสริมการพินันให้ลดน้อยลง เช่น สถานพินัน สถานพินันที่มีสถานบันเทิงบั้งหน้า สื่อโฆษณาหรือสิ่งพิมพ์ที่ส่งเสริมการพินัน และเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ควรขยายวงกว้างในการให้ความสนใจที่เข้มแข็งและครอบคลุมมากขึ้นไปในระดับประณมและมัธยมต้น

นอกเหนือจากระดับเด็กและเยาวชน เนื่องจากการเข้าสู่การพนันที่เร็วขึ้นในปัจจุบันของเด็กและเยาวชน ซึ่งสอดคล้องตามผลการศึกษานับพันที่พบว่า การพนันนั้นแพร่หลายขยายตัวมากยิ่งขึ้นมีสาเหตุมาจากกลไกควบคุมชี้แนะและบังคับจากครอบครัวพ่อแม่ครูอาจารย์กฎหมายอ่อนแอตลอดจนกลไกส่งเสริมการพนันมีมากขึ้น (อมร รักษาสมัย, 2540) นอกจากนี้จากการศึกษาชี้ว่าอายุส่งผลต่อพฤติกรรมการเล่นพนันที่มากขึ้น ดังนั้นหากเด็กและเยาวชนเริ่มเข้าสู่การพนันในอายุน้อยลงและคงอยู่ในวงจรการพนันนี้ จะยิ่งก่อให้เกิดการพนันเพิ่มมากขึ้นตาม และขยายวงไปสู่ประชากรในวัยที่สูงกว่าระดับเด็กและเยาวชน เมื่อเด็กและเยาวชนนี้อายุเพิ่มขึ้น เช่นปัญหาการพนันในระดับวัยทำงาน เป็นต้น และก็จะกลายเป็นตัวแบบการพนันสำหรับเด็กและเยาวชนรุ่นต่อ ๆ มา

นอกจากนี้ ควรให้มีความร่วมมือระหว่างเจ้าพนักงานตามกฎหมาย เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ กับสถานศึกษาที่จะร่วมมือกันกวดขันดูแล พฤติกรรมการพนันของเด็กและเยาวชน ซึ่งในปัจจุบัน เป็นไปได้อย่างมากที่สถานศึกษาจะจัดการรวมถึงอาจปิดกั้นปัญหาการพนันของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา เนื่องจากเกรงการเสื่อมเสียชื่อเสียงของสถานศึกษา ดังนั้น การจัดให้เกิดความร่วมมือระหว่างเจ้าพนักงานตามกฎหมาย กับสถานศึกษา ในอันที่จะป้องปรามการพนันของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะยับยั้งการเข้าสู่วงจรพนันของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้รวมทั้งการจัดให้เกิดความร่วมมือและความเข้าใจร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว และอาจรวมไปถึงสถานศึกษากับชุมชนรอบสถานศึกษา

2. ประเด็นการเล่นพนันต่อเนื่องของเด็กและเยาวชน หรือสำนวนที่ว่า “ผีพนันเข้าสิง” ซึ่งการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการเล่นพนันต่อเนื่องจากการเริ่มเล่นพนันของเด็กและเยาวชนมีสัดส่วนสูงมาก และมีความสัมพันธ์อย่างมากกับปัจจัยตัวแบบเพื่อนที่เล่นพนัน ครอบครัวที่เล่นพนัน ชุมชนที่เล่นพนัน ทำนองเดียวกับประเด็นการเริ่มเล่นพนัน ซึ่งกล่าวได้ว่า เมื่อเด็กและเยาวชนเริ่มเล่นพนันแล้ว ความน่าจะเป็นสูงมากที่จะมีพฤติกรรมพนันต่อเนื่องและพฤติกรรมติดพนันในที่สุด สาเหตุของคนติดพนัน มักมีประสบการณ์ในวัยเด็ก ซึ่งจากกรณีศึกษาของเซียนพนันส่วนใหญ่ เคยมีประสบการณ์ในวัยเด็กเช่นเดียวกันโดยเริ่มต้นจากการเล่นเล็ก ไม่พึ่งพาตัวเอง เพื่อฝึก และหวังพึ่งโชคชะตา และสาเหตุส่วนใหญ่มาจาก

สภาพแวดล้อมของชุมชนกลุ่มเพื่อน รวมไปถึงครอบครัว ดังนั้น การจัดการปัญหานี้โดยการควบคุมการเริ่มเล่นพนันในช่วงต้นจะส่งอย่างยิ่งต่อปัญหาการพนันของเด็กและเยาวชน และเมื่อเสริมด้วยข้อเสนอการให้ใช้ปัจจัยด้านโครงสร้าง คืออำนาจ การควบคุม การกวดขันดูแล ให้เข้มแข็งขึ้นในระยะสั้นตามข้อเสนอแนะข้างต้น เพราะนอกจากจะส่งผลทั้งในการชะลอการเริ่มเข้าสู่การพนันของเด็กและเยาวชนแล้วยังส่งผลในการลดพฤติกรรมการพนันต่อเนื่องของเด็กและเยาวชนได้เช่นกัน

3. ประเด็นเกี่ยวกับเพศของเด็กและเยาวชน ซึ่งการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนเพศชายจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นพนันมากกว่าเด็กและเยาวชนเพศหญิง เนื่องจากบริบทของสังคมและวัฒนธรรม อย่างไรก็ตามแนวโน้มในอนาคตความเป็นเพศจะมีความเท่าเทียมมากขึ้น อาจเป็นเหตุให้พฤติกรรมการเล่นพนันของเพศหญิงและเพศชายไม่แตกต่างกัน ดังเช่นผลการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร และผลความแตกต่างด้านพฤติกรรมการเล่นพนันระหว่างเพศจะลดลงเมื่ออายุเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในที่นี่ไม่ได้แสดงว่าพฤติกรรมการเล่นพนันของเพศชายลดลง แต่เป็นเพราะพฤติกรรมการเล่นพนันของเพศหญิงเพิ่มมากขึ้นจนใกล้เคียงเพศชาย นั่นแสดงว่าพฤติกรรมการพนันโดยรวมจะขยายวงมากขึ้นนั่นเอง นอกจากนี้ปัญหาผลกระทบจากการพนันยังไม่มีการศึกษาที่เปรียบเทียบผลกระทบจากการพนันระหว่างเพศ แต่มีแนวโน้มที่ตั้งเป็นสมมติฐานได้ว่าผลกระทบจากการพนันของเพศหญิง ทางด้านพฤติกรรมต่อเนื่อง ปัญหาต่อเนื่อง จะมีมากกว่า และเห็นได้จากปัญหาการค้าประเวณีในหมู่วัยรุ่นเพศหญิง ปัญหายาเสพติดของวัยรุ่นเพศหญิง และอาจรวมถึงปัญหาการค้ำมนุษย์ ดังนั้นจึงควรมีแนวทางที่จะชะลอ หรือบรรเทาการเข้าสู่การพนันของเด็กและวัยรุ่นเพศหญิงในปัจจุบัน ควบคู่ไปกับการชะลอการเริ่มเข้าสู่การพนันของเด็กและเยาวชนข้างต้น

4. ประเด็นด้านรายได้ของเด็กเยาวชนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเล่นพนัน ซึ่งการศึกษายังไม่สามารถชี้ชัดได้ในประเด็นที่เป็นเหตุปัจจัยให้เข้าสู่การพนันของเด็กและเยาวชน แต่สามารถชี้ได้ว่าการมีรายได้ที่มากจะมีแนวโน้มใช้จ่ายในการเล่นพนันที่มากขึ้น อย่างไรก็ตามเป็นไปได้ที่ระดับของรายได้ของเด็กและเยาวชนในแต่ละระดับจะส่งต่อพฤติกรรมการเล่นพนันของเด็กและเยาวชนแต่ละราย

แตกต่างกันดังได้กล่าวมาแล้ว ดังนั้นการศึกษานี้จึงมีข้อเสนอว่าควรที่จะเพิ่มความสนใจไปที่แหล่งที่มาของรายได้ที่เด็กและเยาวชนจะได้รับ และจำนวนเงินที่เพียงพอสำหรับการใช้จ่ายประจำวันของเด็กและเยาวชน ไม่ให้มากหรือน้อยเกินไป และควรมุ่งเน้นในการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้หารายได้เสริมจากการทำงานเพิ่มเติม ไม่ว่าจะเป็นการทำงานในสถานศึกษาหรือนอกสถานศึกษา เพื่อให้ทราบถึงการหารายได้ที่เป็นผลตอบแทนจากการทำงาน ไม่ใช่จากการเสี่ยงในการเล่นพนัน นอกจากนี้การทำงานเสริมเพิ่มเติมยังมองได้ว่า เด็กและเยาวชนจะต้องใช้เวลาที่มีไปในการทำงาน และจะไม่มีเวลาว่างที่จะเล่นพนัน นอกจากนี้การทำงานและอยู่ในสถานที่ทำงาน ยังเป็นกลไกควบคุมดูแลได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเรียนรู้การจัดสรรเงินเพื่อการใช้จ่ายให้เหมาะสมกับวัยและฐานะ

นอกจากนี้ การมีรายได้ที่มากของเด็กและเยาวชน มีความน่าจะเป็นที่จะโน้มไปสู่พฤติกรรมการเล่นพนันที่มากขึ้น จึงอาจจำเป็นต้องคำนึงถึงแหล่งที่มาของรายได้ โดยเฉพาะรายได้จากการกู้ยืมเพื่อการศึกษา ที่ควรให้ความสนใจคือ เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ที่มีความเป็นไปได้ที่เด็กและเยาวชนที่เล่นพนันอาจนำเงินส่วนนี้ไปใช้เพื่อการพนัน ซึ่งอาจเป็นผลให้การให้เงินกู้ยืมในลักษณะนี้ ที่ไม่มีการควบคุม ดูแลการใช้จ่ายที่ทั่วถึง ครอบคลุม อาจนำไปสู่การส่งเสริมการเล่นในเด็กและเยาวชน

อย่างไรก็ตามในทางตรงกันข้ามจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการกวดขัน ดูแล ควบคุม จะส่งผลให้ค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการเล่นพนันน้อยลง ดังนั้น ในทางอ้อมถ้าผู้ปกครอง ครอบครัว สถานศึกษา รวมถึงหน่วยงานที่ให้เงินทุนเพื่อการศึกษา มีการควบคุม ตรวจสอบ ดูแลการใช้จ่ายเงินของเด็กและเยาวชน ก็จะเป็นทางหนึ่งในการลดทอนปัญหาพนันในเด็กและเยาวชน

5. ประเด็นผลกระทบของการเล่นพนันจากพฤติกรรมการเล่นพนันของเด็กและเยาวชน จากการศึกษา มักจะพบว่า กลุ่มที่เล่นพนันมากจะมีปัญหามากกว่ากลุ่มที่ไม่เล่นพนันหรือผู้ที่เล่นพนันน้อย รวมถึงมีความพยายามที่จะฆ่าตัวตาย หรือไม่มีความสุขในช่วงเวลาที่ผ่านมา มีพฤติกรรมไม่ดีด้วยการหยิบบัตร/ลักเงินจากครอบครัว จนถึงการโดนจับจากการกระทำความผิดเพื่อเอาเงินไปใช้ในการพนัน มีปัญหาเรื่องมนุษยสัมพันธ์ลักษณะของการหลีกเลี่ยงการมีความ

สัมพันธ์กับผู้อื่น และมีพฤติกรรมเสี่ยง ดังต่อไปนี้ (1) ต่อต้านสังคม (2) ตีมีสุรา (3) สูบบุหรี่ (4) ใช้ยาเสพติดหรือสิ่งเสพติด และ (5) มีมุมมองในเชิงลบเกี่ยวกับโรงเรียน มีระดับความมุ่งมั่นต่ำและมองไม่เห็นคุณค่าของการทำกิจกรรมทางการศึกษา และขาดสิ่งจูงใจในการศึกษามาก

อย่างไรก็ตามการศึกษาชี้ว่าเด็กและเยาวชนมองผลกระทบจากการพนันเหล่านี้เกิดขึ้นเฉพาะตนและไม่ให้น้ำหนักในผลกระทบที่เกิดขึ้นกับบุคคลอื่นหรือสังคม มักจะมีทัศนคติว่า การพนันจะได้หรือเสียก็เดือดร้อนกับตนคนเดียวคนอื่นไม่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น ควรให้ความสำคัญต่อการให้ความรู้ถึงผลกระทบของการพนันที่ถูกต้องที่มีใช้เกิดขึ้นกับผู้เล่นพนันเท่านั้น แต่เกิดผลกระทบต่อครอบครัว บุคคลอื่น สังคมในระดับชาติ แก่เด็กและเยาวชนทั้งที่ยังมิได้เข้าสู่วงการพนัน และที่เข้าสู่การพนัน รวมถึงเด็กและเยาวชนที่อาจถูกจับกุมหรือถูกควบคุมเกี่ยวกับการพนัน

ข้อเสนอสำหรับการศึกษาต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยด้านรายได้ที่ได้รับต่อพฤติกรรมการพนัน โดยเริ่มจากการเป็นเหตุให้เล่นพนัน และการเพิ่มพฤติกรรมการพนัน ในวัยแต่ละวัย เพื่อจะหาช่วงจำนวนเงินของรายได้ที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย ที่จะไม่เป็นเหตุเสริมกระตุ้นให้เข้าสู่การพนัน ซึ่งตั้งสมมติฐานได้ว่าในรายได้ระดับหนึ่ง ๆ จะเป็นจุดที่เสริมให้เข้าสู่การพนันในด้านเหตุผลที่ว่ารายได้ไม่พอใช้จ่ายจึงเห็นเป็นช่องทางหาเงินเพิ่ม หรือในระดับรายได้หนึ่งหากมากกว่านี้จะมีเงินเหลือเพื่อนำไปใช้เล่นพนันเพิ่มเติมเพื่อเสี่ยงโชค รวมทั้งควรศึกษาประกอบกับภาพรวมการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

2. ควรศึกษาปัจจัยด้านโครงสร้างการควบคุม กวดขัน ดูแล ที่ทำให้มีผลต่อการยับยั้ง การลด การชะลอพฤติกรรมการเล่นพนันในแต่ละกลุ่มอายุของเด็กและเยาวชน เพื่อจะได้พัฒนาแนวทางในการวางแผนควบคุม กวดขัน ดูแล ที่สอดคล้องกับวัย และบริบทของแต่ละกลุ่มอายุ แทนที่จะใช้มาตรการเดียวกันทุกกลุ่ม นอกจากนี้ควรศึกษาถึงการจัดการด้านโครงสร้างที่นอกเหนือจากการควบคุม กวดขัน ดูแล โดยใช้แนวคิดในการชดเชยพฤติกรรมการพนัน เช่น การจัดกิจกรรมในสถานศึกษา และมีรายได้หรือรางวัลเพื่อชดเชยสิ่งที่คาดหวังจากการพนันของเยาวชน

3. ควรศึกษาแนวโน้มพฤติกรรมการเล่นพนันระหว่างเพศชายและเพศหญิงในระยะยาว ประกอบกับการคาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระหว่างเพศชายและ

เพศหญิงในระยะยาวและงานศึกษาผลกระทบจากการเล่นพนันโดยเปรียบเทียบระหว่างเพศ และผลกระทบต่อเนื่องสู่ปัญหาอื่น

เอกสารอ้างอิง

- กิติกร มีทรัพย์. (2551). แหล่งที่มา : <http://www.asoke.info/09Communication/> “เงินหมุนพนันบอลนับหมื่นล้าน.” 2551. ไทยโพสต์. แหล่งที่มา : <http://www.thaipost.net/index.asp?bk=thaipost&post>
- นิชาชล ลีรัตนกร. (2547). พฤติกรรมการเล่นพนันในสังคมไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ. (2546). หวยช่องบ่อนยาบ้าเศรษฐกิจนอกกฎหมายกับนโยบายสาธารณะในประเทศไทย. กรุงเทพฯ.
- ภัทรพร แจ่มใส.(2549). ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมติดการพนันของวัยรุ่นตอนปลายในกรุงเทพมหานคร. คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิต อ้วน. (2550). การวิจัยและการสืบค้นข้อมูลทางธุรกิจ. กรุงเทพฯ : พรินท์แอมมี่ (ประเทศไทย).
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2545). การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สังคีต พิริยะรังสรรค์. (2546). เศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยบ่อนการพนันการประชุมรายงานผลการวิจัยเศรษฐกิจนอกกฎหมายและนโยบายสาธารณะในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมืองคณะเศรษฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัญญา บุณนาค. (2553). “การพนันฟุตบอล.” เนชั่นสุดสัปดาห์แหล่งที่มา : www.nation.com
- สุภางค์ จันทวานิช. (2531). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสริน ปุณณะหิตานนท์. (2532). การศึกษาแนวความคิดและพฤติกรรมเกี่ยวกับการพนันของเด็ก และเยาวชน. กรุงเทพมหานคร. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2553). รายงานผลการสำรวจเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2551. สำนักสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). รายงานสำนักงานสถิติแห่งชาติ. กรุงเทพฯ.
- อมร รักษาสัตย์. (2540). การเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพฯ : สมาคมรัฐธรรมนูญเพื่อประชาชน.
- Fisher, S., (1994). “Identifying video game addiction in children and adolescents”. in Addictive Behaviours. 19, 545-553.

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

PROBLEMS AND OBSTACLES IN VILLAGE, FUND ACCOUNT IN PHITSANULOK PROVINCE

1) บุรพร กำบุญ, 2) ชลกนก โฆษิตคณิน, 3) จรินทร์ นามขาน

1) อาจารย์ประจำ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

2) อาจารย์ประจำ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

3) อาจารย์ประจำ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

1) Buraporn Kumboon, 2) Chonkanok Kositkanin, 3) Jarinthon Namkhan

1) Lecturer, Faculty of Accountancy Bangkokthonburi University

2) Lecturer, Faculty of Accountancy Bangkokthonburi University

3) Lecturer, Faculty of Accountancy Bangkokthonburi University

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในเขต อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดพิษณุโลก 4) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีของผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านกับคุณลักษณะส่วนบุคคล โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในแต่ละชุมชนของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 173 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 1 คน รวมเป็นประชากรทั้งสิ้น 173 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 120 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการของทาร์โร ยามาเน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95.00 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, F-test (one way anova) และ chi-square โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการหมู่บ้านที่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36-45 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพและไม่ได้ศึกษาสาขาวิชาบัญชีและบริหาร ปฏิบัติงานตำแหน่งผู้จัดทำบัญชีเป็นระยะเวลามากกว่า 1-3 ปี และการจัดทำบัญชีจะมีการจดบันทึกบัญชีด้วยมือเป็นส่วนใหญ่ โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรู้ความสามารถระดับปัญหาและอุปสรรคโดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีอย่างถูกต้องครบถ้วน ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชีระดับปัญหาและอุปสรรคโดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ การบันทึกรายการบัญชีจากสมุดรายวันทั่วไปผ่านบัญชีไปยังสมุดบัญชีแยกประเภท ด้านความร่วมมือและประสานงานระดับปัญหาและอุปสรรคโดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ความร่วมมือในการให้ข้อมูลทางบัญชีของประธานหมู่บ้าน และด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานระดับปัญหาและอุปสรรคโดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ความสะดวกและง่ายในการปฏิบัติงาน เนื่องจากผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีความชำนาญในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาต่างกันให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาทุกด้านแตกต่างกัน ผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านที่จบสาขาวิชาบริหารมีปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีด้านความรู้ความสามารถ ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชีและด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานมากกว่าผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านที่จบสาขาวิชาบัญชี ส่วนประเด็นปัญหาด้านความร่วมมือและประสานงานผู้จัดทำบัญชีที่มีสาขาวิชาต่างกันมีประเด็นปัญหาที่ไม่แตกต่างกัน และผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบและประสบการณ์ทำงานมีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

คำสำคัญ : ปัญหาและอุปสรรค บัญชีเงินกองทุนหมู่บ้าน

ABSTRACT

The quantitative research of problems and obstacles on village fund administration in MuangPhitsanulok aims 1) to study on the preparation condition on village fund administration in MuangPhitsanulok 2) to study on problems and obstacles on village fund administration in MuangPhitsanulok 3) to study on the relationship between personal characteristics and problems and obstacles on village fund administration in MuangPhitsanulok 4) to compare on the differentiation between accountants' problems and obstacles on village fund administration and personal characteristics. The 173 populations were village fund accountants, selected 1 accountant from each village of 1 person per 1 village in MuangPhitsanulok. The 120 samples, randomized by Taro Yamane sample size at the reliability score at 95.00%, were village fund accountants in MuangPhitsanulok. The instrument was questionnaires. The statistical procedures employed to examine the data were Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, t-test, F-test (One Way ANOVA), Chi-square at statistical significant different at level 0.05, Pearson Correlation Coefficient.

The results showed that most village fund accounts were female and represent as the village committee, age 36–45 years, Vocational Education graduated and not major in accounting and administration, positioning as accountants for over 1–3 years, performed the accounting on taking account with manual. Problems and obstacles on village fund administration indicated at high level on overall aspects. To consider at each aspect found that upon the knowledge aspect indicated on problems and obstacles at high level which can be indicated on the first aspect of knowledge of well-performed on accounting preparation accuracy. Upon the documentary and methodology indicated on problems and obstacles at high level which can be indicated on the first aspect of accounting daily report entries to ledger accounts. Upon the cooperation and coordination indicated on problems and obstacles at high level which can be indicated on the first aspect of providing accounting information to village chairman. Upon the operational instrument indicated on problems and obstacles at high level which can be indicated on the first aspect of convenience and simplicity on operational because most of village fund accountants do not have the expertise on computer processing.

The hypothesis test found that the differentiation on village fund accountants' education performed that the problem were significant different. Village fund accountants who graduated with business major performed their problem and obstacle on knowledge, ability, documentary, accounting methodology, instrument than village fund accountants who graduated with accounting major. Upon the cooperation and

coordination found that the differentiation on accountants who graduated with different major performed that their problem were not significant different. The differentiation on village fund accountants' duration of experience performed that their different aspect point of view were statistical significant different at level 0.05 Upon the education, subject major and working experience were related to problem and obstacle on village fund administration at statistical significant different at level 0.01

Keyword : Problems and obstacles , village fund account

บทนำ

เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนที่ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบ และบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพและเสริมความเข้มแข็งด้านสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนจะเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต โครงสร้างระบบการบริหารจัดการกองทุน ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ในระดับชาติจนถึงระดับหมู่บ้านและชุมชนเมืองรวมทั้งกำหนดแนวทางการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน การควบคุมการใช้จ่ายเงินและการรายงานผลตลอดจนรายงานการตรวจสอบ กำกับดูแลและการมีส่วนร่วมของประชาชน และสมาชิกของกองทุนเพื่อให้การบริหารกองทุนมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใสและบรรลุวัตถุประสงค์

สรุปได้ว่าเงินกองทุนหมู่บ้านหมายถึง เงินกองทุนที่รัฐบาลจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้แก่หมู่บ้านหรือชุมชนเมืองแห่งละ 1,000,000 บาท เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการลงทุนสร้างงาน สร้างอาชีพ เสริมสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในชุมชนและวิสาหกิจขนาดเล็กในครัวเรือน เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้แก่กองทุนหมู่บ้านไม่ได้เป็นเงินให้เปล่าแต่เป็นเงินที่มีลักษณะเงินทุนหมุนเวียนเป็นเงินทุนของหมู่บ้านให้สมาชิกกู้เงินไปเพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ แล้วต้องคืนเงินที่กู้ไปให้แก่กองทุน แนวทางและหลักการสำคัญของกองทุน คือ ให้ชาวบ้านคิดเองทำเองโดยภาครัฐฯมีหน้าที่วางกรอบนโยบายหลักเกณฑ์สำคัญ รวมทั้งให้คำปรึกษาและคำแนะนำทางวิชาการเท่านั้น ซึ่งกองทุนหมู่บ้านที่ตั้งขึ้นโดยพิจารณาจากกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการผลิตในชุมชน

กองทุนหมู่บ้านบริหารงานโดยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจำนวนไม่น้อยกว่า 9 คน แต่ไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วยกรรมการซึ่งมาจากการคัดเลือกระหว่างสมาชิกด้วยกันตามระเบียบ ที่คณะกรรมการกำหนด โดยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีอำนาจหน้าที่บริหารจัดการกองทุนตรวจสอบ กำกับ ดูแล ออกระเบียบข้อบังคับ หลักเกณฑ์หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุน รับสมัครสมาชิก และจัดทำทะเบียนสมาชิก จัดทำบัญชีและรายงานทางการเงินอย่างถูกต้อง คณะกรรมการที่เป็นผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านจักต้องมีความรู้ความสามารถทางด้านบัญชี อีกทั้งคณะกรรมการจะต้องส่งมอบเงินที่ได้รับการจัดสรรดอกผล ผลตอบแทน หรือรายได้ที่เกิดขึ้นจากเงินที่ได้รับการจัดสรรจากคณะกรรมการคืนให้แก่กองทุนให้ครบเต็มจำนวน เป็นต้น

จากการสำรวจการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านหลายแห่งในจังหวัดพิษณุโลกยังขาดการวางแผนการดำเนินงาน การควบคุมภายในที่ดีและการบันทึกบัญชี ที่ถูกต้องเหมาะสม ทำให้ขาดข้อมูลที่สามารถนำไปใช้เพื่อการบริหารและจัดการในหมู่บ้าน จากปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยผลที่ได้จากการวิจัยจะนำไปวางแผนเพื่อพัฒนาให้การจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้าน จังหวัดพิษณุโลก ให้มีความถูกต้องเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดพิษณุโลก

4. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีของผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านกับคุณลักษณะส่วนบุคคล

วิธีการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาและอุปสรรคการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถของผู้จัดทำบัญชี ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชี ด้านความร่วมมือและประสานงาน ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษาเฉพาะบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ คุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวแปรตาม คือ ปัญหาและอุปสรรคการจัดทำบัญชี ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถของผู้จัดทำบัญชี ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชี ด้านความร่วมมือและประสานงาน ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในแต่ละชุมชนของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกจำนวน 173 คน (www.wikipedia.org)

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 120 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่ม

ตัวอย่างตามวิธีการของทาร์ยามาเน่ โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95.00

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบ

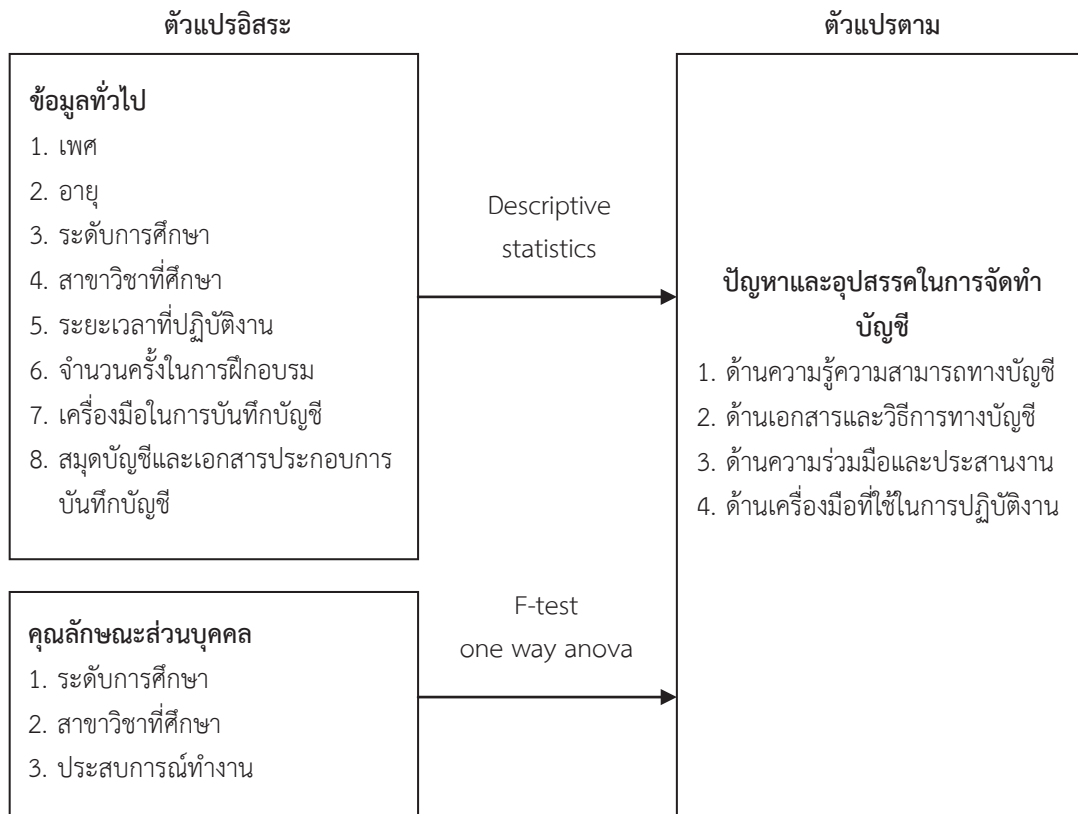
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสภาพทั่วไปของการจัดทำบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิด จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน การฝึกอบรม จำนวนครั้งที่ฝึกอบรม เครื่องมือการบันทึกบัญชี สมุดบัญชีและเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

ตอนที่ 3 เป็นคำถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ได้แก่

ปัญหาด้านความรู้ความสามารถของผู้จัดทำบัญชี ปัญหาด้านเอกสารและวิธีการบัญชี ปัญหาด้านความร่วมมือและการประสานงาน ปัญหาด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)
  - 1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)
  - 1.3 ร้อยละ (Percentage)
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
  - 2.1 ค่าสัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlations)
  - 2.2 t-test, F-test (one way anova) และ chi-square

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยผลการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เป็นกรรมการของหมู่บ้านคิดเป็นร้อยละ 84.17 เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายคิดเป็นร้อยละ 79.17 มีอายุระหว่าง 36-45 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.33 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 55.00 และส่วนใหญ่ไม่ได้จบสาขาวิชาบัญชีและสาขาวิชาบริหารมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 46.67

2. ข้อมูลสภาพทั่วไปของการจัดทำบัญชี ผลการวิจัยพบว่า ผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานตำแหน่งผู้จัดทำบัญชีเป็นระยะเวลามากกว่า 1-3 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 ไม่เคยผ่านการฝึกอบรมการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้าน มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 63.33 ส่วนคนที่เคยผ่านการฝึกอบรมการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้าน ได้รับการฝึกอบรมไม่เกิน 1 ครั้ง/ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และส่วนใหญ่มีการบันทึกบัญชีด้วยมือมากที่สุด

คิดเป็นร้อยละ 56.67 มีสมุดบัญชีและเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ดังนี้ สมุดเงินสด สมุดบันทึกรายการทั่วไป สมุดบัญชีย่อยลูกหนี้และใบเสร็จรับเงิน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือสมุดบัญชีเจ้าหนี้ คิดเป็นร้อยละ 19.17 และมีสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.50

3. ผู้จัดทำบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้านผู้จัดทำบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความรู้ความสามารถ ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชี ด้านความร่วมมือและประสานงาน และด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรู้ความสามารถระดับปัญหาและอุปสรรคโดยรวมอยู่ในระดับมาก อันดับแรกคือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีอย่างถูกต้องครบถ้วน ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชีระดับปัญหาและอุปสรรคโดยรวมอยู่ในระดับมาก

อันดับแรก คือ การบันทึกรายการบัญชีจากสมุดรายวันทั่วไปผ่านบัญชีไปยังสมุดบัญชีแยกประเภท ด้านความร่วมมือและประสานงานระดับปัญหาและอุปสรรคโดยรวมอยู่ในระดับมาก อันดับแรก คือ ความร่วมมือในการให้ข้อมูลทางบัญชีของประธานหมู่บ้าน และด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานระดับปัญหาและอุปสรรคโดยรวมอยู่ในระดับมาก อันดับแรก คือ ความสะดวกและง่ายในการปฏิบัติงาน เนื่องจากผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีความชำนาญในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ผู้จัดทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาต่างกันให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ผู้จัดทำบัญชีที่มีสาขาวิชาที่จบต่างกันมีระดับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านที่จบสาขาวิชาบริหารมีปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีด้านความรู้ความสามารถ ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชีและด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานมากกว่าผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านที่จบสาขาวิชาบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประเด็นปัญหาด้านความร่วมมือและประสานงานผู้จัดทำบัญชีที่มีสาขาวิชาต่างกันมีประเด็นปัญหาที่ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ผู้จัดทำบัญชีที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีระดับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกันผลการวิจัยพบว่า ผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 4 ระดับการศึกษาของผู้จัดทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของผู้จัดทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในจังหวัด

พิษณุโลก เนื่องจากมีค่า Sig (2-tailed) ที่คำนวณได้น้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ 0.01

สมมติฐานที่ 5 สาขาวิชาที่จบของผู้จัดทำบัญชี มีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า สาขาวิชาที่ผู้จัดทำบัญชีศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดพิษณุโลก เนื่องจากมีค่า Sig (2-tailed) ที่คำนวณได้น้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ 0.01

สมมติฐานที่ 6 ประสบการณ์ในการทำงาน ของผู้จัดทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรค ในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า ประสบการณ์ในการทำงาน มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดพิษณุโลก เนื่องจาก มีค่า Sig (2-tailed) ที่คำนวณได้น้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ 0.01

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยเห็นว่า มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผู้จัดทำบัญชี ที่มีระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบต่างกันจะมีปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกันเนื่องจากผู้จัดทำบัญชีที่ไม่ได้ มีความรู้ทางด้านบัญชีจะพบปัญหาเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานเอกสารที่ใช้ในการประกอบการบันทึกบัญชีและการบันทึกรายการบัญชีจากสมุดรายวันทั่วไปผ่านบัญชีไปยังสมุดบัญชีแยกประเภทมากกว่าผู้จัดทำบัญชี ที่มีความรู้ทางด้านบัญชี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัดดา รัตนานนท์ (2548) ที่ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาสำหรับระบบบัญชีของวัดไทย ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่า ผู้จัดทำบัญชีส่วนใหญ่ขาดความรู้ด้านบัญชี ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นขัดกับแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่จะต้องประกอบด้วยความรู้ จรรยาบรรณ ทักษะความเป็นมืออาชีพและประสบการณ์ในการทำงานและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญชนก ห่านนิมิตกุลชัย (2556) ที่ศึกษา แนวปฏิบัติและปัญหาในการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสกลนคร ซึ่งพบว่า ผู้ทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนขาดทักษะความรู้พื้นฐานด้านการ

บัญชีส่งผลให้การรายงานทางการเงินผิดพลาด ดังนั้นควรมีการจัดตั้งศูนย์อบรม ให้ความรู้แก่ผู้จัดทำบัญชี

2. ผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาทุกด้านไม่แตกต่างกันต่างจากผลงานวิจัยของ อลิษา เรื่องบุญญา (2554) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของผู้ทำบัญชีสถานบริการภาครัฐ ในกระทรวงสาธารณสุข จังหวัดปทุมธานี ซึ่งพบว่าประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกันทำให้มีปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีกับปัญหาในการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้างแตกต่างกัน

3. ประสบการณ์ในการทำงานมีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิญา วิเศษสิงห์ (2556) ที่ศึกษาการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ที่กล่าวว่าปัญหาในการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คือ ผู้จัดทำบัญชีเป็นพนักงานเข้ามาใหม่และมีบ่อยครั้งในแต่ละเดือน อาจไม่เข้าใจในระบบงานดีพอ จึงเกิดการจัดทำบัญชีผิดพลาดไปบ้าง

4. ระดับการศึกษาและสาขาวิชาที่จบมีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรีย์ อ้นวิวัฒน์ (2554) ที่ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราชที่กล่าวว่าระดับการศึกษาและสาขาวิชาที่ผู้จัดทำบัญชีศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนั้น ภาครัฐควร

ให้การสนับสนุนการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนที่ถูกต้องแก่ผู้จัดทำบัญชีโดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งควรมีการจัดฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มความรู้แก่ผู้จัดทำบัญชี

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากผลการวิจัย มีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านของชุมชนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถของผู้จัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้าน ภาครัฐบาลควรให้การสนับสนุนการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านที่ถูกต้องแก่ผู้จัดทำบัญชีโดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งควรมีการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถแก่ผู้จัดทำบัญชี
2. ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชี ซึ่งมีเอกสารเป็นจำนวนมากทำให้เกิดความสับสนแก่ผู้จัดทำบัญชี หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรที่จะนำเสนอรูปแบบของบัญชีสำหรับการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจเพื่อให้ผู้จัดทำบัญชีเข้าใจและบันทึกบัญชีได้อย่างถูกต้องครบถ้วน

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งต่อไป

ในการศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ดังนั้นในการศึกษาคั้งต่อไปควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญชนก ท่านนิมิตกุลชัย. (2556). แนวปฏิบัติและปัญหาในการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสกลนคร. งานวิจัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร.
- ฉัตรรัชดา วิโรจน์รัตน์. (2554). ความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดกาฬสินธุ์. งานวิจัย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์.
- ชนัญญา ลินชื่น. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความสามารถ ด้านการบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับคุณภาพการสอบบัญชี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัตตา รัตนานนท์. (2548). ปัญหาและทางแก้ปัญหาลำหรับระบบบัญชีของวัดไทยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชัยนรินทร์ วีระสถาวณิษฐ์ และคณะ. “International Education Standards” (IES), ในสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. 1 (4) : 1; มกราคม, 2548.
- ประนอม คำผา. (2549). สภาพปัญหาทางด้านการบัญชีของสถานประกอบการประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. งานวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- ทับทิม แห่งคำ. (2547). ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านตำบลปะอาว อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี. งานวิจัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มยุรี บุญโต. (2553). การจัดทำบัญชีธุรกิจชุมชนในจังหวัดอุทัยธานี. งานวิจัยคณะวิทยาการจัดการ. การบัญชีบริหาร. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วัชร อ้นวิวัฒน์. (2554). ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุรศักดิ์ ชัยรัมย์. (2547). ศึกษาการบริหารจัดการเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์. งานวิจัย. มหาวิทยาลัยสารคาม.
- อภิญา วิเศษสิงห์. (2556). การจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. งานวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- อสิณา เรืองบุญมา. (2554). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของผู้ทำบัญชีสถานบริการภาครัฐในกระทรวงสาธารณสุข จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

การพัฒนาระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสนับสนุนการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนของ ตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

THE DEVELOPMENT OF ELECTRONIC COMMERCE SYSTEM TO SUPPORT THE DISTRIBUTION OF COMMUNITY PRODUCT, UTHAI, PHRANAKHON SI AYUTTHAYA

ชุตินา นิ่มนวล

อาจารย์ประจำสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

CHUTIMA NIMNUAL

Faculty of Management Science Business Computer Programs Ayutthaya Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากระบวนการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน 2) เพื่อออกแบบและพัฒนาระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์สนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน ของตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการติดตามสถานการณ์การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลสามบัณฑิต เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภออุทัย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เจ้าหน้าที่อุตสาหกรรมจังหวัดพาณิชย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และผู้ประกอบการกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลการวิจัยพบว่า จากการดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสนับสนุนการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน ของตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปและกระบวนการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

- กระบวนการจัดจำหน่าย เป็นการขายเอง สถานที่จำหน่าย กลุ่มจัดจำหน่ายทั่วไป ณ ที่ทำการกลุ่มบ้านลาดสาธิต ตำบลสามบัณฑิต ส่งตามร้านค้าชุมชน ร้านค้า OTOP ที่ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งที่ใกล้เคียงและมีผู้มารับไปจำหน่ายตลาดอื่น ๆ หลายแห่ง เช่น ตลาดในกรุงเทพฯ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและใกล้เคียง รวมทั้งออกงานที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจัดขึ้น เช่น งานมรดกโลก งาน OTOP ของพัฒนาชุมชน เป็นต้น กลุ่มอยู่ในระหว่างการขอรับมาตรฐานอาหารและยา และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

- รูปแบบการจำหน่าย จำหน่ายปลีกและส่ง การจำหน่ายส่วนใหญ่ลูกค้ามาซื้อและรับของด้วยตนเอง โทรศัพท์มาสั่งและมารับของเองลูกค้าผู้ซื้อส่วนใหญ่เป็นผู้ขายปลีก และผู้บริโภครวมไป

- ปัญหาที่ชุมชนต้องการปรับปรุงมากที่สุด ขณะนี้คือการทำโรงเรือนเพื่อรองรับการประเมินมาตรฐานอาหารและยา การจัดจำหน่ายทางเว็บไซต์ รวมทั้งด้านเงินทุน และต้องการให้ชุมชนท้องถิ่นช่วยสนับสนุนร่วมกับการจัดท่องเที่ยวในชุมชน

2. การพัฒนาและออกแบบระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเพิ่มช่องทางการขายและบริการให้กับชุมชนตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำเว็บไซต์เพื่อจัดจำหน่าย กลุ่มเห็นด้วยและยินดีระดับมากที่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จะสนับสนุนการจำหน่ายทางเว็บไซต์ และคาดว่าจะทำให้มียอดขายเพิ่มขึ้นมาก เพราะกลุ่มมีความพร้อมมีความชำนาญในการผลิต และผลิตได้จำนวนมากตลอดปี

คำสำคัญ : การพัฒนาระบบ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์ชุมชน

Abstract

This research aimed to study the process of distribution of community product, to design and development the electronic commerce system to support community product Sambundit, Uthai, Phranakhon Si Ayutthaya. The data were gathered by interview, observations and monitoring the distribution of the community products from related party included assistant community development officer of sambundit subdistrict administrative organization, assistant community development officer of Uthai, assistant community development officer of Phranakhon Si Ayutthaya, provincial industry officer of Phranakhon Si Ayutthaya and entrepreneurship of community product.

The distribution process was made and sold by themselves. It was available in all area such as community store at Ladsalee, Sambundit, community shop, OTOP store at city hall Phranakhon Si Ayutthaya and other retail stores in the Ayutthaya world Heritage fair. The community was in the process of making the standard of Food and Drug Administration and standard of community product in both wholesale and retail store. Most of customers offered to pick up and received the products by themselves but the order was ordered via phone. Most of the customer perceived that the standard was important in terms of Food and Drug Administration, sale via internet, investment and community to support tourism in the community.

The opinion about created the website for sale and distribution the product, the community were welcome Phranakhon Si Ayatthaya Rajabhat University to support about website as the expectation that the sale would rise up in terms of professional production for year round. Therefor this research has developed the electronic commerce under the website of community product of Sambundit, Uthai, Phranakhon Si Ayutthaya.

Keyword : Development System, E-commerce, Community Product

บทนำ

จากสภาวะการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เข้ามามีบทบาท ต่อการใช้งานในชีวิตประจำวันมากขึ้น ผลิตภัณฑ์ OTOPT ที่เกิดขึ้นในแต่ละจังหวัดนั้นเป็นการส่งเสริมภูมิปัญญา ในกลุ่มชนชนและท้องถิ่นนั้น ทำให้มีรายได้จากการขายและผลิตภัณฑ์ เป็นการส่งเสริมโอกาสทางการค้า ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ก็เช่นกัน แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ การตลาด การขาย และการเผยแพร่สินค้าให้คนอื่น ๆ ได้รู้จัก รวมทั้งเผยแพร่ไปยังทั่วประเทศและต่างประเทศนั้นมีโอกาสน้อย ต้องอาศัยการจัดแสดงสินค้าและส่งเสริมการตลาดผ่านหน่วยงานภาครัฐ เช่น OTOPT ของดีแต่ละจังหวัด รวมทั้งการออกร้านและค่าใช้จ่ายในการเดินทางแต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายสูง กำไรที่ได้จากการขายนั้นอาจจะไม่คุ้มกับค่าเดินทาง รวมทั้งค่าเสียหายต่าง ๆ จึงได้

เล็งเห็นช่องทางการขาย การเผยแพร่ การชำระเงิน รวมทั้งการทำตลาดบนอินเทอร์เน็ตที่เรียกว่า E-commerce เป็นวิธีการจะทำให้ธุรกิจของตน เป็นที่รู้จักได้ทั่วโลก เพื่อให้สามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้อีก ทั้งเป็นช่องทางในการพัฒนาและขยายช่องทางการตลาดเพื่อหากลุ่มลูกค้าใหม่ ๆ และอำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มลูกค้าเดิมที่มีอยู่ได้ (ศูนย์พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์. 2546)

ยุคปัจจุบันการดำเนินธุรกิจมีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นับตั้งแต่เทคโนโลยีทางการสื่อสารเข้ามามีบทบาทในชีวิตของมนุษย์มากขึ้น รวมถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้บริโภค ลักษณะความต้องการของตลาดมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก รวมถึงโครงสร้างทางการดำเนินงาน และการแข่งขันในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ล้วนแต่ทวีความ

ซับซ้อนมากขึ้น องค์กรธุรกิจต่าง ๆ จึงต้อง มีการปรับตัว เพื่อ ความอยู่รอดท่ามกลางกระแสความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นจาก อิทธิพลของธุรกิจในยุคดิจิทัล ดังกล่าว กลยุทธ์ในการบริหาร และการแข่งขันเพื่อความสำเร็จในระยะยาว ย่อมต้องการ แนวความคิด ในรูปแบบใหม่ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนในวงการ ธุรกิจจากอดีตถึงปัจจุบัน ดังนั้น การพัฒนากลยุทธ์จึงจำเป็นต้อง นำเอาปัจจัยต่าง ๆ ทางเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่เข้ามา มีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างมาก กลไกการค้าเงินธุรกิจ รูปแบบใหม่ที่รู้จักกันในนามพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ได้กลายเป็น ส่วนสำคัญในการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันและอนาคต รวมไปถึงการค้าขายบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งอำนวยความสะดวก ต่อผู้ซื้อและผู้ขายได้เป็นอย่างมาก เช่น การแสดง รายการสินค้า การค้นหาสินค้า การสั่งซื้อสินค้า หรือการ ชำระเงิน และปัจจุบันบริษัทห้างร้านต่าง ๆ ได้สร้างเว็บไซต์ เพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าของตนเอง เพื่อเพิ่มช่องทางการ จัดจำหน่ายสินค้ามากขึ้นทุกวัน การพัฒนาระบบพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นช่องทางในการจำหน่ายสินค้าและ บริการข้อมูลของผลิตภัณฑ์ชุมชน สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วนด้วยกัน คือ ส่วนหน้าร้านซึ่งเป็นส่วนที่ติดต่อกับลูกค้าหรือ ผู้เยี่ยมชม สามารถค้นหาหรือแสดงข้อมูลของสินค้าผลิตภัณฑ์ รายละเอียดของสินค้า ราคา สถานที่ติดต่อ ส่วนหลังร้าน ซึ่งเป็นส่วนที่ติดต่อกับผู้ดูแลระบบและสมาชิก เพื่อจัดการกับ ข้อมูลไม่ว่าจะเป็นการเพิ่ม แก้ไขและลบข้อมูลในระบบได้ (พิทยา การเร็ว, 2552)

เนื่องมาจากอัตราการเติบโตของการใช้อินเทอร์เน็ต และการเพิ่มขึ้นของเว็บไซต์ทางธุรกิจที่มีอย่างต่อเนื่อง ทำให้ การประกอบธุรกิจโดยเฉพาะธุรกิจบนอินเทอร์เน็ตเป็นช่อง ทางการตลาดขนาดใหญ่ของโลกไร้พรมแดนที่สามารถเข้าถึง กลุ่มผู้บริโภคเป้าหมายได้โดยตรงอย่างรวดเร็ว ไร้อัด จำกัดของเรื่องเวลาและสถานที่ การแข่งขันทางการค้าเสรี และระหว่างประเทศที่ต้องแข่งขันและชิงความได้เปรียบกัน ที่ “ความเร็ว” ทั้งการนำเสนอสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีความสำคัญอย่างยิ่งในสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ พาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการประกอบธุรกิจในปัจจุบัน และได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Commerce) หรืออีคอมเมิร์ซ (E-Commerce) เริ่มขึ้นเมื่อประมาณต้น ทศวรรษที่ 1970 โดยเริ่มจากการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

ระหว่างหน่วยงาน และในช่วงเริ่มต้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่จะเป็นบริษัทใหญ่ ๆ เท่านั้น บริษัทเล็ก ๆ มีจำนวน ไม่มากนัก ต่อมาเมื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data Interchange-EDI) ได้แพร่หลายขึ้น ประกอบกับคอมพิวเตอร์พีซีได้มีการขยายเพิ่มอย่างรวดเร็ว พร้อมกับการพัฒนาด้านอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ ทำให้ หน่วยงานและบุคคลต่าง ๆ ได้ใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น ใน ปัจจุบันพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ได้ครอบคลุมธุรกรรมหลาย ประเภท เช่น การโฆษณา การซื้อขายสินค้า การซื้อหุ้น การทำงาน การประมูล และการให้บริการลูกค้า

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและพัฒนา ระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสนับสนุน การจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่าย การติดต่อ สื่อสาร และการอำนวยความสะดวกในการซื้อขายสินค้า ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้ผู้ซื้อและผู้ขายสินค้า มีความสะดวกและรวดเร็วในการทำธุรกรรมระหว่างกัน มากขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ชุมชนของตำบลสามบัณฑิต ของอำเภออุทัย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อออกแบบและพัฒนาระบบพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์สนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชนของตำบล สามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนของตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ โดยเป็นวิจัยสำรวจค้นหาความต้องการ ของชุมชนเกี่ยวกับการ จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์และทำการพัฒนาและออกแบบ เว็บไซต์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ ดำเนินการวิจัยโดยอาศัยวิธีการวิจัย เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิง ปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อศึกษากระบวนการจัด

จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน ของตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเพื่อพัฒนาระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการติดตามสถานการณ์การจัดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ชุมชนตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ องค์กรการบริหารส่วนตำบลสามบัณฑิต เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภออุทัย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัด เจ้าหน้าที่อุตสาหกรรมจังหวัด พาณิชย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และผู้ประกอบการกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 8 คน และการสัมภาษณ์ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนส่วนกลางของจังหวัดจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งตั้งอยู่ในสถานที่ของศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนแหล่งที่มาของข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินเว็บไซต์ที่พัฒนาขึ้น โดยนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการศึกษา เอกสาร ตำรา บทความ เอกสารการประชุมสัมมนา งานวิจัย สัมภาษณ์ แบบสอบถาม ตลอดจนข้อมูลวิชาการทางอินเทอร์เน็ตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม การสังเกต การร่วมประชุม และจากการติดตามการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนในพื้นที่ ตลอดจนเอกสารของกลุ่มชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำมาตรวจสอบความถูกต้อง และจำแนกตามกลุ่มข้อมูล เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ให้สมบูรณ์ทุกประเด็น

2.2 นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ ตามขอบเขตของการวิจัย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเว็บไซต์สนับสนุนการจัดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ชุมชนตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งอาศัยความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3 ตรวจสอบทวนข้อมูล ทบทวนโครงสร้างเว็บไซต์อีกครั้ง พร้อมรับคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อรวบรวมและสรุป ข้อเสนอแนะ จากนั้นทำการประมวลสังเคราะห์ เพื่อให้ได้รูปแบบระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่สมบูรณ์และใช้งานได้จริง

เครื่องมือในการวิจัย

1. เนื่องจากวิจัยนี้อาศัยวิธีการเชิงคุณภาพร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ประกอบคือ แบบสัมภาษณ์ ประกอบการประชุมร่วมกับหน่วยงานพัฒนาชุมชน และแบบสอบถามหลังการทดลองใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสัมภาษณ์ เน้นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นการ แต่เน้นจุดมุ่งหมายตามกรอบวัตถุประสงค์ สัมภาษณ์แบบไม่จำกัดคำตอบ แต่เจาะจงหัวข้อ จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยเลือกแบบเจาะจงจากองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2. การสังเกต ใช้การสังเกตทั้งแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การทดลองใช้ระบบ และการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีการขยายผลไปสู่กลุ่มชุมชนอื่น ๆ

3. แบบสอบถาม เป็นแบบปลายปิดและเติมข้อความหรือความเห็น เพื่อนำมาประกอบการประเมินการใช้เว็บไซต์ และหาข้อสรุปวิธีการปรับปรุงต่อเนื่อง โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นผู้ประเมินเว็บไซต์

4. การสรุปผลการดำเนินงาน จัดประชุมร่วมกับกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนทั้ง 4 กลุ่ม ที่ตอบรับนำผลิตภัณฑ์ขึ้นเว็บไซต์ เพื่อทดลองการใช้เว็บไซต์ระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่สนับสนุนการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน เสนอปัญหา และเสนอแนะเพื่อแก้ไข โดยผู้วิจัยจะรับเป็นที่เล็งดูแลเว็บไซต์

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ทำการวิจัยทั้งภาคสนามและภาคเอกสารโดยมุ่งเน้นสำรวจข้อมูลผลิตภัณฑ์ชุมชน อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งข้อมูลประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน กระบวนการจัดจำหน่ายและสภาพปัญหาต่าง ๆ เพื่อแสวงหารูปแบบการจัดจำหน่ายด้านระบบพาณิชย์ โดยเป็นความร่วมมือของคณะผู้วิจัยคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และองค์การบริหารส่วนตำบลสามบัณฑิต และพัฒนาชุมชนอำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร่วมกันรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ตลอดจนการร่วมประชุมสังเกตการณ์ร่วมกับการจัดประชุมประจำเดือนของพัฒนาชุมชนจังหวัด เก็บข้อมูลด้านการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับผู้ให้ข้อมูลหลักที่เลือกแบบ

เจาะจง ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องมีส่วนได้ส่วนเสียของกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบพาณิชย์โดยสามารถสรุปข้อมูลและจำแนกข้อมูลกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนได้ตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มขนมไทยกระยาสารท ผู้นำกลุ่ม คือ นางสำนึก ยังบริบูรณ์ มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี กลุ่มนี้เดิมเป็นกลุ่มอาหารคาวหวาน แต่ผลิตภัณฑ์โดดเด่น คือ กระยาสารท ที่มีรสชาติดี ได้รับการยอมรับเป็นผลิตภัณฑ์ ของตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และผู้นำกลุ่มได้รับยกย่องเป็นภูมิปัญญาประจำตำบลอีกด้วย ผลิตภัณฑ์กระยาสารทของกลุ่มนี้ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าทั้งด้านอาหาร โภชนาการและคุณค่าทางประเพณีวัฒนธรรม รวมทั้งมีความเหมาะสมที่จะจัดจำหน่ายทางอินเทอร์เน็ต เพราะสามารถทำได้ปริมาณมากเก็บไว้ได้นาน ราคาเหมาะสม มีหลายขนาดหลายรูปแบบให้ลูกค้ามีโอกาสเลือกราคา ไม่สูง สอดคล้องตามภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน

- ลักษณะของกลุ่มเป็นกลุ่มผู้ประกอบการชุมชน ที่ให้ความร่วมมือกับองค์กร/หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนหลายแห่ง หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนส่วนมากจะเป็นการพัฒนาชุมชนอำเภออุทัย อุตสาหกรรมจังหวัด พัฒนาชุมชนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบลสามบัณฑิต และร้านค้าที่เป็นเครือข่ายอย่างไม่เป็นทางการ ที่สำคัญเคยร่วมมือกับคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ทั้งโครงการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่โครงการยุทธศาสตร์ของ องค์กรบริหารส่วนตำบลสามบัณฑิต ทำให้มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกว้างขวาง

- กระบวนการจัดจำหน่ายเป็นการขายเอง สถานที่จำหน่ายกลุ่มทั่วไปจำหน่าย ณ ที่ทำการกลุ่มบ้านลาดสาธิต ตำบลสามบัณฑิต ส่งตามร้านค้าชุมชน ร้านค้า OTOP ที่ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งที่ใกล้เคียงและมีผู้มารับไปจำหน่ายตลาดอื่นๆ หลายแห่ง เช่น ตลาดในกรุงเทพฯ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและใกล้เคียง รวมทั้งออกงานที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจัดขึ้น เช่น งานมรดกโลก งาน OTOP ของพัฒนาชุมชน เป็นต้น กลุ่มอยู่ในระหว่างการขอรับมาตรฐานอาหารและยา และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

- รูปแบบการจำหน่ายปลีกและส่ง การจำหน่ายส่วนใหญ่ลูกค้ามาซื้อและรับของด้วยตนเอง โทรศัพท์มาสั่ง และมารับของเองลูกค้าผู้ซื้อ ส่วนใหญ่เป็นผู้ชายปลีก และผู้บริโภครวมไป

- ปัญหาที่ชุมชนต้องการปรับปรุงมากที่สุด ขณะนี้คือ การทำโรงเรือนเพื่อรองรับการประเมินมาตรฐานอาหารและยา การจัดจำหน่ายทางเว็บไซต์ รวมทั้งด้านเงินทุน และต้องการให้ชุมชนท้องถิ่นช่วยสนับสนุนร่วมกับการจัดท่องเที่ยวในชุมชน

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำเว็บไซต์ เพื่อจัดจำหน่าย กลุ่มเห็นด้วยและยินดีระดับมาก ทีมมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จะสนับสนุนการจัดจำหน่ายทางเว็บไซต์ และคาดว่าจะทำให้มียอดขายเพิ่มขึ้นมาก เพราะกลุ่มมีความพร้อมมีความชำนาญ ในการผลิตและผลิตได้จำนวนมากตลอดปี

2. กลุ่มสับปะรดผ้าประดิษฐ์จากผ้าลายไทย ผู้นำกลุ่ม คือ นางกฤษณา บัวหลาด มีประสบการณ์ 5-6 ปี ดำเนินงานอยู่ในศูนย์เด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลสามบัณฑิต ซึ่งได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากองค์การบริหารส่วนตำบล และพัฒนาชุมชนอำเภออุทัย มีความเป็นมาจากภูมิปัญญาที่มองเห็นว่าผ้าถุงลายไทย มีลายคล้ายตาสับปะรด จึงเกิดความคิดนำมาประดิษฐ์เป็นดอกสับปะรด ปรากฏว่าสวยงามได้รับการยอมรับมากขึ้นเรื่อย ๆ และเป็นผลิตภัณฑ์ของตำบล

- ลักษณะของกลุ่มเป็นการรวมตัวของชุมชน และครูในศูนย์เด็กเล็กของตำบล และเป็นกลุ่ม OTOP สามารถส่งเข้ารับการคัดสรรระดับดาวอีกด้วย ได้รับการสนับสนุนจากทั้งอำเภอและจังหวัด และที่สำคัญได้รับการยอมรับด้านภูมิปัญญาโดยวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จัดเป็นภูมิปัญญาประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

- กระบวนการจัดจำหน่าย มีทั้งขายปลีก และรับคำสั่งซื้อจากผู้บริโภค โดยเฉพาะสำนักงานหนาราชการซื้อหาไปเป็นของฝากของที่ระลึกอย่างกว้างขวาง จัดจำหน่ายในศูนย์ราชการและออกร้านในงานประเพณีงานประจำปี งานมรดกโลก และเมืองทองธานี

- รูปแบบจำเพาะ จำหน่ายปลีก และรับสั่งทำเพื่อจะเป็นผลิตภัณฑ์ทำด้วยมือทุกชิ้นตอนไม่มีจำนวนมาก ต้องสั่งทำโดยผู้สั่งมารับเอง และส่งทางไปรษณีย์ เพราะเป็นผลิตภัณฑ์เก็บไว้ได้นานไม่แตกหักง่าย สวยงามคงทน และทางกลุ่มได้พัฒนารูปแบบมากขึ้นเรื่อย ๆ

- ปัญหาที่กลุ่มต้องการปรับปรุงคือ ต้องการมีสถานที่เป็นห้องกว้างขวางเพียงพอรองรับการผลิตจำนวนมาก

ต้องการสนับสนุนการออกแบบหีบห่อ และการจำหน่ายในตลาดต่าง ๆ ที่กว้างขวางยิ่งขึ้นกว่าเดิม

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจำหน่ายบนเว็บไซต์มีความต้องการระดับมากที่สุดเพราะมีความพร้อมเพียงพอทุกด้าน

3. กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์จากต้นโสน เป็นกลุ่มชุมชนกลุ่มใหม่ที่มีความกระตือรือร้นพร้อม จะพัฒนากลุ่มในด้าน ผู้นำกลุ่ม คือ นางสาวธราทิพย์ ชินวุด มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี กลุ่มอยู่ที่บ้านเลขที่ 99 หมู่ 9 ตำบลสามบัณฑิต กลุ่มก่อตั้งขึ้นเพราะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีต้นโสนทางไกลอยู่มากในอดีตมีการทำผลิตภัณฑ์ชนิดอื่น ๆ และทำดอกไม้หลายกลุ่มในจังหวัด รวมทั้งกลุ่มของนางสาวธราทิพย์ด้วย แต่กลุ่มนี้มีความก้าวหน้าแตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ คือ สามารถนำมาทำเป็นตัวกลางในการกระจายกลิ่นหอมอีกด้วย กล่าวคือ ได้ทำการนำเนื้อเยื่อของต้นโสนมาเชื่อมต่อกับดอกประดิษฐ์จากต้นโสนและขวดน้ำหอม เพื่อดูดน้ำหอมจากขวดให้ระเหยผ่านดอกประดิษฐ์นี้ ที่ได้รับการยอมรับกว้างขวางมากขึ้นเรื่อย ๆ

- กระบวนการจัดจำหน่ายส่วนใหญ่ร่วมออกงานนิทรรศการต่าง ๆ ที่อำเภอและจังหวัดจัดขึ้น รวมทั้งรับสั่งทำจากพ่อค้าคนกลาง และผู้บริโภคทั่วไปด้วย เป็นช่องทางของชำร่วยที่แพร่หลาย ทำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดใกล้เคียง กลุ่มได้เผยแพร่ช่วยสอนนักเรียนในโรงเรียนและชุมชนอีกด้วย

- รูปแบบจำหน่ายปลีกเป็นส่วนใหญ่ และรับสั่งตามคำสั่งจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะเพื่อทำในสำนักงานจะสั่งแบบมีกลิ่นหอมเพื่อปรับความสดชื่นในห้องทำงาน

- ปัญหาที่กลุ่มต้องการสนับสนุน คือ ชุมชนหรือจังหวัดควรมีการปลูกต้นโสนเพิ่มขึ้นเพราะปัจจุบันหายากขึ้นและต้องสั่งทำเข้าจากต่างจังหวัด ต้องการเงินทุนขยายกิจการและการจำหน่ายทางอินเทอร์เน็ต

- ความคิดเห็นในการจำหน่ายทางอินเทอร์เน็ตมีความคิดเห็นในระดับมาก เพราะกลุ่มมีความสามารถผลิตเพียงพอ

4. กลุ่มน้ำส้มควินไม้ ผู้นำกลุ่ม คือ นายเสวก มณีเจียร เป็นผู้ที่มีประสบการณ์สูง เป็นคนแรกของประเทศที่ทำเรื่องน้ำส้มควินไม้ที่มีคุณค่าและมีประโยชน์อเนกประสงค์ ทั้ง ไล้แมลง บำรุงดิน บำรุงพืช ควบคุมโรคพืช การดับกลิ่น

การรักษาโรคผิวหนัง และแม้กระทั่งการคั้นเป็นยา เป็นภูมิปัญญาที่ทรงคุณค่าได้รับการยอมรับจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา องค์การบริหารส่วนตำบลสามบัณฑิตให้การสนับสนุนการผลิต เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านน้ำส้มควินไม้ที่มีผู้เดินทางมาดูงานจำนวนมาก และสถาบันการศึกษาเข้ามาสนับสนุนหลายแห่ง

- กระบวนการจัดจำหน่าย จำหน่ายในตลาดในชุมชนและหน่วยงานบริการ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลสามบัณฑิต ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งที่บ้านและออกงานต่าง ๆ

- รูปแบบจำหน่าย ทั้งปลีกและส่ง มีหลายขนาดทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ใช้ในอุตสาหกรรมได้ผลผลิตจะผลิตได้ช้า มีข้อจำกัดในการ ที่ต้องใช้เวลาในการเผาานพอควร

- ปัญหาที่ต้องการคือ ต้องการผู้สืบทอด รุ่นใหม่ ๆ เพราะที่ทำกันอยู่มีอายุมากแล้ว และต้องการเตาแบบพิเศษที่เคยไปดูงานที่ญี่ปุ่น ใช้ได้ผลดีนำมาพัฒนาจะได้ดีขึ้นเร็วขึ้นเพียงพอต่อตลาด

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจำหน่ายบนอินเทอร์เน็ตมีความเห็นในระดับมากที่สุด เพราะ มีความสามารถผลิตได้ตลอดและมีตลาดต้องการ

2. การพัฒนาและออกแบบระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเพิ่มช่องทางการขายและบริการให้กับชุมชนตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.1 การศึกษาจากแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม การสังเกต การร่วมประชุมและจากการติดตามการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนในพื้นที่ พบว่า ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลสินค้า/ผลิตภัณฑ์ OTOP ไว้ที่เว็บไซต์หรือฝากขายสินค้าไว้ตามเว็บไซต์ต่าง ๆ ซึ่งกระบวนการจัดจำหน่ายมีทั้งขายปลีก และรับคำสั่งซื้อจากผู้บริโภค โดยเฉพาะสำนักงานนายราชการซื้อหาไปเป็นของฝากของที่ระลึกอย่างกว้างขวาง จัดจำหน่ายในศูนย์ราชการและออกร้านในงานประเพณีงานประจำปี งานมรดกโลก และเมืองทองธานี

2.2 ศึกษาความเป็นไปได้ของระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ยังมีข้อจำกัดบางประการที่หลากหลายขึ้นอยู่กับชุมชนหรือเจ้าของผลิตภัณฑ์กลุ่ม OTOP จะใช้วิธีการสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ซึ่งพบว่ามีปัญหาหลายประการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความต้องการพัฒนาระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ขึ้นมาเพื่อสนับสนุนการจำหน่าย

ผลิตภัณฑ์ชุมชนตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ OTOP โดยเลือกเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 1 ผลิตภัณฑ์ เพราะมีการต่อยอดผลิตภัณฑ์ คือ กลุ่มสับปรดผ้าประดิษฐ์จากผ้าลายไทย

สรุปผลการวิจัย

1. จากการศึกษาเรื่องกระบวนการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อออกแบบและพัฒนาระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้พิจารณาเห็นสมควรนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

- ลักษณะของกลุ่มเป็นกลุ่มผู้ประกอบการชุมชนที่ให้ความร่วมมือกับองค์กร/หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนหลายแห่ง หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนส่วนมากจะเป็นการพัฒนาชุมชนอำเภออุทัย อุตสาหกรรมจังหวัด พัฒนาชุมชนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลสามบัณฑิต และร้านค้าที่เป็นเครือข่ายอย่างไม่เป็นทางการ ที่สำคัญเคยร่วมมือกับคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ทั้งโครงการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่โครงการยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามบัณฑิต ทำให้มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกว้างขวาง

- กระบวนการจัดจำหน่าย เป็นแผนผลิตเอง ขายเอง สถานที่จำหน่าย กลุ่มจัดจำหน่ายทั่วไปจำหน่าย ณ ที่ทำการกลุ่มบ้านลาดสาธิต ตำบลสามบัณฑิต ส่งตามร้านค้าชุมชน ร้านค้า OTOP ที่ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งที่ใกล้เคียงและมีผู้มารับไปจำหน่ายตลาดอื่น ๆ หลายแห่ง เช่น ตลาดในกรุงเทพฯ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและใกล้เคียง รวมทั้งออกงานที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจัดขึ้น เช่น งานมรดกโลก งาน OTOP ของพัฒนาชุมชน เป็นต้น กลุ่มอยู่ในระหว่างการขอรับมาตรฐานอาหารและยา และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

- รูปแบบการจำหน่าย จำหน่ายปลีกและส่ง การจำหน่ายส่วนใหญ่ลูกค้าซื้อและรับของด้วยตนเอง โทรศัพท์มาสั่งและมารับของเอง ลูกค้าผู้ซื้อส่วนใหญ่เป็นผู้ชายปลีกและผู้บริโภคทั่วไป

- ปัญหาที่ชุมชนต้องการปรับปรุงมากที่สุด ขณะนี้คือ การทำโรงเรือนเพื่อรองรับการประเมิน อย. การจัดทำนายทางเว็บไซต์ รวมทั้งด้านเงินทุน และต้องการให้ชุมชนท้องถิ่นช่วยสนับสนุนร่วมกับการจัดท่องเที่ยวในชุมชน

2. การใช้งานเว็บไซต์ระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 ส่วนการใช้งานในภาพรวมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59 ด้านเมนูการชำระเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ส่วนของเมนู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 อยู่ในระดับมาก ส่วนการใช้งานเว็บเพจที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ การสั่งซื้อ มีค่าเฉลี่ย 3.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 อยู่ในระดับ ปานกลาง

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำเว็บไซต์เพื่อจัดจำหน่าย กลุ่มเห็นด้วยและยินดีระดับมาก ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จะสนับสนุนการจำหน่ายทางเว็บไซต์ และคาดว่าจะทำให้มียอดขายเพิ่มขึ้นมาก เพราะกลุ่มมีความพร้อม มีความชำนาญ ในการผลิตและผลิตได้จำนวนมากตลอดปี

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาเรื่องกระบวนการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อออกแบบและพัฒนาระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ตำบลสามบัณฑิต ของอำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยที่ได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

- ลักษณะของกลุ่มเป็นกลุ่มผู้ประกอบการชุมชนที่ให้ความร่วมมือกับองค์กร/หน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชนหลายแห่ง หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนส่วนมากจะเป็นการพัฒนาชุมชนอำเภออุทัย อุตสาหกรรมจังหวัด พัฒนาชุมชนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลสามบัณฑิต และร้านค้าที่เป็นเครือข่ายอย่างไม่เป็นทางการ ที่สำคัญเคยร่วมมือกับคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ทั้งโครงการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่โครงการยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามบัณฑิต ทำให้มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกว้างขวาง

- กระบวนการจัดจำหน่าย เป็นการขายเอง สถานที่จำหน่าย กลุ่มจัดจำหน่ายทั่วไปจำหน่าย ณ ที่ทำการกลุ่มบ้านลาดสาลี ตำบลสามบัณฑิต ส่งตามร้านค้าชุมชน ร้านค้า OTOP ที่ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งที่ใกล้เคียงและมีผู้มารับไปจำหน่ายตลาดอื่น ๆ หลายแห่ง เช่น ตลาดในกรุงเทพฯ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและใกล้เคียง รวมทั้งออกงานที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจัดขึ้น เช่น งานมรดกโลกงาน OTOP ของพัฒนาชุมชน เป็นต้น กลุ่มอยู่ในระหว่างการขอรับมาตรฐานอาหารและยา และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

- รูปแบบการจัดจำหน่าย จำหน่ายปลีกและส่ง การจำหน่ายส่วนใหญ่ลูกค้ามาซื้อและรับของด้วยตนเอง โทรศัพท์มาสั่งและมารับของเองลูกค้าผู้ซื้อส่วนใหญ่เป็นผู้ชายปลีกและผู้บริโภคทั่วไป

- ปัญหาที่ชุมชนต้องการปรับปรุงมากที่สุด ขณะนี้คือ การทำโรงเรือนเพื่อรองรับการประเมิน อย. การจัดจำหน่ายทางเว็บไซต์ รวมทั้งด้านเงินทุน และต้องการให้ชุมชนท้องถิ่นช่วยสนับสนุนร่วมกับการจัดท่องเที่ยวในชุมชน

2. การใช้งานเว็บไซต์ระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำเว็บไซต์เพื่อจัดจำหน่าย กลุ่มเห็นด้วยและยินดีระดับมาก ทีมมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จะสนับสนุนการจัดจำหน่ายทางเว็บไซต์ และคาดว่าจะทำให้มียอดขายเพิ่มขึ้นมาก เพราะกลุ่ม

มีความพร้อม มีความชำนาญ ในการผลิตและผลิตได้จำนวนมากตลอดปี

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการชุมชนตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความต้องการให้ปรับปรุงมากที่สุดขณะนี้ คือ การทำโรงเรือนเพื่อรองรับการประเมินมาตรฐานอาหารและยา การจัดจำหน่ายทางเว็บไซต์ รวมทั้งด้านเงินทุน และต้องการให้ชุมชนท้องถิ่นช่วยสนับสนุนร่วมกับการจัดท่องเที่ยวในชุมชน

2. จากการพัฒนาระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้กับชุมชนตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นั้น จากการวิจัยและสำรวจข้อมูลเห็นว่าทางกลุ่มผู้ประกอบการไม่มีเจ้าหน้าที่ ดังนั้น ควรจัดหาบุคลากรหรือหน่วยงานที่จะมารับผิดชอบงานด้านการพัฒนาระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และควรเปิดเว็บไซต์เพื่อขายสินค้าทางอินเทอร์เน็ตนั้น จำเป็นต้องมีการปรับปรุงหน้าร้านหรือเว็บไซต์ของเรายู่ตลอดเวลา เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในการเข้าเยี่ยมชม รวมทั้งต้องมีบริการหลังการขายสินค้าด้วย เช่น การให้ข้อมูลในการขายสินค้านั้น หรือเปิดอีเมลเพื่อให้ลูกค้าติชม มีข้อเสนอแนะซึ่งเป็นช่องทางการตลาดให้กับสินค้าตัวใหม่ และสร้างสัมพันธ์อันดีกับลูกค้าเก่า รวมทั้งผู้ประกอบการต้องติดตามข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวอย่างใกล้ชิด

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการส่งออก. พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์. [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 7 สิงหาคม 2557.

การสร้างเว็บไซต์สำหรับอีบิสซิเนส. นิตยสาร e-commerce. ฉบับวันที่ 20 เมษายน 2551.

กรรณิการ์ สวรรค์โพธิพันธ์. ออกแบบเว็บให้นำใช้ Designing Web Usability. เคทีพี, 2550.

กิตติศักดิ์วัฒนกุลและทวีศักดิ์กาญจนสุวรรณ. (2547). คัมภีร์การค้าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce). กรุงเทพฯ : เคทีพีคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอนซัลท์.

กิตติเดช ปัจจุสมัย. (2547). การขายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์. ผ่านระบบเครือข่าย Internet.

ทวีศักดิ์ กาญจนสุวรรณ. (2552). พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce). เคทีพี.

พิชญ์ สุขเสรีฐ. (2551). พัฒนาระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสนับสนุนการขายของร้านไม่เงินไม่ทอง.

พิทยา การเร็ว. (2552). พัฒนาระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ประกาศขายรถยนต์มือสอง.

สำนักนายกรัฐมนตรี 2544 ว่าด้วยคณะกรรมการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์. ประกาศ ณ วันที่ 7 กันยายน 2544.

Turban, King & Team, Electronic Commerce 2008. (A Managerial Perspective), Pearson Prentice Hall, 2008.

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษเพื่อเข้าสู่อาเซียนศึกษา สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศาลาท่าทราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา
สุพรรณบุรี เขต 1 อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

LOCAL CURRICULUM DEVELOPMENT OF ENGLISH TOWARD ASEAN FOR PRATHOMSUKSA 6 STUDENTS IN SCHOOL IN BANGPLAMA DISTRICT SUPHAN BURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

ณิชาพร เฟื่องทอง

นักศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Nichaporn Fuengthong

Educational Resrarch and Evaluation. Kanchanaburi Rajabhat University.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษเพื่อเข้าสู่อาเซียนศึกษา สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศาลาท่าทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 อำเภอบาง
ปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ ตอนที่ 1) การสำรวจและศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
2) การพัฒนาหลักสูตรและจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร 3) การทดลองใช้หลักสูตร 4) การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสอบถามปัญหาและความต้องการ 2) เอกสารหลักสูตรและเอกสาร
ประกอบหลักสูตร 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียน

ผลการวิจัยพบว่า

1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและแบบสอบถามพบว่าปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ เนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมของนักเรียน เนื้อหาวิชา ไม่สามารถนำไป
ใช้ในชีวิตประจำวัน และเนื้อหาวิชาไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ส่วนความต้องการเนื้อหา เรื่องที่ต้องการมากที่สุด
คือ เรื่อง การตกทาย เรื่อง สถานที่สำคัญในท้องถิ่น เรื่อง อาชีพในท้องถิ่น เรื่อง อาหารในท้องถิ่น เรื่อง หัตถกรรมในท้องถิ่น

2) การพัฒนาหลักสูตรได้หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียน ชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศาลาท่าทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 อำเภอบางปลาม้า
มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้สอนได้

3) การทดลองใช้หลักสูตรปรากฏว่า หลังการทดลองใช้หลักสูตรผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนการ
ทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และมีค่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าร้อยละ 60 ทุกคน

4) การประเมินความคิดเห็นของนักเรียนมีความเห็นว่าเนื้อหากิจกรรมการเรียนการสอนการใช้สื่อและอุปกรณ์พบ
ว่า มีความน่าสนใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

Abstract

This research aimed to develop a local curriculum of English toward ASEAN for Prathomsuksa 6 students in schools in Bangplama District under Suphan Buri Primary Educational Service Area Office 1. The research procedure was divided into 4 steps : exploring and analyzing basic data; developing curriculum document and supplementary materials; experimenting the developed curriculum; and revising the curriculum.

The research tool consisted of a questionnaire on problems and need, curriculum document and supplementary materials, a learning achievement test, and a questionnaire on students' opinions.

The research results revealed that :

1. The results from exploring and analyzing basic data revealed that there were 3 problems in teaching/learning English in Prathomsuksa 6, ranking in order from high to low as the subject content did not correspond to the local society surrounding students, the subject content was impractical for everyday life, and the subject content was not suitable for changing society. As for the needs for the contents, it was found that they needed the topics on greetings, local important places, local occupations, local food, and local handicrafts.

2. The developed local curriculum of English was appropriate for teaching.

3. After using the developed curriculum, it indicated that the students' learning achievement scores were higher than before experimenting the developed curriculum, with a statistical significance at 0.5 level. The learning achievement scores of individual students were higher at 60%.

4. The results of students' opinions revealed that the contents, teaching and learning materials were interesting at a high level.

Keywords : Local curriculum development

บทนำ

ในยุคโลกไร้พรมแดน ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้การติดต่อสื่อสารถึงกันของประชาคมโลกเป็นไปอย่างรวดเร็วและทั่วถึงทุกมุมโลก เป็นเหตุให้ทุกประเทศต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในการติดต่อสื่อสาร สิ่งที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารกันก็คือภาษา (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2543, หน้า 29) ภาษาเป็นสิ่งจำเป็นในการแสวงหาความรู้ ภาษาที่นิยมใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารกันมากที่สุด คือ ภาษาอังกฤษ ทำให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สำคัญและแพร่หลายที่สุด (สุมิตร อังวัฒนกุล, 2544, หน้า 31-32) ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารกันอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้ เป็นเพราะประชาชนมีการติดต่อกับต่างประเทศเป็นจำนวนมาก

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญและมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของคนไทยอย่างมากทั้งในด้านการสื่อสาร การพาณิชย์ การอุตสาหกรรม การแพทย์ และในวงการศึกษ (แรมสมร อยู่สถาพร, 2545, หน้า 2) ทั้งนี้ ทำให้ผู้ที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษดีจะเป็นผู้ได้เปรียบในด้านการประกอบอาชีพมากกว่าผู้ที่ไม่รู้ภาษาอังกฤษ หนทางในการประกอบอาชีพของผู้รู้ภาษาอังกฤษจึงมีโอกาสมากกว่าคนที่ไม่รู้ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่คนไทยในปัจจุบันมีแนวโน้มนิยมเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อนำไปเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพมากขึ้น

ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิกภาคีในการก่อตั้งอาเซียนนี้ขึ้นมา และได้กำหนดกรอบเวลา ณ ปี ค.ศ. 2015 จะรวมกลุ่มประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศให้

เป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสาร ประเทศไทยจึงควรมีการวางแผนยุทธศาสตร์ชาติเพื่อการพัฒนาทางด้านการศึกษา ก่อนเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

การที่ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สำคัญ ทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษให้อยู่ในระดับที่สามารถติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี กระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษ จึงมีนโยบายที่จะเร่งรัดปรับปรุงเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน รวมทั้งประชาชนทั่วไป ให้มีศักยภาพทางภาษาต่างประเทศที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน โดยเฉพาะภาษาอังกฤษให้แก่นักเรียนในระดับประถมศึกษา คือ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (กรมวิชาการ, 2554, หน้า ก) เพราะการสอนภาษาอังกฤษให้แก่เด็กที่อายุน้อย จะช่วยให้เด็กได้พัฒนาทักษะทางภาษาได้ดียิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2551, หน้า 18)

ในการปรับปรุงหลักสูตรภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาหลายครั้ง เพื่อให้ให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนาการเรียนรู้อังกฤษมากขึ้น แต่ยังไม่สามารถทำให้คุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา ยังอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่น่าพอใจ (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 1) ทั้งในด้านการใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร ด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งการที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษยังอยู่ในระดับต่ำ พบว่าเกิดจากการที่ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครูผู้สอนขาดอุปกรณ์และสื่อการสอนที่ดี หลักสูตรที่ครูใช้ขาดความชัดเจนและไม่สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น อีกทั้งการใช้หลักสูตร การเลือกกิจกรรม การเรียนการสอนของครูผู้สอนยังไม่หลากหลาย (สุพัฒน์ สุขมลสันต์, 2545, หน้า 54-62)

ดังนั้น เพื่อให้การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษประสบความสำเร็จมากขึ้นครูผู้สอนจะต้องปรับเนื้อหา และกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนและท้องถิ่น ซึ่งการปรับกิจกรรมและเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียนนี้ เป็นการสนองตอบต่อแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษา-แห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 (พระราชบัญญัติการศึกษา-

แห่งชาติ, 2542, หน้า 21-22) ที่กำหนดให้จัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาแห่งชาติฉบับที่ 11 พร้อมทั้งนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้พัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนให้มีคุณภาพเต็มศักยภาพ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และมีศักยภาพในระดับสากลโดยการจัดการศึกษาทุกระดับต้องเอื้อต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน และท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2551) ทั้งยังให้สนองตอบต่อกระบวนการในการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้อง และเหมาะสมให้ผู้เรียนมีความภูมิใจ ในความเป็นไทยร่วมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการ

จากเหตุผลดังกล่าวนี้นักวิชาการหลายท่านจึงได้เสนอแนะ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นขึ้นมาใช้เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง เพื่อก้าวเข้าสู่อาเซียนศึกษาซึ่งในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นนี้ สถานศึกษาอาจจัดทำเป็นหลักสูตรระยะสั้น หรือระยะยาวตามความเหมาะสม (ใจทิพย์ เข็รรัตนพงษ์, 2545, หน้า 113) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการศึกษาสภาวะการศึกษาไทยที่พบว่า หลักสูตรการศึกษาควรเป็นหลักสูตรที่มีการบูรณาการวิถีชีวิตให้เกิดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง โดยเป็นไปตามความต้องการของคนในชุมชน

ในฐานะผู้วิจัยกำลังศึกษาในสาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษาและได้ปฏิบัติการสอนอยู่ในท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี จากการสังเกต การบันทึกการเกิดกิจกรรมการเรียนการสอนได้พบกรณีปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษที่ไม่ทราบคำศัพท์ในท้องถิ่นจึงทำให้นักเรียนไม่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษต่ำ จึงเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยสนใจและต้องการที่จะพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาหลักสูตรท้องถิ่นไม่ตรงตามความต้องการของครูผู้สอน และผู้เรียน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษเพื่อเข้าสู่อาเซียนศึกษา จึงมีความสำคัญและ

ความจำเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับชีวิตความเป็นอยู่ และสภาพแวดล้อมของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้จากหลักสูตรมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างแท้จริง ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษา มีความสนใจที่จะศึกษาและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น วิชาภาษาอังกฤษเพื่อเข้าสู่อาเซียนศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 อำเภอบางปลาม้า ซึ่งเป็นอำเภอที่ผู้วิจัยทำการสอนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น วิชาภาษาอังกฤษนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และคาดหวังว่าผลของการวิจัยนี้จะเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งหลักสูตรที่พัฒนาจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองเพื่อเข้าสู่อาเซียนศึกษาสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของตนอย่างมีความสุข ทั้งยังเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และศึกษาต่อในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษสู่อาเซียนศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

สถานศึกษาได้หลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษของอำเภอบางปลาม้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งจะทำให้สถานศึกษามีหลักสูตรท้องถิ่นเป็นข้อมูลในการนำไปใช้ในการสอนนักเรียนต่อไป

ครูใช้เป็นแนวทางในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 อำเภอบางปลาม้า ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาต่อไป

นักเรียนมีหลักสูตรที่ตรงตามเนื้อหาวิชาในการเรียน และจะส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้นและนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันที่จะพัฒนาสู่อาเซียนศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษ สู่อาเซียนศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี มีขอบเขตการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศาลาท่าทราย อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศาลาท่าทราย อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 11 คน ซึ่งได้พิจารณาจากนักเรียนที่ประสบปัญหาโดยผู้ศึกษาค้นคว้าทำการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

2. ระยะเวลาในการทดลอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

3. ขอบเขตด้านเนื้อหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น วิชาภาษาอังกฤษสู่อาเซียนศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีกระบวนการวิจัย ตามรูปแบบ 4 ขั้นตอน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้กำหนดเป็นขั้นตอนของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ดังนี้ คือ

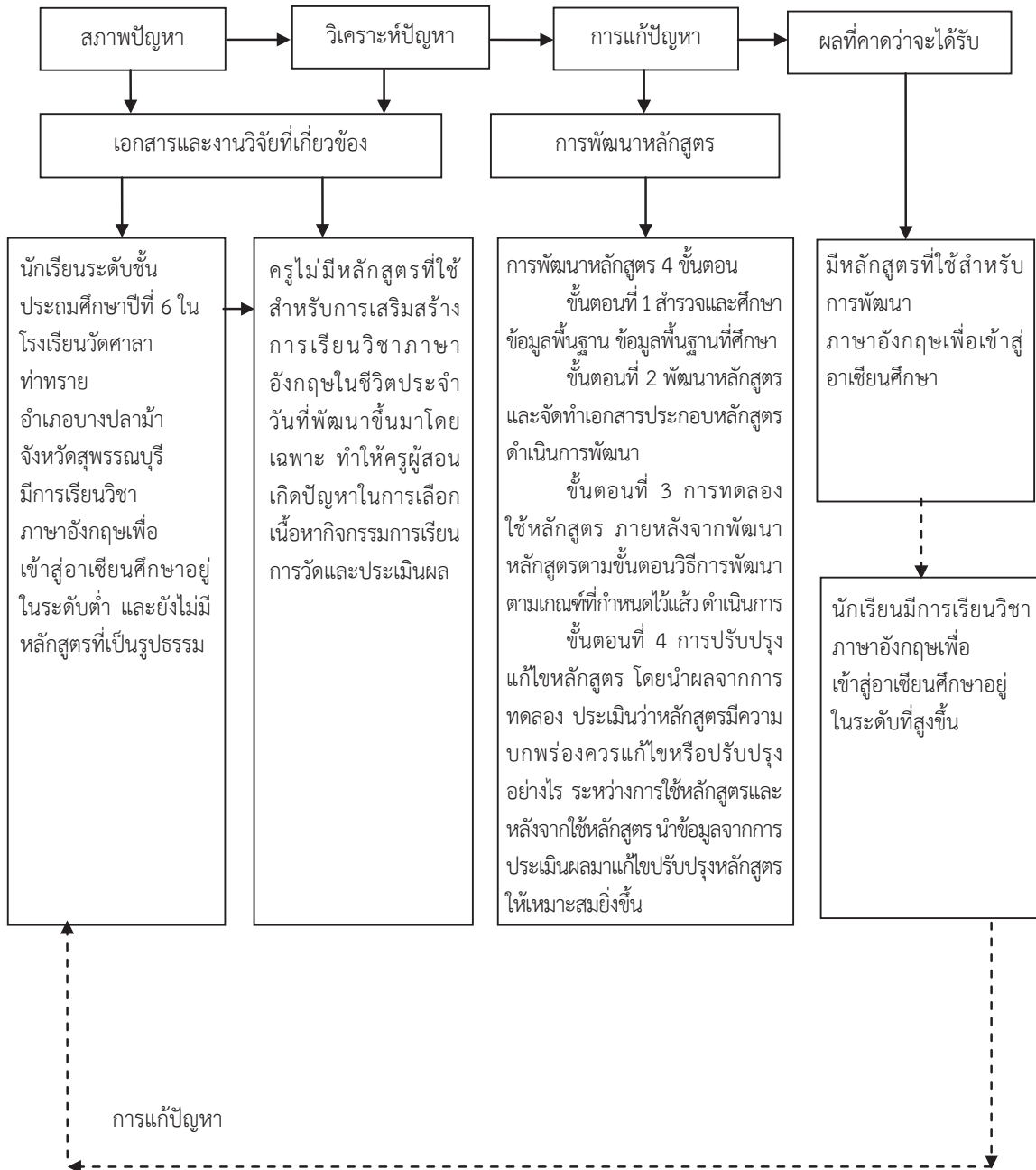
ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจความต้องการและศึกษาข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหลักสูตรและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรท้องถิ่นได้ทั้งหมด 5 เรื่อง คือ การทักทาย สถานที่สำคัญในท้องถิ่น อาชีพในท้องถิ่น อาหารในท้องถิ่น ทัศนกรรมในท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การทำงานวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น วิชาภาษาอังกฤษเพื่อเข้าสู่อาเซียนศึกษาสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศาลาท่าทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นลักษณะการวิจัยเชิงพัฒนา

(research and development) เริ่มต้นจากผู้วิจัยสำรวจปัญหาการเรียนการสอนและความต้องการเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนำข้อมูลจากการสำรวจไปใช้ในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร	จุดประสงค์	การดำเนินการ	เครื่องมือ
ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ	สำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร - นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 - ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ - ครู ผู้บริหาร - ผู้ปกครองนักเรียน	- แบบสอบถามสภาพปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ - แบบสอบถามความต้องการและการพัฒนาหลักสูตร - แบบสอบถามความต้องการเนื้อหาหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษ
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรท้องถิ่น	1. เพื่อสร้างหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษเพื่อเข้าสู่อาชีวศึกษา 2. เพื่อประเมินความเหมาะสม สอดคล้อง องค์ประกอบหลักสูตร 3. การวิเคราะห์ข้อมูล	1. สร้างหลักสูตรท้องถิ่น 2. ตรวจสอบหลักสูตรโดยประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรการวิเคราะห์ข้อมูลจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบเรียนแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	- แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร - คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความยากง่าย อำนาจจำแนก ค่าความเที่ยง
ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น	เพื่อทดลองใช้หลักสูตร	ใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบเรียนและแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	- แผนการจัดการเรียนรู้ - แบบเรียน แบบทดสอบ แบบประเมินผลงาน - แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น	เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น	ประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร	- แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร (แบบบันทึกผลการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น)

ผลการวิจัย

1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและแบบสอบถามพบว่ามีปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ เนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมของนักเรียน เนื้อหาวิชาไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเนื้อหาวิชาไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ส่วนความต้องการเนื้อหาเรื่องที่ต้องการมากที่สุด คือ เรื่อง การตกทาย เรื่อง สถานที่สำคัญในท้องถิ่น เรื่อง อาชีพในท้องถิ่น เรื่อง อาหารในท้องถิ่น เรื่อง หัตถกรรมในท้องถิ่น

2) การพัฒนาหลักสูตรได้หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศาลาท่าพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 อำเภอบางปลาม้า มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้สอนได้

3) การทดลองใช้หลักสูตรปรากฏว่า หลังการทดลองใช้หลักสูตรผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และมีค่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าร้อยละ 60 ทุกคน

4) การประเมินความคิดเห็นของนักเรียนมีความเห็นว่าเนื้อหากิจกรรมการเรียนการสอนการใช้สื่อและอุปกรณ์พบว่ามีที่น่าสนใจอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษเพื่อเข้าสู่อาเซียนศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศาลาท่าทราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามระบบการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ (1949 : 3), สกิด อุทรานันท์ (2532, หน้า 32) และนักวิชาการหลายท่านได้พิจารณาแล้วพบว่า เป็นระบบที่มีการปรับปรุงจากผู้เชี่ยวชาญ ในทางด้านหลักสูตรหลายด้าน เป็นระบบที่ผ่านการทดลองจริงมาแล้ว มีขั้นตอนการพัฒนาไม่ซับซ้อน จึงน่าจะเป็นระบบการพัฒนาหลักสูตรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งปรากฏว่าผลจากการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นครั้งนี้เป็นไปตามขั้นตอนของระบบการพัฒนาที่วางไว้ทุกประการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพย์ เอี่ยมอ่อน (2545) ที่ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษ แบบเน้นงานปฏิบัติตามขั้นตอนและกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ด้วยการ 1) สำรวจและศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) นำข้อมูลพื้นฐานไปพัฒนาหลักสูตร 3) ทดลองใช้หลักสูตร 4) ประเมินผล ซึ่งทำให้การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรประสบผลสำเร็จด้วยดี ทุกขั้นตอน

2. การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษจากครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกของการพัฒนาหลักสูตร เพราะข้อมูลพื้นฐานที่ได้จะเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางในการยกร่างหลักสูตรให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและสภาพความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งจากการสำรวจพบว่าครูผู้สอนมีปัญหามากในเรื่อง เนื้อหาวิชาที่ไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เนื้อหาไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม นักเรียนไม่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสาร แหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นไม่เพียงพอ ตามลำดับ ซึ่งปัญหาที่สำรวจพบ สอดคล้องกับการสำรวจของสุพัตรา สาระโภาค (2548) และรัฐศาสตร์ สุขสวัสดิ์ (2550) ที่พบว่า หลักสูตรขาดความชัดเจน ไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งปัญหานี้ผู้วิจัยศึกษาพบว่าสาเหตุเนื่องมาจากครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาไม่มีเวลาใน

การพัฒนาหรือปรับปรุงเนื้อหา ซึ่งผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉรา นิยมภา (2538) ที่ระบุว่า ครูผู้สอนมีงานในหน้าที่รับผิดชอบมาก มีชั่วโมงสอนมากจึงไม่มีเวลา และครูผู้สอนส่วนมากไม่ได้จบทางการสอนภาษาอังกฤษมาโดยตรงจึงไม่สามารถที่จะปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนให้ตรงตามที่ต้องการได้ อีกทั้งงานวิจัยทางด้านการพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ มีจำนวนน้อยมาก ดังปรากฏในงานวิจัยด้านการสำรวจการพัฒนาหลักสูตรในระดับท้องถิ่นของครูประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 พบว่า ครูส่วนใหญ่มีการพัฒนาหลักสูตรในกลุ่ม การงานและเทคโนโลยีและสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งจากการสำรวจของผู้วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาเพียง 2 ท่าน เท่านั้น คือนายสุดใจ ชาญณรงค์ ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดขอนแก่น และพรทิพย์ เอี่ยมอ่อน ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ บางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยจึงเห็นว่าเพื่อให้ครูผู้สอนได้มีแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่หลากหลายขึ้นเพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอน จึงพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษเพื่อเข้าสู่อาเซียนศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศาลาท่าทราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยวิธีการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น แผนการสอน และหนังสือแบบเรียนขึ้น

3. การสำรวจความต้องการเนื้อหาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษเพื่อเข้าสู่อาเซียนศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศาลาท่าทราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี เนื้อหาที่ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง ต้องการมาก ในเรื่องการทักทาย เรื่องสถานที่สำคัญในท้องถิ่น เรื่องอาชีพในท้องถิ่น เรื่อง อาหารในท้องถิ่น เรื่อง หัตถกรรมในท้องถิ่น จากความต้องการทุกข้อพบว่า เป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียนและได้เห็นอยู่เป็นประจำ จึงต้องการให้พัฒนาเนื้อหาดังกล่าวในวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งการที่ได้เรียนรู้เรื่องราวใกล้ตัวในวิชาภาษาอังกฤษ

ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้นสอดคล้องกับการเข้าสู่อาเซียนศึกษา ภายในปี 2558 นี้ต่อไป ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลจากการสำรวจความต้องการเนื้อหาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเนื้อหาให้สอดคล้องกับเรื่องราวของอำเภอบางปลาหมึก เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนเรื่องที่เกี่ยวกับอำเภอบางปลาหมึกซึ่งเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียน

4. การพัฒนาหลักสูตรเป็นขั้นตอนที่สำคัญ เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการเนื้อหา มาสร้างหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษเพื่อเข้าสู่อาเซียนศึกษาสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศาลาท่าทราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 อำเภอบางปลาหมึก จังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วย หลักการ จุดหมาย โครงสร้างของเนื้อหา ระยะเวลา แนวทางในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบของหลักสูตรที่นักวิชาการ เช่น ทาบา, (Tyler. 1962, p. 12-13) และสังต์ อุทรานันท์ (2532, หน้า 32) ได้จำแนกองค์ประกอบของหลักสูตรว่าประกอบด้วยหลักการ จุดหมาย โครงสร้างเนื้อหา แนวทางจัดกิจกรรม และการประเมินผล

5. จากการทดลองใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษไปใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศาลาท่าทราย เป็นการสอนตามแผนการสอน 20 แผน การสอนพบว่า นักเรียนมีความสนใจในการเรียนการสอนดี นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมดี ทั้งนี้เนื่องมาจากข้อบ่งชี้เนื้อหาที่นักเรียนเรียนรู้เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียนทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ดังที่ โจทย์พิทย์ เข็วรัตน์พงษ์ (2539, หน้า 109-110) ให้ทัศนะเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่ดีว่าควรจะเรียนรู้จากสิ่งที่ใกล้ตัวไปยังสิ่งที่ไกลตัว เพราะกระบวนการเรียนรู้จะสามารถดูดซับได้รวดเร็วกว่า นอกจากนี้หลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นเป็นหลักสูตรที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ครูและผู้ปกครอง ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนภายหลังจากใช้หลักสูตรมีผลดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับกรมการศึกษาโดยการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตรงตามความต้องการของผู้เรียน และผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

6. ผลการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษหลังทดลองใช้หลักสูตรแล้ว นำผลจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นักเรียนทำแบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์ทาง

การเรียนรู้มาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพิ่มคำแนะนำในคลังคำศัพท์ให้ชัดเจนมากขึ้นเพื่อความสะดวกในการใช้ในโอกาสต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการอภิปรายการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อเข้าสู่อาเซียนศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศาลาท่าทราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 อำเภอบางปลาหมึก จังหวัดสุพรรณบุรีนี้ ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะเป็นประเด็นมี 2 ประเด็นรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการวิจัยนี้ได้หลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษเพื่อเข้าสู่อาเซียนศึกษาและเอกสารประกอบหลักสูตรที่ได้ผ่านการประเมินผลจากผู้ทรงคุณวุฒิและหลักสูตรที่ทำการทดลองใช้ที่มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรต่อไปได้

1.2 ก่อนนำหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษไปใช้ ควรได้มีการชี้แจงแนะนำ และทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงวิธีการเรียน และรูปแบบของโครงสร้างเนื้อหา

1.3 การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษสู่อาเซียนศึกษา ควรทำต่อเนื่องกันไปทุกชั้นเรียน และควรบูรณาการในระหว่างกลุ่มวิชาอื่นด้วยก็จะทำให้เหมาะสมตามความมุ่งหวังของหลักสูตร

1.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรมีการศึกษา แผนการสอน พร้อมทั้งควรเตรียมสื่อและอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนทำการสอน เพื่อความสะดวกในการจัดกิจกรรม และในระหว่างทำกิจกรรมผู้สอนต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมให้มากที่สุด

1.5 ครูผู้สอนควรบันทึกหลังการสอนถึงปัญหา และข้อเสนอแนะทุกครั้งที่ได้มีการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อเป็นการประเมินผลหลักสูตรและแนะนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษสู่อาเซียนศึกษาในระดับชั้นอื่น ๆ ทุกระดับ

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร
ท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นให้หลากหลายมากขึ้น

2.3 ควรมีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิชา
ภาษาอังกฤษในลักษณะบูรณาการร่วมกับวิชาในกลุ่มสาระอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544**. กรุงเทพมหานคร :
คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ กองวิจัยทางการศึกษา. (2536). **สรุปผลการประชุมสัมมนา เรื่อง แนวทางการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในการ
จัดการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการกองวิจัยทางการศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2542). **หลักสูตรและการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร : คุรุสภาลาดพร้าว.
- ใจทิพย์ เชื้อวัตน์พงษ์. (2539). **การพัฒนาหลักสูตรหลักสูตรและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรทิพย์ เอี่ยมอ่อน. (2545). **การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการ
จัดการหลักสูตรและการเรียนรู้) : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- รัฐศาสตร์ สุขสวัสดิ์. (2550). **การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้าน เรื่อง ประเพณีลากพระสำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางตาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 1**. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- แรมสมร อยู่สภาพร. (2545). **หลักสูตรและการสอน การสอนภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). **กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาสน์.
- _____. (2525). **การพัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร : ธเนศวรการพิมพ์.
- _____. (2543). **วิสัยทัศน์การศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : SR. Printing.
- สัจด์ อุทรานันท์. (2532). **พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : มิตรสหาย.
- สุพัตรา สาระโภาค. (2548). **ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องการทำอิฐแดงมีขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร
4 ขั้นตอน**. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมพร วงษ์วรรณ. (2546). **การวิจัยการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวน จังหวัดปราจีนบุรี
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. สงขลา : ชานเมืองการพิมพ์.
- สุมิตร อิงวัฒนกุล. (2544). **วิธีการสอนภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา นิยมภา. (2538). **การศึกษาการใช้หลักสูตรโครงการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนประถม
ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Saylor, J.G., W Alexander and A.J. Lewis. (1981). **Curriculum Planning for Better Teaching and Learning**.
4th ed. New York : Holt, Rinehart and Winston.
- Taba, Hilda. (1962). **Curriculum Development : Theory and Practice**. New York : Harcourt.
- Tyler, Ralph W. (1949). **Basic Principles of Curriculum and Instruction**. Chicago : University of Chicago.

การศึกษาแนวโน้มความต้องการศึกษาต่อ ในสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม ระดับปริญญาตรีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

THE STUDY OF THE NEED OF HIGH SCHOOL OR EQUIVALENT STUDENTS TO THE ADMISSION TO BACHELOR DEGREE MAJOR IN ENERGY AND ENVIRONMENTAL TECHNOLOGY

1) กนิษฐา สัทชนะ, 2) มงคล พชรวงศ์ศิริ

1, 2) สังกัดคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

1) Kanittha Satchana, 2) Mongkol Patchrawongsiri

1, 2) Faculty of Industrial Technology, Kanchanaburi Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อสำรวจความต้องการและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษาต่อสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม ระดับปริญญาตรีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี และอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี รวมทั้งความต้องการแรงงานและคุณลักษณะพนักงานที่พึงประสงค์ ของผู้ประกอบการในจังหวัดกาญจนบุรี และพื้นที่ใกล้เคียง โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จำนวน 400 ตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่างจากผู้ประกอบการ จำนวน 40 ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า 400 ตัวอย่าง มีความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 59.25 และระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 28.50 โดยมีความต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม ระดับปริญญาตรี ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 65.25 ปัจจัยที่ต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม คือ เรียนแล้วมีโอกาสจบการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 78.80 ค่าใช้จ่ายไม่แพง คิดเป็นร้อยละ 70.80 มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ คิดเป็นร้อยละ 63.00

ส่วนความต้องการของผู้ประกอบการในด้านคุณลักษณะพนักงานที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการจำนวน 40 ตัวอย่างในเขตจังหวัดกาญจนบุรี และพื้นที่ใกล้เคียง ไม่มีพนักงานที่จบการศึกษาด้านเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม แต่สถานประกอบการ มีความต้องการพนักงานเพิ่มในสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 87.50 โดยจะต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ ที่มีคะแนนสูงสุดในแต่ละด้าน ดังนี้ ด้านความรู้ความสามารถเฉพาะสาขาวิชา ต้องมีความสามารถใช้เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 ด้านความรู้ความสามารถพิเศษ ต้องมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาเป็นอย่างดีในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าคะแนนเฉลี่ย 4.40 ด้านบุคลิกภาพ ต้องมีความอดทนและอดกลั้น รู้จักประนีประนอม ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าคะแนนเฉลี่ย 5.00

คำสำคัญ : ความต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม

Abstract

This research was conducted to study the need and factors related to the admission to bachelor degree major in Energy and Environmental Technology of students in Muang District in Kanchanaburi and

Supanburi. Additionally, this research also studied desirable employees of manufacturers in Kanchanaburi and nearby areas. The research design used in this study was a cross-sectional design. The study was conducted among 400 high school or equivalent students and 40 manufacturers.

The research findings show that among 400 samples of high school or equivalent students, 28.50% highly needed to study in higher education levels and 59.25% somewhat needed. The findings also show that 65.25% of the students somewhat needed to study in the major of Energy and Environmental Technology. According to the factors that related to the admission to the major, the research findings reveal that students will study if they have the opportunity to graduate 78.80%, affordable expense 70.80, established reputation 63.00%.

Additionally, the study of 40 samples of manufacturers in Kanchanaburi and nearby areas related to the desirable employees, the findings indicate that although there was no employees graduated in the major of Energy and Environmental Technology at the time the research was conducted, many companies (87.50%) highly needed to have employees who graduated in the major of Energy and Environmental Technology. In the context of desirable employees' characteristics, by means of the highest score on each characteristics; in the area of specific knowledge in the field, employees must be able to use the materials related to job performance had the highest score with the mean of 4.5; in the area of special skill and ability, employees must have the ability to resolve the problem had the highest score with the mean of 4.4; in the aspect of personality, employees need to be patience and compromise had the highest score with the mean of 5.0.

Keyword : The need admission study to major in Energy and Environment Technology.

บทนำ

พลังงานเป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์ในปัจจุบันและทวีความสำคัญขึ้นเมื่อโลกยิ่งพัฒนามากยิ่งขึ้น จนอาจส่งผลให้เกิดสภาวะการขาดแคลนพลังงานอย่างแท้จริง (กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน, 2557) บุคลากรที่มีคุณภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับด้านพลังงานก็เป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญและเป็นที่ต้องการ จึงจำเป็นต้องเพิ่มจำนวนให้เพียงพอ ดังปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การอนุรักษ์พลังงานในช่วง พ.ศ. 2545-2554 ข้อ (5) เร่งพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพและมีปริมาณเพียงพอ พร้อมทั้งควรวางรากฐานการสร้างความรู้ด้านพลังงานเพื่อการพัฒนาประเทศในระยะยาว (2558)

ในปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาหลายแห่งทั้งภาครัฐและภาคเอกชนดำเนินการเพิ่มการผลิตบัณฑิตทางด้านพลังงานเพิ่มมากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน แต่ปัญหาความไม่สมดุลของอุปสงค์และอุปทาน

ของแรงงานบางระดับก็ยังคงปรากฏอยู่ (กระทรวงแรงงาน, 2557) ดังนั้น เพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศในการพัฒนาและผลิตบุคลากรด้านพลังงาน คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม เห็นความสำคัญที่จะเปิดหลักสูตรสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ศึกษาเทคโนโลยีการผลิตพลังงานทดแทนและการนำพลังงานมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม โดยจะศึกษาในเรื่องกระบวนการผลิตพลังงานและการคมนาคมขนส่ง อาคารพาณิชย์ บ้านที่อยู่อาศัย และภาคอุตสาหกรรม ศึกษาการประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ของโครงการ และการแก้ไขปัญหามลพิษหรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการใช้พลังงานเมื่อบัณฑิตสำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพที่สัมพันธ์กับความรู้ ความสามารถจากหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษาได้หลากหลายอาชีพทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน อาทิเช่น

เป็นบุคลากรในกระทรวงพลังงาน พลังงานจังหวัด การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เป็นนักวิชาการ ครู อาจารย์ นักวิชาการเทคโนโลยีพลังงาน นักวิชาการด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม นักวิเคราะห์และออกแบบระบบงานอุตสาหกรรม พนักงานในภาคอุตสาหกรรม เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานพลังงานและสิ่งแวดล้อม เจ้าหน้าที่อนุรักษ์พลังงานประจำอาคาร หรือประจำโรงงานอุตสาหกรรม

นอกจากนี้ตลาดแรงงานยังต้องการบุคลากรที่มีความรู้ และทักษะตรงตามลักษณะงาน ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากพื้นฐานความรู้หรือคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมที่มีความแตกต่างกัน เช่น นักศึกษาบางคนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ หรือแผนการเรียนศิลป์ภาษา หรือสายวิชาชีพ ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพบุคลากรในการปฏิบัติงาน ดังนั้นคุณลักษณะของพนักงานที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสถานประกอบการจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรนำมาศึกษาด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมระดับปริญญาตรีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการผลิตบัณฑิตด้านเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจความต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนในสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าในเขตอำเภอเมืองจังหวัดกาญจนบุรี และในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อศึกษาความต้องการแรงงานด้านเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม และคุณลักษณะพนักงานที่พึงประสงค์ ของผู้ประกอบการในจังหวัดกาญจนบุรี และพื้นที่ใกล้เคียง

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่
ภายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี และพื้นที่ใกล้เคียง

2. ขอบเขตด้านประชากร กำหนดจากประชากร 2 กลุ่ม ดังนี้

- 1) นักเรียนมัธยมศึกษาของภาครัฐและภาคเอกชน ระดับมัธยมปลายหรือเทียบเท่า ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี และอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
- 2) ผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี และพื้นที่ใกล้เคียง

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี และอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา แผนการเรียน คะแนนเฉลี่ยปัจจุบัน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง แหล่งเงินทุน ค่าเล่าเรียน จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษา (ทุกระดับการศึกษา)
- 2) ศึกษาความต้องการศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม ระดับปริญญาตรีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี และในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
- 3) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องและเหตุผลการเลือกเรียนในสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม ระดับปริญญาตรี
- 4) ศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานและคุณลักษณะของพนักงานที่พึงประสงค์ ด้านเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี และพื้นที่ใกล้เคียง

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม
  - 1) ประชากร กลุ่มแรกเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี และในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าทั้งหมดในเขตจังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรีมี 42 โรงเรียน และ 41 โรงเรียน ตามลำดับ แต่มีโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าจังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 14 และ 13 โรงเรียน ที่มีความต้องการขอรับการแนะนำการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ซึ่งบางโรงเรียนไม่ได้อยู่ในเขตอำเภอเมือง (ข้อมูลจากงานบริหารทั่วไป สำนักส่งเสริมวิชาการ

และงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี) และจากการสำรวจนักศึกษาที่ศึกษาต่อคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมพบว่า มีนักศึกษาที่ศึกษาต่อคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมจำนวนหนึ่งไม่ได้จบการศึกษาจากโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดกาญจนบุรี ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเพิ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างจากเดิมที่กำหนดไว้ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความสะดวก (convenience sampling) จากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี รวมทั้งโรงเรียนที่มีนักศึกษา ศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

เนื่องจากประชากรกลุ่มนี้มีขนาดใหญ่ ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนได้ จึงกำหนดขนาดตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตรการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน (Suzie Sangren, 1999) กำหนดความเชื่อมั่นที่ 95% ความคลาดเคลื่อน 5% (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2549) ดังนี้

$$n = \frac{z^2}{4e^2}$$

โดยกำหนดให้

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

z = ระดับความเชื่อมั่นกำหนดที่ 95%

e = ค่าความผิดพลาดที่ยอมรับได้โดยกำหนดที่ ± 5

แทนค่า

$$= \frac{1.96^2}{4(0.05)^2}$$

$$= 385$$

ขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้เท่ากับ 385 ตัวอย่าง ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง เพื่อให้เกิดความแม่นยำมากขึ้น

2) ประชากร กลุ่มที่ 2 คือ ผู้ประกอบการในจังหวัดกาญจนบุรี และพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2549) จากผู้ประกอบการที่บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก เข้าไปทำงานและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รวมถึงเข้าโครงการสหกิจศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 ตัวอย่าง

2. การสร้างเครื่องมือวิจัย การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งเป็น 2 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า แบ่งเป็น 3 ส่วน

- 1) ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)
- 2) ข้อมูลเกี่ยวกับความความสนใจและความต้องการในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา และความต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ
- 3) ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบการ แบ่งเป็น 2 ส่วน

- 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของกิจการ ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)
- 2) แบบสอบถามความต้องการของตลาดแรงงานและคุณลักษณะของพนักงานที่พึงประสงค์ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีข้อมูล 2 ชนิด คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) ได้แก่ ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามของ 2 ส่วน คือ

- 1) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี และในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา แผนการเรียน คณะแผนการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง แหล่งเงินทุน ค่าเล่าเรียน จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษา (ทุกระดับการศึกษา) ความสนใจและความต้องการในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา และความต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม

2) ผู้ประกอบการในจังหวัดกาญจนบุรี และพื้นที่ใกล้เคียง ประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ความต้องการรับพนักงานเพิ่ม และคุณลักษณะของพนักงานที่พึงประสงค์

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary source) ได้แก่ ข้อมูลด้านแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 แนวคิดเกี่ยวกับพลังงาน ทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร แนวคิดการประเมินความต้องการทางการศึกษา ทฤษฎีแรงจูงใจด้านวิชาชีพ จำนวนแรงงานที่ต้องการในตลาดแรงงาน ซึ่งข้อมูลทั้งหมดค้นคว้าได้จาก หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสารต่าง ๆ อินเทอร์เน็ต และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เช่น สำนักงานแรงงาน สำนักงานศึกษาธิการ ฯลฯ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ทุกชุดและนำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมทางสถิติที่ใช้ในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics)

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับนักเรียนมัธยมปลายหรือเทียบเท่า ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี และในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วย

1) ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา แผนการเรียน คณะแผนกเรียนปัจจุบัน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง แหล่งเงินทุน ค่าเล่าเรียนจำนวนที่นั่งที่กำลังศึกษา (ทุกระดับการศึกษา) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (frequency distribution) และการคำนวณหาค่าร้อยละ (percentage) (ประคอง วรรณสูตร, 2542) และนำเสนอในรูปแบบตาราง

2) ความสนใจและความต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมระดับปริญญาตรี โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (frequency distribution) และการคำนวณหาค่าร้อยละ (percentage) และนำเสนอในรูปแบบตาราง

3) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมระดับปริญญาตรี

นำมาคำนวณหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmetic mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ในการแปลผลเกี่ยวกับค่าน้ำหนักหรือความสำคัญของข้อคำถามในการแสดงความคิดเห็น ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลผล 5 ระดับ ดังนี้

4.50–5.00 น้ำหนักความสำคัญมากที่สุด

3.50–4.49 น้ำหนักความสำคัญมาก

2.50–3.49 น้ำหนักความสำคัญปานกลาง

1.50–2.49 น้ำหนักความสำคัญน้อย

1.00–1.49 น้ำหนักความสำคัญน้อยที่สุด

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี และพื้นที่ใกล้เคียง ประกอบด้วย 2 ส่วน

1) ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง และความต้องการรับพนักงานเพิ่ม ใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (frequency distribution) และการคำนวณหาค่าร้อยละ (percentage) และนำเสนอในรูปแบบตาราง

2) คุณลักษณะของพนักงานที่พึงประสงค์นำมาคำนวณหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmetic mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ในการแปลผลเกี่ยวกับค่าน้ำหนักหรือความสำคัญของข้อคำถามในการแสดงความคิดเห็น ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลผล 5 ระดับ ดังนี้

4.50–5.00 น้ำหนักความสำคัญมากที่สุด

3.50–4.49 น้ำหนักความสำคัญมาก

2.50–3.49 น้ำหนักความสำคัญปานกลาง

1.50–2.49 น้ำหนักความสำคัญน้อย

1.00–1.49 น้ำหนักความสำคัญน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 79.75 โดยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 53.75 ส่วนที่เหลือเป็นนักเรียนเทียบเท่า ชั้น ปวช.1 ปวช.2 และ ปวช.3 จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 46.25

กลุ่มตัวอย่างกำลังศึกษาในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 38.00 แผนการเรียนศิลป์-ภาษา คิดเป็นร้อยละ 12.50 แผนการเรียนอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 43.50 แผนการเรียนพาณิชยกรรม คิดเป็นร้อยละ 2.75 แผนการเรียนอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 3.25 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.00 คิดเป็นร้อยละ 39.75

ผู้รับผิดชอบค่าเล่าเรียนคือ บิดา-มารดา คิดเป็นร้อยละ 95.50 รองลงมา ได้แก่ ญาติเพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 3.75 อาชีพของผู้ปกครองคือเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 28 รายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 39.50 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพี่น้องที่กำลังศึกษาต่อ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 67.50

2. ความสนใจและความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และความต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม ระดับปริญญาตรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 59.25 ระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 28.50 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 11.75 ระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 0.25

ด้านมีความต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมในระดับปริญญาตรีพบว่า อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 65.25 และหากมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เปิดสอนสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจ คิดเป็นร้อยละ 92.50 แต่ยังมีผู้ไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 7.50 ซึ่งผู้ตอบว่าไม่แน่ใจส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าเป็นสาขาวิชาที่ใหม่ การเรียนการสอนอาจมีความยากเกินไป ซึ่งจะส่งผลให้ไม่จบการศึกษาได้

ส่วนเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างเลือกสถาบันการศึกษา 5 ลำดับแรก ได้แก่ เรียนแล้วมีโอกาสจบการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 78.80 ค่าใช้จ่ายไม่แพง คิดเป็นร้อยละ 70.80 มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ คิดเป็นร้อยละ 63.00 ใกล้บ้าน คิดเป็นร้อยละ 61.80 ตามความต้องการของผู้ปกครองและตามคำแนะนำของครู แนะนำ คิดเป็นร้อยละ 32.50

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม

กล่าวโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย=3.65)

ปัจจัยภายนอกที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเลือกเรียนสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม คือ หางานทำได้ ง่ายเป็นที่ต้องการในตลาดแรงงาน (ค่าคะแนนเฉลี่ย=3.78) รองลงมาคือ รัฐบาลให้ความสำคัญด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมของประเทศ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม (ค่าคะแนนเฉลี่ย=3.65) ส่วนคำแนะนำของฝ่ายแนะแนวในสถาบันการศึกษาเดิม มีค่าใกล้เคียงกับผู้ปกครองต้องการให้เรียน (ค่าคะแนน=3.37,3.31) เพื่อนชักชวนเป็นปัจจัยภายนอกที่กลุ่มตัวอย่างเลือกน้อยที่สุดซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนน=2.93)

ส่วนปัจจัยภายในที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเลือกเรียนสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม คือ มีความก้าวหน้าในการทำงาน/เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน (ค่าคะแนนเฉลี่ย=4.00) รองลงมา คือ มีโอกาสศึกษาต่อ (ค่าคะแนนเฉลี่ย=3.97) ส่วนป้องกันการพลาดโอกาสเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และชอบที่จะทำงานด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม มีค่าใกล้เคียงกัน อยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย=3.75 และ 3.74 ตามลำดับ) เรียนง่ายและสามารถสำเร็จการศึกษาได้ไม่ยาก เป็นปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างเลือกน้อยที่สุด (ค่าคะแนน=3.66)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ผลการวิจัยแสดงในตารางที่ 1 และตารางที่ 2

4. ความต้องการของผู้ประกอบการในด้านคุณลักษณะพนักงานที่พึงประสงค์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นกิจการภาคเอกชน คิดเป็นร้อยละ 90 ดำเนินกิจการระหว่าง 5-10 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้จัดการ คิดเป็นร้อยละ 60

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 100 ไม่มีพนักงานที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมในระดับปริญญาตรี ปฏิบัติงานเลย กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 87.50 ต้องการรับพนักงานสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม ระดับปริญญาตรีเพิ่ม

คุณลักษณะของพนักงานที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ความสามารถเฉพาะสาขาวิชา สรุปในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างให้ระดับความต้องการระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ย=3.47) โดยพนักงานต้องมีความสามารถใช้

เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ระดับมากที่สุด รองลงมา คือ มีความสามารถในการถ่ายทอด มีความสามารถในการวางแผนและการจัดการ และมีความสามารถนำความรู้จากการศึกษามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานตามลำดับ

ด้านความรู้ความสามารถพิเศษ สรุปในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความต้องการระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ย=3.03) โดยพนักงานต้องมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาเป็นอย่างดี ในระดับมาก มีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อน สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดี มีทักษะในการบริหารงาน และควรมีความรู้ภาษาต่างประเทศเพิ่มอีก 1 ภาษา นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างต้องการให้มีความรู้ในภาษาจีน

ด้านบุคลิกภาพ สรุปในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความต้องการระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย=4.29) โดยพนักงานต้องมีความอดทนอดกลั้น และรู้จักประนีประนอมมากที่สุด และมีเจตคติ ทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีความอ่อนน้อมถ่อมตน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความสามารถในการเก็บอารมณ์และความรู้สึกได้ดี สุขุม รอบคอบ มีบุคลิกที่ดี เชื่อมมั่นในตนเอง ตามลำดับ

ด้านความประพฤติ สรุปในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความต้องการระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย=4.39) โดยพนักงานต้องมีความขยันหมั่นเพียรมากที่สุด รองลงมา คือ มีความอดทน เคารพกฎระเบียบ ซื่อสัตย์สุจริต ตรงต่อเวลา ตามลำดับ

ผู้ประกอบการได้ให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับคุณสมบัติของพนักงานเพิ่มเติม ดังนี้

1) พนักงาน ควรมีความรับผิดชอบสูง หากพนักงานไม่มีความรู้ ความชำนาญหรือประสบการณ์ในการทำงานอยู่เลย องค์กรยังสามารถฝึกให้มีทักษะการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นได้ แต่ถ้าพนักงานขาดความรับผิดชอบอาจทำให้องค์กรเกิดผลเสียหายร้ายแรงตามมาได้

2) พนักงานที่มีใจรักที่จะทำงาน รักที่จะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน เพราะจะส่งผลให้ภาพรวมในการทำงานขององค์กรดีขึ้น และพัฒนายิ่งขึ้น

3) พนักงานที่มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ ข้อมูล “ การศึกษาแนวโน้มความต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม ระดับปริญญาตรี ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า” ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม โดยมีเหตุผลในการเลือกสถาบันการศึกษา อันดับหนึ่งและสอง คือ เรียนแล้วมีโอกาสจบการศึกษา ค่าใช้จ่ายไม่แพง ปัจจัยภายนอกในการเลือกเรียนคือหางานทำได้ง่าย เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

ส่วนคุณลักษณะของพนักงานที่พึงประสงค์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการรับพนักงานระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นในอนาคต โดยพนักงานที่กลุ่มตัวอย่างต้องการควรมีคุณลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

ด้านความรู้ ความสามารถเฉพาะสาขาวิชา ควรมีความสามารถในการใช้เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ความสามารถพิเศษ ควรมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาอย่างดี ด้านบุคลิกภาพ ควรมีความอดทนอดกลั้น รู้จักประนีประนอม ด้านความประพฤติ ควรมีความขยันหมั่นเพียร

ข้อเสนอแนะที่กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการเสนอไว้ คือ ควรมีความรับผิดชอบสูงซึ่งถือเป็นคุณลักษณะของพนักงานที่พึงประสงค์เป็นอันดับหนึ่ง เพราะความรับผิดชอบของพนักงานหมายถึงความสำเร็จขององค์กร อันดับสอง คือ การมีใจรักที่จะทำงาน อันดับสามคือการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม โดยมีเหตุผลในการเลือกสถาบันการศึกษา อันดับหนึ่งและสอง คือ เรียนแล้วมีโอกาสจบการศึกษา ค่าใช้จ่ายไม่แพงซึ่งในการสำรวจครั้งนี้ผู้วิจัยไม่ได้ชี้แจงการจัดเนื้อหาของหลักสูตรในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงาน

และสิ่งแวดล้อม แต่กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและเทียบเท่า ในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์และแผนการเรียนเทคนิคอุตสาหกรรม วิชาที่กลุ่มตัวอย่างเรียนได้ดีคือ วิชาคณิตศาสตร์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงตั้งข้อสังเกตว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มีความต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม นั้น มีความถนัดในวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างอาจมีแนวความคิดว่า สาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมต้องใช้ความถนัดเฉพาะทางในวิชาดังกล่าว และกลุ่มตัวอย่างสามารถทำได้ดี ส่วนผู้ไม่เลือกเรียนสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมให้ข้อคิดเห็นว่า น่าจะเป็นสาขาวิชาที่ยาก ไม่น่าจะสามารถเรียนจบได้ เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามไม่ได้เรียนสายคำนวณ

ดังนั้น หากมีการเปิดการศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมแนะแนวนักศึกษาควรแนะนำเนื้อหาของหลักสูตรและวิชา ที่เกี่ยวข้องในสาขาวิชาให้ผู้ต้องการศึกษาต่อทราบ พร้อมแนะนำว่าหากมีความรู้ไม่ตรงกับที่เคยเรียนมา สาขาวิชาจะมีการปรับความรู้พื้นฐานเพื่อให้นักศึกษาสามารถเรียนได้เท่าเทียมกัน รวมไปถึงโอกาสในการประกอบอาชีพ ซึ่งจะส่งผลให้มีผู้สนใจที่จะศึกษาต่อสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

เนื่องจากในประเทศไทยมีมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนสาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมไม่เกินไป 20 แห่ง ซึ่งสาขาวิชาดังกล่าวเป็นสาขาวิชาใหม่ จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถามไม่มีพนักงานที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดังกล่าว สามารถวิเคราะห์ได้ว่า ในปัจจุบันประเทศต้องการผู้มีความรู้ ความสามารถด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น หากมหาวิทยาลัยผลิตบัณฑิตมีความรู้ ความสามารถดังกล่าวจะทำให้เกิดความต้องการที่สอดคล้องกัน

ข้อเสนอแนะ

1. การสำรวจความต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาควรชี้แจงเนื้อหาหลักสูตรในการเรียนการสอนสาขาวิชาให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อมูลเพิ่มขึ้น ในการตัดสินใจ
2. การสำรวจความต้องการของตลาดแรงงานจากผู้ประกอบการ ควรใช้การสัมภาษณ์ ร่วมกับการตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและรายละเอียดมากขึ้น
3. การพัฒนาหลักสูตร ควรมีการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stake holders) เพื่อพัฒนาหลักสูตรในทิศทางที่เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

ตารางที่ 1 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการเลือกเรียนสาขาวิชาพลังงานและสิ่งแวดล้อมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ปัจจัยภายนอก)

	รายการ	mean	S.D.	ระดับความสำคัญ
ปัจจัยภายนอก	หางานทำได้ง่าย เป็นที่ต้องการในตลาดแรงงาน	3.78	0.68	มาก
	รัฐบาลให้ความสำคัญต่อภาวการณ์ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมของประเทศ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรในด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม	3.65	0.75	มาก
	คำแนะนำของฝ่ายแนะแนวในสถาบันการศึกษาเดิม	3.37	0.67	ปานกลาง
	ผู้ปกครองต้องการให้เรียน	3.31	1.00	ปานกลาง
	เพื่อนชักชวน	2.93	1.07	ปานกลาง
ปัจจัยภายใน	มีความก้าวหน้าในการทำงาน/เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	4.00	0.72	มาก
	มีโอกาสศึกษาต่อ	3.97	0.69	มาก
	ป้องกันการพลาดโอกาสเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา	3.75	0.99	มาก
	ความชอบที่จะทำงานด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม	3.74	0.77	มาก
	เรียนง่ายและสามารถสำเร็จการศึกษาได้ไม่ยาก	3.66	0.87	มาก
ปัจจัยโดยภาพรวม		3.62	0.89	มาก

ตารางที่ 2 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการเลือกเรียนสาขาวิชาพลังงานและสิ่งแวดล้อมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ปัจจัยภายนอก)

คุณลักษณะของพนักงานที่พึงประสงค์	mean	S.D.	ระดับความสำคัญ
ด้านความประพฤติ	4.39	0.63	มาก
ด้านบุคลิกภาพ	4.29	0.79	มาก
ด้านความรู้ความสามารถเฉพาะสาขาวิชา	3.47	0.67	ปานกลาง
ด้านความรู้ความสามารถพิเศษ	3.03	1.00	ปานกลาง
คุณลักษณะโดยภาพรวม	3.80	0.97	มาก

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน. (2557). **แผนการอนุรักษ์พลังงาน 20 ปี**. ค้นเมื่อ พฤษภาคม 3, 2557, จาก [http://www.eppo.go.th/cccep/download/NEEP2030 final.pdf](http://www.eppo.go.th/cccep/download/NEEP2030%20final.pdf).
- _____. (2557). **สถานการณ์พลังงาน 2556 แนวโน้ม 2557**. ค้นเมื่อ พฤษภาคม 3, 2557, จาก <http://dede.go.th/dede/images/stories/file>.
- กระทรวงแรงงาน. (2557). **สถานการณ์การว่างงาน การเลิกจ้างและความต้องการแรงงาน**. (เมษายน 2557) ค้นเมื่อ พฤษภาคม 14, 2557, จาก <http://lmi.doe.go.th/images/file/unemployment>.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2549). **สถิติสำหรับงานวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประคอง กรรณสูต. (2542). **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน. **แผนยุทธศาสตร์การอนุรักษ์พลังงานในช่วง พ.ศ. 2545-2554**. ค้นเมื่อ เมษายน 30, 2558, จาก www.energy.go.th/?q=th/energy_policy.

การพัฒนาแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากาญจนบุรี เขต 8

THE SCIENTIFIC-MINDED TEST DEVELOPMENT FOR MATTHAYOMSUKSA 1 STUDENTS IN KANCHANABURI SCHOOLS UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 8

ธวัชรรัตน์ สีทานาจ

นักศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Thwanrut Seehanag

Master Student, Educational and Research Faculty of Education, Evaluation, Kanchanaburi Rajabhat University.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์และจัดทำคู่มือการใช้แบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) เพื่อหาเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากาญจนบุรี เขต 8 จำนวน 500 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ด้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา การหาค่าความเที่ยงตรงตามสภาพ การหาค่าอำนาจจำแนก การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิเคราะห์องค์ประกอบ การหาค่าความเชื่อมั่น และการหาเกณฑ์ปกติ

ผลการวิจัยพบว่า แบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ที่สร้างขึ้น มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา 0.60–1.00 จากแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์แต่ละด้านกับคะแนนครูประจำชั้น จากแบบประเมินพฤติกรรมแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ 0.99 แสดงว่ามีค่าความเที่ยงตรงตามสภาพค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 2.352-8.987 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเมื่อรวมทุกองค์ประกอบมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.44–0.67 ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.977 และเกณฑ์ปกติของคะแนน มีค่าอยู่ระหว่าง $T_{22} - T_{79}$

คำสำคัญ : การพัฒนาแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์

Abstract

This research aimed to develop a scientific-minded test and its manual for Matthayomsuksa 1 students, and to construct the norm of this scientific-minded test for Matthayomsuksa 1 Students in Kanchanaburi Schools under Secondary Educational Service Area Office 8. The sample consisted of 500 students, selected by proportional stratified random sampling. The research instrument was a constructed scientific-minded test with 10 aspects. The data were analyzed by content validity, concurrent validity, discrimination, construct validity, reliability, and normalized T-score range.

The research results revealed that :

The content validity of this developed scientific-minded test was 0.60 to 1.00. The scientific-minded test in each aspect, the core of advisor and the behavior evaluation form were significantly correlated at

0.01 level. The concurrent validity was 0.99. The item discrimination of the test ranged from 2.532 to 8.987. The constructed related validity evidence indicated by confirmatory factor analysis of the beat weight ranged from 0.44 to 0.67. The reliability was 0.977. The norm of this scientific-minded test had normalized T-score ranged from T_{22} to T_{79} .

Keywords : The Scientific-minded Test Development

บทนำ

วิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญเกี่ยวข้องกับทุกคนทั้งในชีวิตประจำวันและงานอาชีพต่าง ๆ ตลอดจนเทคโนโลยีเครื่องมือเครื่องใช้ และผลผลิตต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในชีวิตและการทำงาน เหล่านี้ล้วนเป็นผลของความรู้อันเป็นวิทยาศาสตร์ผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์และวิทยาศาสตร์ช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาวิธีคิดทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพที่ตรวจสอบ ได้วิทยาศาสตร์เป็นวัฒนธรรมของโลกสมัยใหม่ซึ่งเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Knowledge-based society) ดังนั้น ทุกคนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้รู้วิทยาศาสตร์เพื่อที่จะมีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติและเทคโนโลยี ที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นสามารถมีความรู้ไปใช้ได้อย่างมีเหตุผล สร้างสรรค์ และมีคุณธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1)

การเรียนรู้วิทยาศาสตร์เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตเนื่องจากความรู้วิทยาศาสตร์เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับโลกธรรมชาติ (Natural world) ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทุกคนจึงต้องเรียนรู้เพื่อนำผลการเรียนรู้ ไปใช้ในชีวิตและการประกอบอาชีพเมื่อผู้เรียนได้เรียนวิทยาศาสตร์โดยได้รับการกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัว ทำหายกับการเผชิญสถานการณ์หรือปัญหา ทำให้สามารถอธิบาย ทำนายคาดการณ์สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล ประสบความสำเร็จในการเรียนวิทยาศาสตร์จะเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจมุ่งมั่นที่จะสังเกตสำรวจ ตรวจสอบ สืบค้นความรู้ที่มีคุณค่าเพิ่มขึ้น อย่างไม่หยุดยั้งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จึงต้องสอดคล้องกับสภาพจริงในชีวิตโดยใช้แหล่งเรียนรู้หลากหลายในท้องถิ่น และคำนึงถึงผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนรู้ ความสนใจ และความถนัดแตกต่างกัน การเรียนรู้วิทยาศาสตร์เป็นการพัฒนา

ผู้เรียนให้ได้รับทั้งความรู้ กระบวนการ และเจตคติ ผู้เรียนทุกคนควรได้รับ การกระตุ้นส่งเสริมให้สนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีความสงสัยเกิดคำถามในสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับโลกธรรมชาติรอบตัวมีความมุ่งมั่น และมีความสุขที่จะศึกษาค้นคว้าสืบเสาะหาความรู้เพื่อรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ผลนำไปสู่คำตอบของคำถามสามารถตัดสินใจด้วยการใช้ข้อมูลอย่างมีเหตุผลสามารถสื่อสารคำถามคำตอบ ข้อมูลและสิ่งที่ค้นพบจากการเรียนรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจได้

การจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 2) มีเป้าหมายสำคัญในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เข้าใจหลักการ ทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานในวิทยาศาสตร์ เพื่อให้เข้าใจขอบเขตธรรมชาติ และข้อจำกัดของวิทยาศาสตร์ เพื่อให้มีทักษะที่สำคัญในการค้นคว้า และคิดค้นทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการคิดและจินตนาการ และเพื่อให้เป็นคนมีจิตวิทยาศาสตร์ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมในการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยังได้บรรจุคำว่า จิตวิทยาศาสตร์ ไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้เกือบทุกมาตรฐาน เช่น มาตรฐาน ว 8.1 ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ ในการสืบเสาะหาความรู้และการแก้ปัญหา รู้ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มีรูปแบบที่แน่นอน สามารถอธิบายและตรวจสอบได้ ภายใต้อุปกรณ์และเครื่องมือที่มีอยู่ในช่วงเวลานั้น ๆ เพราะการมีจิตวิทยาศาสตร์เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางสังคมที่จะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเก่ง ดี และมีสุข

ดังนั้น จะเห็นว่าการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นให้มีการปลูกฝังจิตวิทยาศาสตร์แก่ผู้เรียน จิตวิทยาศาสตร์เป็นคุณลักษณะหรือลักษณะนิสัยของบุคคลที่เกิด

จากการศึกษาหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยคุณลักษณะต่าง ๆ การมีจิตใจเป็นวิทยาศาสตร์ เป็นส่วนสำคัญ ซึ่งเป็นพลังของจิตใจที่ทำให้บุคคลเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางวิทยาศาสตร์ผู้ที่มีจิตใจเป็นวิทยาศาสตร์จะเป็นผู้ที่มีเหตุผล มีจิตเข้มแข็งที่จะต่อสู้เพื่อ การมีสุขภาพแข็งแรงมีการดำรงชีวิตที่ดี (ปริชาติ เบญจวรรณ, 2551, หน้า 39) ดังนั้น จิตวิทยาศาสตร์จึงมีความสำคัญช่วยให้บุคคลเกิดการแสวงหาความรู้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ช่วยให้เข้าใจและสามารถปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ ช่วยพัฒนา ผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ

จุลพงษ์ กลิ่นหอม (2549, บทคัดย่อ) ได้สร้างแบบวัด จิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มโรงเรียนในเครือมูลนิธิเซนต์คาเบรียล แห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล โดยการวิเคราะห์ด้วย วิธีวิเคราะห์หลายคุณลักษณะ หลายวิธี

วิทชัย สุดชาฎา (2549, บทคัดย่อ) ได้พัฒนาแบบ วัดจิตวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตาม หลักสูตรการศึกษาพื้นฐานพุทธศักราช 2544

สนธิ ยูจันทร์ (2550, หน้า 6) ได้พัฒนาเครื่องมือ ประเมินจิตวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัด สำนักงานพื้นที่การศึกษาสงขลา ซึ่งจะเห็นได้ว่าจิตวิทยา ศาสตร์เป็นคุณลักษณะที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนานักเรียน ที่ก่อให้เกิดเป็นลักษณะนิสัย หรือความรู้สึกนึกคิดทาง จิตใจของนักเรียนให้แสดงออกมาเป็น พฤติกรรม เยี่ยงนักวิทยาศาสตร์ซึ่งเกิดจากการศึกษาหาความรู้ หรือการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนาแบบวัดจิตวิทยา ศาสตร์ เพื่อเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้อง กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนด ไว้ และเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ได้นำไปใช้ในการพิจารณาประกอบการวัดผล และประเมินผลของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์และจัดทำคู่มือ การใช้แบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ปีที่ 1 เพื่อศึกษาการหาเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัด จิตวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา กาญจนบุรี เขต 8 มีนักเรียนที่ กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งหมด 29,157 คน

1. กลุ่มตัวอย่างเพื่อทดลองใช้แบบวัดจิตวิทยา ศาสตร์ ครั้งที่ 1 เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

2. กลุ่มตัวอย่างเพื่อทดลองใช้แบบวัดจิตวิทยา ศาสตร์ ครั้งที่ 2 เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงสภาพ จำนวน 30 คนและการหาค่าอำนาจจำแนก

3. กลุ่มตัวอย่างทดลองครั้งที่ 3 เพื่อทดสอบหา คุณภาพเครื่องมือด้านความตรงตามโครงสร้างความเชื่อมั่น และการสร้างเกณฑ์ปกติครั้งนี้ กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ ตาราง ทาโร ยามาเน่ (taro Yamane, 1976, หน้า 99, อ้าง ในโสภภาพ เสนีย์โสทร, 2551 หน้า 48) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 จะเกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ต้องได้ กลุ่มตัวอย่าง 500 คน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) มีขั้นตอน ดังนี้

ใช้ขนาดโรงเรียนเป็นหน่วยของการสุ่มซึ่งจำแนก ขนาดโรงเรียนออกเป็น 4 ขนาด โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 โรงเรียน ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 499 คน โรงเรียนขนาดกลาง มี นักเรียนไม่เกิน 500-1,499 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียน ไม่เกิน 1,500-2,399 คน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีนักเรียน ไม่เกิน 2,400 คน ขึ้นไป

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 ภายใน จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 500 คน

กำหนดกลุ่มทดลองครั้งที่ 1 กลุ่มทดลอง ครั้งที่ 2 และกลุ่มทดลองครั้งที่ 3 ทดสอบหาคุณภาพของแต่ละขนาด

ของโรงเรียนโดยการเทียบสัดส่วนระหว่างประชากรแต่ละขนาดโรงเรียนกับขนาดกลุ่มทดลอง ครั้งที่ 1 และกลุ่มทดลองครั้งที่ 2 และกลุ่มทดลอง ครั้งที่ 3 เพื่อทดสอบหาคุณภาพโดย

ใช้การสุ่มอย่างง่าย (simple rampling) รายละเอียดเกี่ยวกับโรงเรียน จำนวนนักเรียน โดยการสุ่มห้องเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง และครั้งที่ทดสอบดังตาราง

โรงเรียน	ขนาดโรงเรียน	ทดลองครั้งที่ 1	ทดลองครั้งที่ 2	ทดลองครั้งที่ 3 หาคุณภาพ
กาญจนานุเคราะห์	ใหญ่พิเศษ			200
เทพมงคลรังษี	ใหญ่			140
พนมทวนชนูปถัมภ์	ใหญ่		30	
หนองรีประชานิมิต	กลาง			100
หนองปรือพิทยาคม	เล็ก	30		
รวมทั้งสิ้น		30	30	440

เนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้เนื้อหาเกี่ยวกับคุณลักษณะของจิตวิทยาศาสตร์

ตัวแปรที่ศึกษา

1. คุณภาพของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ ได้แก่

1.1 ความเที่ยงตรง (Validity)

1.1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

1.1.2 ความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity)

1.1.3 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

1.2 อำนาจจำแนก (Discrimination)

1.3 ความเชื่อมั่น (Reliability)

2. เกณฑ์ปกติ (Norms)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ด้านความสนใจใฝ่รู้ ด้านความอดทน ด้านความมุ่งมั่น ด้านความรอบคอบ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความประหยัด ด้านการแสดงความคิดเห็น และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ด้านความมีเหตุผล และ

ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

3. การพัฒนาแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์

3.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาแบบวัด

3.2 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3 กำหนดนิยามปฏิบัติการ และสร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหา

4. การหาคุณภาพของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์

4.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

4.2 หาค่าความตรงตามสภาพ

4.3 การหาค่าอำนาจ

4.4 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ

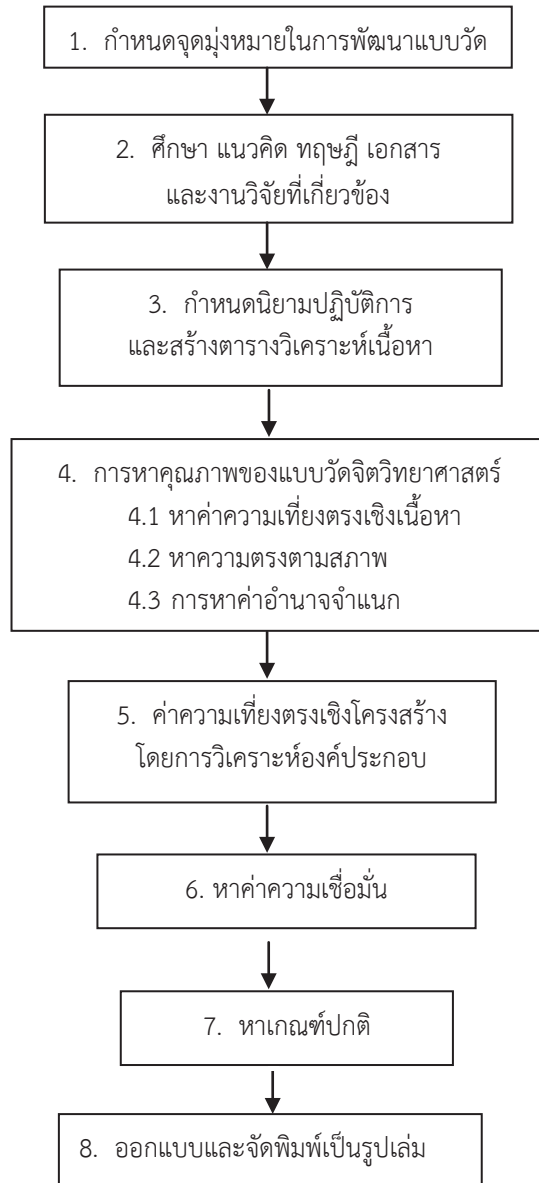
4.5 หาค่าความเชื่อมั่น

4.6 หาเกณฑ์ปกติ

5. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการพัฒนาและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผลการดำเนินงานวิจัย

การสร้างแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 ด้าน จำนวน 80 ข้อ มีดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์

1.1 การสร้างแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ มีขั้นตอนการสร้างโดยกำหนดจุดมุ่งหมาย ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประมวลวนิยาม สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหา

เขียนข้อคำถามให้ตรงตามนิยามแต่ละด้านซึ่งคำถามเป็นแบบ ลักษณะสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คะแนน เป็น 5 4 3 2 1 จำนวน 10 ด้าน จำนวน 80 ข้อ

1.2 การหาคุณภาพของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ มีการหาคุณภาพ ดังนี้

1.2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) มีค่าดัชนีเชิงสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60-1.00

1.2.2 ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพ (concurrent validity) โดยวิธีการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ กับคะแนนที่ได้จากการประเมินของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ โดยใช้วิธีคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งคะแนนจากแบบวัดสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยที่ครูผู้สอนประเมินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์เท่ากับ 0.99

1.2.3 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.352-8.987

1.2.4 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยวิเคราะห์องค์ประกอบของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบของข้อคำถามเป็นไปตามเกณฑ์ คือ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 80 ข้อ มีค่าองค์ประกอบระหว่าง 0.55-0.62, 0.5-0.65, 0.55-0.62, 0.49-0.66, 0.50-0.65, 0.49-0.67, 0.44-0.62, 0.51-0.67, 0.51-0.67, 0.57-0.61 เมื่อรวมทุกองค์ประกอบ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.44-0.67

1.2.5 การหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัทซ์ (Cronbach's Coefficient Alpha) พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.9775 และทั้ง 10 ด้าน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9150, 0.9070, 0.8712, 0.9326, 0.9075, 0.9076, 0.8811, 0.8726, 0.9274 และ 0.9176 ตามลำดับ

2. เกณฑ์ปกติ (Norm)

เกณฑ์ ปกติของเครื่องมือ สร้างเกณฑ์ ปกติ (Normalized T-score) จากคะแนนที่ได้จากการทดสอบของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนดิบตั้งแต่ 117-348 คะแนน และมีคะแนน T ปกติ อยู่ระหว่าง T22-T79

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

การสร้างแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 ด้าน จำนวน 80 ข้อ มีดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์

1.1 การสร้างแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ มีขั้นตอนการสร้างโดยกำหนดจุดมุ่งหมาย ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประมวลนิยาม สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหา เขียนข้อคำถามให้ตรงตามนิยามแต่ละด้าน ซึ่งคำถามเป็นแบบลักษณะสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คะแนนเป็น 5 4 3 2 1 จำนวน 10 ด้าน จำนวน 80 ข้อ

1.2 การหาคุณภาพของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ มีการหาคุณภาพ ดังนี้

1.2.1 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา content validity มีค่าดัชนีเชิงสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60-1.00

1.2.2 ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพ (concurrent validity) โดยวิธีการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ กับคะแนนที่ได้จากการประเมินของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ โดยใช้วิธีคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งคะแนนจากแบบวัดสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยที่ครูผู้สอนประเมินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์เท่ากับ 0.99

1.2.3 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.352-8.987

1.2.4 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยวิเคราะห์องค์ประกอบของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบของข้อคำถามเป็นไปตามเกณฑ์ คือ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 80 ข้อ มีค่าองค์ประกอบระหว่าง 0.55-0.62, 0.5-0.65, 0.55-0.62, 0.49-0.66, 0.50-0.65, 0.49-0.67, 0.44-0.62, 0.51-0.67, 0.51-0.67, 0.57-0.61 เมื่อรวมทุกองค์ประกอบมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.44-0.67

1.2.5 การหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัทซ์ Cronbach's Coefficient Alpha พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.9775 และทั้ง 10 ด้าน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9150, 0.9070, 0.8712, 0.9326, 0.9075, 0.9076, 0.8811, 0.8726, 0.9274 และ 0.9176 ตามลำดับ

2. เกณฑ์ปกติ (Norm)

เกณฑ์ปกติของเครื่องมือ สร้างเกณฑ์ปกติ (Normalized T-score) จากคะแนนที่ได้จากการทดสอบของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนดิบตั้งแต่ 117-348 คะแนน และมีคะแนน T ปกติ อยู่ระหว่าง $T_{22} - T_{79}$

การสร้างและการหาคุณภาพของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 80 ข้อ อภิปรายผล ดังนี้

การสร้างและการหาคุณภาพของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์

1. การสร้างแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ โดยการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์ของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ทั้ง 10 ด้าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาสูง สาเหตุเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสร้างตามนิยามศัพท์และการสร้างแบบวัดสอดคล้องด้านเนื้อแต่ละด้านจึงทำให้ผลประเมินการสอดคล้องด้านเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนสูง ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดสามารถนำไปใช้ในการวิจัยต่อไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับ จงรักษ์ ภาโส (2553, หน้า 247-249) ที่กล่าวว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญจะต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 จึงเป็นคำถามที่มีความสอดคล้อง

2. การหาคุณภาพของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์มีการหาคุณภาพ ดังนี้

2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.60-1.00 แสดงว่าแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ ทั้ง 10 ด้าน มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่เชื่อถือได้ ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการการสร้างแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างโดยการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำการสร้างแบบวัดให้มีความสอดคล้องกับข้อคำถาม ครอบคลุมนิยามศัพท์เฉพาะและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องความถูกต้องเหมาะสมของการใช้ภาษา การใช้ข้อคำถาม คำศัพท์ จึงทำให้แบบวัดมีผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งสอดคล้องกับ จงรักษ์ ภาโส (2553, หน้า 247-249) กล่าวว่า การพิจารณา ค่าความสอดคล้อง ต้องมีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป

2.2 ความเที่ยงตรงตามสภาพ โดยวิธีการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ที่ได้จากการประเมินของครูผู้สอน วิชาศาสตร์ โดยใช้วิธีคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งคะแนนจากแบบวัดสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยที่ครูผู้สอนประเมินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ เท่ากับ 0.99 สอดคล้องกับ กันยา พรายมี (2553, หน้า 121) ซึ่งกล่าวว่า ถ้านักเรียนทำแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ ได้สูงในเวลาสอบสภาพความเป็นจริง โดยดูจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ด้านต่างๆ ทั้ง 10 ด้าน กับคะแนนเกณฑ์ที่เขาปฏิบัติจริงได้มาเท่าไร จึงเป็นความตรงตามสภาพและเป็นแบบวัดที่มีความตรงตามสภาพที่เชื่อถือได้

2.3 การหาค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ ทั้ง 10 ด้าน จำนวน 80 ข้อ เมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติ t-test แบบ Independent เพื่อทดสอบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนในแต่ละข้อระหว่างนักเรียนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้เทคนิค 50% มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.665-8.619 และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน มีค่าอำนาจจำแนก ดังนี้ ด้านที่ 1 2.352-7.081, ด้านที่ 2 3.380-7.967, ด้านที่ 3 3.876-7.967, ด้านที่ 4 5.343-8.418, ด้านที่ 5 4.723-8.619, ด้านที่ 6 4.990-8.032, ด้านที่ 7 3.370-7.833, ด้านที่ 8 5.348-7.651, ด้านที่ 9 6.530-8.064 และด้านที่ 10 6.131-7.689 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ ตามลำดับขั้นตอนการสร้างผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ซึ่งวิธีการดังกล่าวส่งผลทำให้แบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ มีคุณภาพทางด้านอำนาจจำแนกสูงซึ่งสอดคล้องกับ จงรักษ์ ภาโส (2552, หน้า 216-217) กล่าวว่า การพิจารณาเกณฑ์ในการวิเคราะห์ เลือกข้อคำถาม ที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปถือว่าข้อคำถามนั้นใช้ได้

2.4 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัด

จิตวิทยาศาสตร์ทั้ง 10 ด้าน จำนวน 80 ข้อ วิเคราะห์องค์ประกอบ รายข้อทุกด้านมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.55-0.62, 0.5-0.65, 0.55-0.62, 0.49-0.66, 0.50-0.65, 0.49-0.67, 0.44-0.62, 0.51-0.67, 0.51-0.67, 0.57-0.61 เมื่อรวมทุกองค์ประกอบมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.44-0.67

ผลจากการวิเคราะห์พบว่า ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ แสดงว่าแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ที่สร้างขึ้น มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดตรงตามทฤษฎีหรือตามโครงสร้างซึ่งสามารถวัดได้อย่างครอบคลุมตามทฤษฎี สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ พบว่า แบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ทั้ง 10 ด้าน จำนวน 80 ข้อ แต่ละข้อมีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ ที่กำหนดซึ่งสอดคล้องกับจอร์จซี ภาโส (2553, หน้า 264) ได้กล่าวว่าเกณฑ์การพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่กำหนด คือ ต้องมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่าเป็นบวก เกินกว่า 0.300 ขึ้นไป และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวรรณ อรรถชิตวาทีน (2552, หน้า 81) แสดงว่า แบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ที่สร้างขึ้น มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างตามจุดประสงค์ที่กำหนด

2.5 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัทซ์ พบว่า แบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ ทั้ง 10 ด้าน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9150, 0.9070, 0.8712, 0.9326, 0.9075, 0.9076, 0.8811, 0.8726, 0.9274 และ 0.9176 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.9775 ตามลำดับ แสดงว่าแบบวัดที่สร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นสูง ทั้งนี้เนื่องมาจากข้อคำถามของแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นสามารถวัดในเรื่องเดียวกัน จึงทำให้มีค่าความสอดคล้องในการวัดสูง และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบ

มีขนาดใหญ่จึงทำให้คะแนนมีการกระจายสูง ค่าความเชื่อมั่น จึงสูงขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับอนูวัตี คุณแก้ว (2549, หน้า 159)กล่าวไว้ว่าถ้าแบบวัดใดมีความเชื่อมั่นสูง จะทำให้ผู้วิจัยมีความมั่นใจในเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลยิ่งขึ้นซึ่งส่งผลต่อความเชื่อมั่นในผลการวิจัย เกณฑ์การพิจารณาระดับความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ ควรมีความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (นันทนลล (Nunnally) 1976 : 211,อ้างถึง ในกรภช วิชัย, 2551, หน้า 123) ได้เสนอการพิจารณาค่าความเชื่อมั่นแบบความสอดคล้องภายในด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัทซ์ไว้ที่ 0.850 ขึ้นไป และยังสอดคล้องกับฟีลด์ (Fleld 2004 : Online, อ้างถึงในกรภช วิชัย 2551, หน้า 123) ได้เสนอแนะให้ใช้ค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัทซ์ ที่มีค่าตั้งแต่ 0.800 ขึ้นไป

ข้อเสนอแนะ

จากผล การวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุดต่อจิตวิทยาศาสตร์ในระดับนักเรียน คือ อ้อมโนทัศน์ ดังนั้น ครูผู้สอนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้นักเรียนมีอ้อมโนทัศน์ที่ดีต่อตนเองโดยการพูดชมเชยหรือจัดกิจกรรม แล้วให้เพื่อนมีส่วนได้พูดแสดงความชื่นชมเพื่อน เป็นต้น ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีมุมมองที่ดีต่อตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถประเมินตนเองจากกิจกรรมการเรียน และกิจกรรมนอกเหนือจากการเรียน ในโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนรับรู้จุดแข็ง จุดอ่อน มีทัศนคติและเห็นคุณค่าในตนเองซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ และหากนักเรียนสามารถเอาชนะอุปสรรคนั้นได้ก็จะเกิดความพอใจในความสำเร็จจะเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาจิตวิทยาศาสตร์

เอกสารอ้างอิง

- กรภช วิชัย. (2551). การพัฒนาแบบทดสอบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบความเมตตากรุณาและคุณ
ยุดิธรรมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาการวัดผลการศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : คุรุสภา ลาดพร้าว.

- กันยา พรายมี. (2553). การพัฒนาแบบวัดความรับผิดชอบ ตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- จรงค์ ภาโส. (2553). การสร้างแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- จุลพงษ์ กลิ่นหอม. (2549). การสร้างแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มโรงเรียนในเครือ มูลนิธิเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรีชาดี เบ็ญจวรรณ. (2551). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อจิตวิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทวิชัย สุดชาภา. (2549). การพัฒนาแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สนิท ยูจันทร์. (2546). การพัฒนาเครื่องมือประเมินจิตวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสงขลา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สุวรรณา อรรถชิตวาทีน. (2552). การสร้างแบบวัดทักษะการคิดขั้นสูงด้านการดำเนินชีวิตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3. ปริญญาวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวัดผลการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2549). การวิจัยในชั้นเรียน. เอกสารประกอบการสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิถีชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนวัดไผ่ลูกนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

DEVELOPMENT OF A LOCAL CURRICULUM ON WAYS OF LIFE BASED ON PRINCIPLES OF SUFFICIENCY ECONOMY IN PHAILOOKNOK SCHOOL UNDER SUPHAN BURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

พัสตราภรณ์ เฟื่องทอง

นักศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิจัยและประเมินผลการการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Pastraporn Fuengthong

Educational Research and Evaluation. Kanchanaburi Rajabhat University.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิถีชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดไผ่ลูกนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ ตอนที่ 1) การวิเคราะห์สำรวจเพื่อประเมินความจำเป็นพื้นฐาน 2) การสร้างเอกสารหลักสูตรและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร 3) การนำหลักสูตรไปใช้ 4) การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่น

กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้หลักสูตรคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไผ่ลูกนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์ 3) เอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า

ผลการวิจัยโดยการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิถีชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดไผ่ลูกนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 สามารถสรุปผลการวิจัยในแต่ละขั้นตอนได้ดังนี้

1. หลักสูตรท้องถิ่นวิถีชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีคุณภาพสูง มีองค์ประกอบครบถ้วน มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นของผู้เรียนและมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน
2. นักเรียนมีผลทางการเรียนสูงขึ้นซึ่งเห็นจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้หลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าเฉลี่ยก่อนการใช้หลักสูตรเท่ากับ 9.59 และหลังการใช้หลักสูตรเท่ากับ 14.67
3. นักเรียนสามารถทำงานได้อย่างถูกต้อง มีผลงานที่น่าพอใจ และนักเรียนมีความสนใจ และซักถามความรู้จากผู้ให้ความรู้อย่างกระตือรือร้น
4. ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียนให้ข้อมูลที่สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอย่างแท้จริง พร้อมให้ความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ต่อไป

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

Abstract

This research aimed to develop a local curriculum on ways of life based on Principles of Sufficiency Economy in Phailooknok school under Suphan Buri Primary Educational Service Area Office 1. The research

procedure was divided into 4 steps: exploring and analyzing basic need; developing curriculum document and checking the quality of curriculum; experimenting the developed curriculum; and evaluating and improving the curriculum.

The sample group for trying the curriculum consisted of Prathomsuksa 4 students of Phailooknok school under Suphan Buri Primary Educational Service Area Office 1. The research instruments were a questionnaire, an interview form, curriculum document and supplementary materials, and a learning achievement test.

The research results revealed that:

1. This developed curriculum had a high quality, with complete elements, and was appropriate to students' local areas as well as useful for everyday life.

2. The students' learning achievement scores after using this developed curriculum were higher than before using it, with a statistical significance at the level of 0.05. The mean score before using it was 9.59 and after using it was 14.67.

3. Students performed their work correctly, with satisfactory results. Also they were interested and asked questions from the experts enthusiastically.

4. Teachers, students' parents gave authentic information to support the local curriculum, with cooperation in developing curriculum of other subject learning strands in the future.

Keywords : Local curriculum development

บทนำ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาประเทศให้ดำเนินไปใน “ทางสายกลาง” โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) จึงได้ยึดแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ตามแนวพระราชดำริสองศาสตร์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ยึดทางสายกลางบนพื้นฐานของความสมดุลพอดี รู้จักประมาณ

อย่างมีเหตุผล มีความรอบรู้เท่าทันโลก เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตเพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาเพื่อคนไทยมีความสุข พึ่งตนเอง และก้าวทันโลก โดยยังรักษาเอกลักษณ์ความเป็นไทยเอาไว้ สามารถเลือกใช้ความรู้และเทคโนโลยีได้อย่างคุ้มค่าเหมาะสม มีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี มีความยืดหยุ่นพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545, หน้า 5) ทั้งนี้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เน้นการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้แนวการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายให้ผู้เรียนรู้จากการปฏิบัติ เรียนรู้ในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและชีวิตประจำวันของผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามจุดเน้นของการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้นี้ ประการหนึ่งคือ มีความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการ

ดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพและสามารถนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) และแนวการจัดการศึกษาให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคนโดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ (มาตรา 22) ในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญ ทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้ดำเนินการคือ เรื่องความรู้และทักษะ ในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (มาตรา 23)

การพัฒนานักเรียนให้ เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็ปรากฏเช่นเดียวกัน เป็นต้นว่าปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ สนับสนุนหรือพัฒนาให้นักเรียนมีคุณภาพ ดี เก่ง มีสุข

ประเทศไทยมีลักษณะองค์ประกอบส่วนใหญ่คล้ายคลึงกัน เช่น เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ฯลฯ แต่ในส่วนปลีกย่อยแล้วแตกต่างกัน เช่น ความเป็นอยู่ การดำเนินชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งไม่ได้ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลาง เนื้อหาสาระและประสบการณ์บางอย่างไม่สามารถประมวลรายละเอียดตามสภาพเศรษฐกิจ สังคม และความต้องการท้องถิ่น โดยควรมีการปรับหลักสูตรแกนกลางให้มีความสอดคล้องกับท้องถิ่น หรือสร้างหลักสูตรย่อยในระดับท้องถิ่นเข้ามาเสริมหลักสูตรแกนกลาง (สังัด อุทรานันท์, 2538 หน้า 52)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ “เศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้พิจารณาเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ มีเป้าหมายเพื่อมุ่งความสุขผลิตทรัพยากรตามภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีดั้งเดิม พวงชุมชนให้ช่วยเหลือตนเองได้ ฉะนั้นเครื่องมือที่จะผลิตคนให้ดำรงชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงนี้ คือ การศึกษา

(โรจน์ อ่อนสำลี, 2552, หน้า 3) กล่าวว่า พระปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงของทิศทางการพัฒนาประเทศ เพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนชาวไทย และแนวนโยบายการจัดการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยตระหนักว่าการจัดการศึกษาในปัจจุบันละเลยแหล่งความรู้ภูมิปัญญา และทรัพยากรท้องถิ่น ทำให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้เกือบทุกสาระการเรียนรู้ ไม่ค่อยบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

โรงเรียนกิตติวิทยา (กิตติวรรณ นิรัตน์พานิช, 2549, คำนำ) มีนโยบายซึ่งกล่าวว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับดำเนินไปในทางสายกลาง เพื่อให้ก้าวหน้าทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งภายใต้สภาวะการณ์ปัจจุบันหลายหน่วยงานทั้งของภาครัฐและเอกชน ได้น้อมนำหลักคิดของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหาและปรากฏความสำเร็จเป็นรูปธรรมมากขึ้น จนประสบความสำเร็จ

โรงเรียนอนุบาลมณีราษฎร์ คณาเลีย (มานะ ครุฑาโรจน์, 2555, หน้า 1) กล่าวว่าการนำหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน การแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้ดีขึ้น โดยสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ในส่วนของโรงเรียนวัดไผ่ลูกนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ได้ประเมินคุณภาพจากสำนักงานประเมินและประกันคุณภาพมาตรฐานการศึกษา (สมศ.) รอบ 2 ในเรื่องของการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนวัดไผ่ลูกนก อยู่ในเกณฑ์ระดับพอใช้ เนื่องจากยังไม่มีมีการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น มีการจัดการ

เรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางเท่านั้น ผู้เรียนจึงขาดความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม การประกอบอาชีพในท้องถิ่น ซึ่งนำพาเด็กไปสู่คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรมของครอบครัวและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับสมควร สถิตโกศล (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง เกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเรื่องของความรู้และคุณลักษณะความพอเพียง พบว่าอยู่ในเกณฑ์ที่สูง โดยเจตคติของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรมีเจตคติที่ดีมาก และวิไลรัตน์ หด้อย (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อำเภอหอยโข่ง จังหวัดสงขลา พบว่าการนำหลักสูตรที่มีการบูรณาการตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับกลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม นักเรียนและครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรในระดับที่มาก

ในฐานะผู้วิจัยกำลังศึกษาในสาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา หลักสูตรท้องถิ่นมีความจำเป็นและเห็นความสำคัญในการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้นักเรียน โดยเฉพาะแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 5 ส่วน ได้แก่ 1) ปฏิบัติตนในแนวทางที่ควรจะเป็น 2) ยึดหลักเดินทางสายกลาง 3) มีความพอประมาณ ความมีเหตุผล และสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว 4) มีความรู้คู่คุณธรรม 5) มีการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านซึ่งจากการทำวิจัยสภาพการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอบ้านฝาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่าสภาพการนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา โดยภาพรวมนั้นส่งผลอยู่ในระดับมากในทุกด้านของการบริหารจัดการศึกษา

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นวิถีชีวิต ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับกลุ่มสาระใดสาระหนึ่งใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ของโรงเรียนวัดไผ่ลูกนก และคาดหวังว่าผลการวิจัยนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอื่นๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น สามารถจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและเผยแพร่ได้ และสนองตอบตามความต้องการของท้องถิ่นนั้นอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

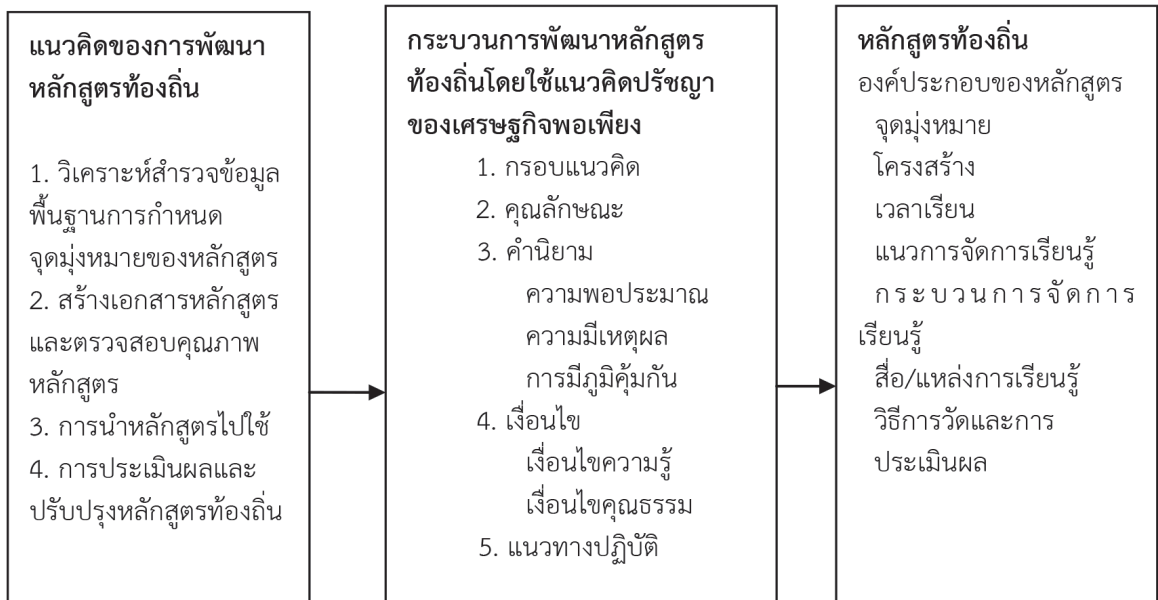
เพื่อศึกษาและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิถีชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดไผ่ลูกนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 32 คน
  - 1.1 นักเรียนโรงเรียนวัดไผ่ลูกนก จำนวน 12 คน
  - 1.2 ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน โรงเรียนวัดไผ่ลูกนก จำนวน 8 คน
  - 1.3 ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดไผ่ลูกนก จำนวน 12 คน
2. ขอบเขตด้านเนื้อหาการประยุกต์ใช้วิถีชีวิต ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง 4 ขั้นตอน คือ
  - ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สำรวจเพื่อประเมินความจำเป็นพื้นฐาน
  - ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเอกสารหลักสูตรและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร
  - ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้
  - ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่น

สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิถีชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดไผ่ลูกนก สรุปลงเป็นกรอบแนวคิดในการทำงานวิจัยได้ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สำรวจเพื่อประเมินความจำเป็นพื้นฐาน โดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, หลักสูตรสถานศึกษาปี 2551 และหลักสูตรสังคมศึกษาพุทธศักราช 2551 ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การรวบรวมข้อมูลสภาพของชุมชนและความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียน เพื่อที่จะนำมาสร้างหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยเก็บข้อมูลจากนักเรียน ครูผู้สอน ผู้บริหาร ผู้ปกครองของนักเรียน โรงเรียนวัดไผ่ลูกนก และผู้นำท้องถิ่น แล้วจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมาทั้งหมด เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับเป็นแนวทางในการสร้างเอกสารหลักสูตร

การวิเคราะห์แบบสอบถามจากนักเรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้นำท้องถิ่น การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังนี้ ร้อยละ และความถี่ สรุปผลการวิเคราะห์ เลือกประเด็นที่มีความถี่มากที่สุด เป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการจัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเอกสารหลักสูตรและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร ดำเนินการสร้างหลักสูตรจากข้อมูลพื้นฐานที่รวบรวมมา ประกอบด้วย สภาพชุมชนและความต้องการของโรงเรียน หลักการ เป้าหมาย จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การวัดและการประเมินผลโดยสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสำรวจวิถีชีวิต ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

การประเมินความสมบูรณ์ของหลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่น ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ซึ่งแบ่งการประเมินออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. การประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของหลักสูตร
2. การประเมินความสอดคล้ององค์ประกอบหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้ ดำเนินการนำหลักสูตรท้องถิ่นวิถีชีวิต ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเป็นการหาประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของหลักสูตรกับกลุ่มเป้าหมาย **วิธีการศึกษา**

ในขั้นตอนนี้เป็นการนำหลักสูตรที่สร้างขึ้นมา ไปทดลองใช้ การดำเนินการในขั้นตอนนี้เป็นการศึกษา นำร่องไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการนำหลักสูตรไปใช้จริง การทดลองใช้หลักสูตรนี้เป็นการทดลองเพื่อหาประสิทธิผลของหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่น เป็นการนำผลที่ได้จากการทดลองใช้หลักสูตรมา ประเมินและพิจารณาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้หลักสูตรที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1. หลักสูตรท้องถิ่นวิถีชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีคุณภาพสูง มีองค์ประกอบครบถ้วน มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นของผู้เรียนและมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน

2. การวิเคราะห์จากผลงานจากการสังเกตของผู้ร่วมวิจัย โดยภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำงานได้อย่างถูกต้อง มีผลงานที่น่าภูมิใจ และเรียนมีความสนใจ และซักถามความรู้จากผู้ที่ทำให้ความรู้อย่างกระตือรือร้น

3. การวิเคราะห์จากผลงานจากการสังเกตของผู้ร่วมวิจัย โดยภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำงานได้อย่างถูกต้อง มีผลงานที่น่าภูมิใจ และเรียนมีความสนใจ และซักถามความรู้จากผู้ที่ทำให้ความรู้อย่างกระตือรือร้น

4. การวิเคราะห์ผลจากแบบแสดงความคิดเห็นของนักเรียนโดยในภาพรวมส่วนใหญ่ให้นักเรียนให้ความสนใจเป็นอย่างดี

5. การวิเคราะห์ผลจากการรวบรวมของครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียน ให้ข้อมูลที่สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอย่างแท้จริง พร้อมให้ความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ต่อไป

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยโดยการใช้กระบวนการวิจัยผลการวิจัยโดยการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิถีชีวิต ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดไผ่ลูกนก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 สามารถสรุปผลการวิจัยในแต่ละขั้นตอนได้ดังนี้

1.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์สำรวจเพื่อประเมินความจำเป็นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักสูตรสถานศึกษา ปี 2551 และหลักสูตรสังคมศึกษาพุทธศักราช 2551 ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การรวบรวมข้อมูลสภาพของชุมชนและความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียน เพื่อที่จะนำมาสร้างหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยเก็บข้อมูลจากนักเรียน ครูผู้สอน ผู้บริหาร ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนวัดไผ่ลูกนก และผู้นำท้องถิ่น แล้วจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมาทั้งหมด เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับเป็นแนวทางในการสร้างเอกสารหลักสูตร

1.2 ขั้นตอนการสร้างเอกสารหลักสูตรและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร ผู้วิจัยดำเนินการสร้างหลักสูตรจากข้อมูลพื้นฐานที่รวบรวมมา ประกอบด้วย สภาพชุมชนและความต้องการของโรงเรียน หลักการเป้าหมาย จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การวัดและการประเมินผลโดยสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและการประยุกต์ใช้แนวคิดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

1.3 ขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้วิจัยดำเนินการนำหลักสูตรท้องถิ่นตามการประยุกต์ใช้แนวคิดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเป็นการหาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตรกับกลุ่มเป้าหมาย

1.4 ขั้นตอนการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่น ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการทดลองใช้หลักสูตรมาประเมินและพิจารณาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้หลักสูตรที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิถีชีวิต ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดไผ่ลูกนก เขียนเป็นแผนผังแสดงการดำเนินงานได้ดังนี้

2. ผลการศึกษาผลทางการเรียนของการใช้หลักสูตรเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิถีชีวิต ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดไผ่ลูกนก

2.1 หลักสูตรท้องถิ่นวิถีชีวิต ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคุณภาพสูง มีองค์ประกอบครบถ้วน มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นของผู้เรียนและมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน

2.2 การวิเคราะห์จากผลงานจากการสังเกตของผู้ร่วมวิจัย โดยภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำงานได้อย่างถูกต้อง มีผลงานที่น่าภูมิใจ และเรียนมีความสนใจ และซักถามความรู้จากผู้ที่ทำให้ความรู้อย่างกระตือรือร้น

2.3 การวิเคราะห์จากผลงานจากการสังเกตของผู้ร่วมวิจัย โดยภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำงานได้อย่างถูกต้อง มีผลงานที่น่าภูมิใจ และเรียนมีความสนใจ และซักถามความรู้จากผู้ที่ทำให้ความรู้อย่างกระตือรือร้น

2.4 การวิเคราะห์ผลจากแบบแสดงความคิดเห็นของนักเรียนโดยในภาพรวมส่วนใหญ่ให้นักเรียนให้ความสนใจเป็นอย่างดี

2.5 การวิเคราะห์ผลจากการรวบรวมของครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียน ให้ข้อมูลที่สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตร

ท้องถิ่นอย่างแท้จริง พร้อมให้ความร่วมมือในการพัฒนา
หลักสูตรสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ต่อไป

อภิปรายผล

จากการวิจัย พบว่า การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
วิถีชีวิต ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดไผ่ลูกนก สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นวิเคราะห์สำรวจเพื่อประเมินความจำเป็น
พื้นฐาน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือมีการแสดงความคิดเห็น
ที่หลากหลายทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลสามารถนำมาวิเคราะห์
เพื่อกำหนดเรื่องในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี
สอดคล้องกับนครา พุทธคุณ (2547) แนวทางการ
พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาศิลปะ เรื่อง
เครื่องปั้นดินเผา โดยใช้ discipline-based art education
เป็นฐาน โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสุโขทัย พบว่าผู้ที่มี
ส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้ความร่วมมือกับแนวทาง
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้านประวัติศาสตร์ศิลป์ของ
เครื่องปั้นดินเผาเป็นแกนนำสู่องค์ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์
ศิลปวิจารณ์ และชุมชนที่ตนอาศัยอยู่

2. ขั้นการสร้างเอกสารหลักสูตรและตรวจสอบ
คุณภาพหลักสูตร ซึ่งขั้นนี้ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น
ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลการจัดทำหลักสูตรได้เป็นอย่างดี
และได้กำหนดเป็นรูปแบบหลักสูตรที่สมบูรณ์สอดคล้อง
กับปิยพร ชุมจันทร์ (2546) กระบวนการวิจัยในการพัฒนา
หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิถีชีวิตตาม
หลักเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดไผ่ลูกนก สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 พบว่า
ทุกขั้นตอนของกระบวนการวิจัย เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้เข้ามา
มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น พร้อมให้การสนับสนุน
ให้คำปรึกษาให้ข้อเสนอแนะและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ มี
การประสานงานกันในลักษณะเครือข่ายเห็นคุณค่าต่อการ
พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

3. ขั้นการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งขั้นนี้ได้ลงมือปฏิบัติ
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
วิถีชีวิต ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดไผ่ลูกนก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1

แล้วนำเครื่องมือทั้งหมดไปให้กับผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
จนได้หลักสูตรท้องถิ่น ที่ถูกต้องตามกระบวนการพัฒนา
หลักสูตรท้องถิ่นอย่างแท้จริง สอดคล้องกับสมควร
สถิตโกศล (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
เรื่อง เกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้การ
งานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 เพื่อทดลองใช้หลักสูตรและศึกษาเจตคติของนักเรียนที่
มีต่อหลักสูตรท้องถิ่น พบว่า ด้านความรู้ ทักษะการทำงาน
และคุณลักษณะความพอเพียงสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทุกคน
เจตคติของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรมีเจตคติที่ดีมาก

4. ขั้นประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร นำหลักสูตรไป
ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมี
ผลทางการเรียนที่ดีขึ้น มีความสนใจในเรียนหลักสูตรท้องถิ่น
มีผลงานที่ประจักษ์สามารถจัดทำผลงานนักเรียนที่มีคุณภาพ
ผู้บริหารโรงเรียน คณะครู ผู้ปกครองนักเรียนให้ความสนใจ
ต้องการให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง
ทุกกลุ่มสาระ และอนุมัติประกาศใช้หลักสูตรการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นซึ่งมีผลทาง
การเรียนของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 9.59 และ
หลังเรียน 14.67 ซึ่งมีความสอดคล้องกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการค้นพบการวิจัยแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนา
หลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและ
วัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไผ่ลูกนก จังหวัด
สุพรรณบุรี เรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิถีชีวิตตามหลัก
เศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดไผ่ลูกนก สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผู้วิจัยขอเสนอแนะ
ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรใช้
วิธีการแบบบูรณาการให้หลากหลาย

1.2 สร้างบรรยากาศให้นักเรียนได้เกิดการ
นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

1.3 การศึกษาเรียนรู้ควรให้นักเรียนได้จับบันทึก
โดยปล่อยให้ให้นักเรียนได้ศึกษาตามธรรมชาติไม่ต้องควบคุม
อย่างใกล้ชิดทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรจัดทำในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อให้เกิดความหลากหลายรูปแบบในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

2.2 ควรได้จัดทำเป็นสื่อการเรียนการสอน ที่ทันสมัย ให้ความน่าสนใจผู้เรียน เกี่ยวกับการอนุรักษ์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ.
- กิตติวรรณ นิรัตน์พานิช. (2549). **เศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้โรงเรียนกิตติวิทยา จังหวัดตราด**.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). **แนวทางการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : ชุมชนสหกรณ์เกษตรแห่งประเทศไทย.
- ณริศรา พุกกะวัน. (2547). **แนวทางพัฒนาหลักสูตรเรื่องท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง เครื่องปั้นดินเผา โดยการใช้ discipline-based art education เป็นฐานโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสุโขทัย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยพร ชุมจันทร์. (2546). **กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การผลิตเสื่อกกของโรงเรียนนาหนังพัฒนาศึกษา อำเภอโพธารมย์ จังหวัดหนองคาย**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มานะ ครุฑาโรจน์. (2555). **หลักสูตรสถานศึกษาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**. lmpgroup.blogspot.com/2012/06/blog-post_6411.html
- โรจน์ อ่อนสำลี. (2552). **การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทำผลิตภัณฑ์จากตาลโตนด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ในเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- วิไลรัตน์ หดย้อย. (2551). **การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผล มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สงัด อุทรานันท์. (2532). **พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพมหานคร : มิตรสยาม.
- สมควร สถิตโกศล. (2551). **การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง เกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

ข้อกำหนดการเขียนต้นฉบับใน “วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี”

คำแนะนำการเขียนต้นฉบับ

“วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี” กำหนดออกเป็น ราย 6 เดือน (มกราคม-มิถุนายน และกรกฎาคม-ธันวาคม) วัตถุประสงค์เพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่บทความทางวิชาการ ได้แก่ บทความวิจัย (research charticle) บทความวิชาการปริทรรศน์ (review article) บทความวิจัยสื่อสารอย่างสั้น (short communication) และบทความวิชาการให้แก่ครู อาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย และนักศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และแนวคิดระหว่างนักวิจัย นักวิชาการ และผู้สนใจ ผลงานทางวิชาการจะต้องไม่เคยลงพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์อื่น

กำหนดการรับพิจารณาบทความ

1. กำหนดระยะเวลาส่งต้นฉบับ
  - 1.1 ฉบับที่ 1 ส่งบทความระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน
  - 1.2 ฉบับที่ 2 ส่งบทความระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน
2. บทความ **เปิดรับจากบุคคลภายใน และบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี** โดยผู้สมัครต้องชำระค่าธรรมเนียมในการลงวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี บทความละ 2,000 บาท
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จะรับพิจารณาบทความต่อเมื่อผู้สมัครได้ชำระค่าธรรมเนียมในการลงวารสารวิชาการฯ ให้แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เป็นที่เรียบร้อยแล้วเท่านั้น
4. ในกรณีที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาบทความแล้ว แต่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด เจ้าของบทความต้องรับผิดชอบในการจ่ายค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ เงินค่าธรรมเนียมในการสมัครลงวารสารวิชาการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จะไม่คืนให้แก่ผู้สมัคร

หมายเหตุ การโอนเงิน ให้โอนเข้าบัญชีธนาคารกรุงไทย สาขากาญจนบุรี ชื่อบัญชี “วารสารวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี” เลขที่ 713-0-6 3225-9 พร้อมส่งหลักฐานการโอนเงินไปยัง สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 70 หมู่ที่ 4 ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 71190 หรือทางโทรสารหมายเลข 0 3453 4030

การเตรียมต้นฉบับ (ท่านสามารถดาวน์โหลดรูปแบบการเขียนบทความได้ที่ www.kru.ac.th/journal/)

มหาวิทยาลัยได้กำหนดรูปแบบการเขียนบทความที่จะลงวารสารวิชาการของมหาวิทยาลัย ดังนี้

1. การจัดเค้าโครงหน้ากระดาษ ขนาด A4 จำนวนไม่เกิน 10 หน้า
2. กรอบของข้อความหน้ากระดาษ ระยะของหน้ากระดาษในแต่ละหน้ากำหนดดังนี้
  - ระยะขอบบน 1.25 นิ้ว, ระยะขอบล่าง 1.0 นิ้ว
  - ระยะขอบซ้าย 1.25 นิ้ว, ระยะขอบขวา 1.0 นิ้ว
3. การใช้แบบตัวอักษรและการจัดหน้า มีรายละเอียดดังนี้
  - 3.1 ตัวอักษรใช้แบบ TH Sarabun PSK เท่านั้นตลอดทั้งบทความ
  - 3.2 หมายเลขหน้า อยู่ด้านขวาล่าง

3.3 การย่อหน้า ส่วนปก (บทคัดย่อ, Abstract) ย่อ 7 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 8 ส่วนเนื้อหา ย่อ 4 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 5

4. รายละเอียดต่าง ๆ ของบทความกำหนดดังนี้

4.1 ชื่อเรื่อง (Title)

- ภาษาไทย กำหนดขีดขอบซ้าย ขนาด 18 พอยต์, ตัวหนา
- ภาษาอังกฤษ (ตัวพิมพ์ใหญ่) กำหนดขีดขอบซ้าย ขนาด 18 พอยต์, ตัวหนา

4.2 ชื่อผู้นิพนธ์ (Author)

- ชื่อผู้นิพนธ์ ลำดับที่ 1 ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กำหนดขีดขอบซ้าย, ขนาด 14 พอยต์, ตัวหนา และชื่อผู้นิพนธ์ลำดับถัดไป (ถ้ามี) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ด้วยตัวธรรมดา
- ชื่อหน่วยงานของผู้นิพนธ์ทุกลำดับ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กำหนดขีดขอบซ้าย, ขนาด 14 พอยต์, ตัวธรรมดา

เช่น นักศึกษาระดับ.....สาขา.....มหาวิทยาลัย.....หรือ
อาจารย์.....สาขา.....มหาวิทยาลัย.....

4.3 บทคัดย่อ (Abstract)

- 1) บทคัดย่อ และ Abstract กำหนดวางไว้ขีดซ้าย, ขนาด 14 พอยต์, ตัวหนา
- 2) เนื้อความของบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (Abstract) บรรทัดแรกจัดย่อหน้า โดยเว้นระยะจากขอบซ้าย 0.50 นิ้ว ขนาด 14 พอยต์, ตัวธรรมดา และบรรทัดต่อไปกำหนดขีดซ้าย

4.4 คำสำคัญ (Keyword) ระบุนภาษาไทย ขนาดตัวอักษร 14 พอยต์, ตัวหนา ขีดขอบซ้าย เลือกใช้คำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับบทความ

5. เนื้อหา

5.1 รายงานการวิจัย ส่วนของเนื้อหาทั้งหมด ควรประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1) บทนำ
- 2) วัตถุประสงค์
- 3) ขอบเขตของการวิจัย
- 4) วิธีดำเนินการวิจัย
  - การเก็บรวบรวมข้อมูล
  - การวิเคราะห์ข้อมูล
- 5) ผลการวิจัย
- 6) สรุปผลการวิจัย
- 7) ข้อเสนอแนะ
- 8) เอกสารอ้างอิง

5.2 บทความวิชาการ ควรประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1) บทนำ
- 2) สาระประเด็นต่าง ๆ
- 3) สรุปผลและอภิปรายผล
- 4) เอกสารอ้างอิง

ชื่อหัวข้อ กำหนดขีดซ้าย ขนาด 14 พอยต์, ตัวหนา

ส่วนของเนื้อความ กำหนดขีดซ้าย ขนาด 14 พอยต์, ตัวธรรมดา แบ่งเป็น 2 คอลัมน์ (ระยะห่างระหว่างคอลัมน์ 0.75 ซม. หรือ 0.3 นิ้ว)

6. ภาพประกอบ เช่น ภาพถ่าย แผนภูมิ ตารางภาพจะต้องชัดเจน (ถ้าเป็นตารางใหญ่พิมพ์แบบเต็มขอบ) แสดงเนื้อหาสำคัญของเรื่อง ภาพถ่ายควรเป็นภาพขาว – ดำ มีคำอธิบายภาพประกอบ
7. เอกสารอ้างอิง/References
เรียงลำดับชื่อผู้แต่งจาก ก-ฮ ตามลำดับ (ในกรณีที่เอกสารอ้างอิงเป็นภาษาไทย) แล้วตามด้วยนามสกุลผู้แต่งจาก A-Z (ในกรณีที่เอกสารอ้างอิงเป็นภาษาไทย)

หมายเหตุ นักศึกษาที่ส่งบทความวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ หรือวารสารนิพนธ์ จะต้องมีคำรับรองจากประธานหรือกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์หลักให้พิจารณาลงพิมพ์เผยแพร่

การส่งต้นฉบับ

โปรดส่งต้นฉบับเพื่อการพิจารณาลงตีพิมพ์เผยแพร่ใน “วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี” จำนวน 1 ชุด พร้อม CD จำนวน 1 แผ่น พร้อมแนบใบสมัครส่งบทความเพื่อลงตีพิมพ์บทความวิจัย (research article) ส่งมาตามที่อยู่ด้านล่างนี้

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

หมู่ 4 ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง

จังหวัดกาญจนบุรี 71190

(โทรศัพท์ 034 633 227 ต่อ 140 034 534 030 โทรสาร 034 534 030)

ออนไลน์ : www.kru.ac.th/journal/

ผลงานของท่านจะได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชา ถ้ามีส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขกองบรรณาธิการจะแจ้งให้ท่านทราบเพื่อการปรับปรุงแก้ไข เมื่อผู้เขียนได้แก้ไขความถูกต้องของบทความตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วบทความจะต้องผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากกองบรรณาธิการแล้วเท่านั้นจึงจะนำมาตีพิมพ์ในวารสาร หลังการจัดพิมพ์แล้วเสร็จ ท่านจะได้รับวารสารจำนวน 1 ฉบับ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความประจำฉบับ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา	บุญส่ง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา	ตรีสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธง	บุญเรือง	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนีย์	พวงยานี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันต์	อินทวงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพพร	จันทรนำชู	มหาวิทยาลัยศิลปากร(พระราชวังสนามจันทร์)
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พงษ์ศักดิ์	รวมชมรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
8. ดร.โฉมยง	ไต้ะทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
9. ดร.จิรัชณา	วิเชียรปัญญา	มหาวิทยาลัยรังสิต